לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים
על המשמר
יום ג', כ"ח בתשרי תשמ"ז, 28 באוקטובר 1986 / שנה מ"ד מס' 13176 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

לונדון: אין הוכחות שוענונו נחטף

לונדון. — משרד החוץ הבריטי הודיע אמש, כי אין בידו הוכחות על חטיפתו של מרדכי וענונו, טכנאי האטום הישראלי שנעלם לאחר שחשף בעתון לונדוני, כי לישראל ראשי חץ גרעיניים.

אחד מידידי מרדכי וענונו העלה טענה כי הטכנאי שנעלם ב־30 בספטמבר בלונדון לאחר שמסר את סיפורו לעתון „סנדיי טיימס", נלקח על־ידי סוכנים ישראלים שהעבירו אותו לישראל נגד רצונו.

דובר משרד החוץ הבריטי אמר: „למשרד החוץ אין שום הוכחה כי האיש נחטף". (ע"ד)

שרת הבריאות מזמנת כל הגורמים לדיון שיסיים שביתת האחיות

לאחר יממה של שביתה — מחלקות בתי־החולים יינטשו היום בצהריים עד חצות ■ אלמוזלינו: המחלוקת בנקודה קריטית ■ האחיות הנוטשות הפגינו מול משכן הכנסת ■ אי־אמון של מפ"ם וד"ש

מאת יוסף שמי וכתבי „על המשמר"

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו החליטה לחדש היום את הנסיונות להביא לסיום השביתות בבתי החולים ולהביא לחידוש המו"מ עם האחיות. לשם כך היא זימנה אליה בדחיפות את הצוות הבכיר של המו"מ: יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד, הממונה על השכר באוצר הלל דודאי ומנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי.

כמו כן נקבעה להיום פגישה עם נציגי כל ארגוני הרופאים בבתי החולים. אלמוזלינו תבקש מארגוני הרופאים להתאזר בסבלנות ולאפשר את המאמצים להביא לסיום סיכסוך האחיות ולחתימת הסכם.

מבתי החולים נמסר אמש למשרד הבריאות, כי גוברים והולכים הקשיים בתיפקוד המחלקות וחדרי המיון. שרת הבריאות אמרה, שהמצב הגיע לנקודה קריטית שאותה אין לעבור.

נטישה בערב

האחיות נוטשות היום שוב את מחלקות האישפוז, הפעם במשמרת

(סוף מעמוד ראשון)

האחיות הנוטשות מפגינות מול משכן הכנסת, בעת ישיבת ועדת העבודה והרווחה בעניין. (צילום: יצחק הררי)

הרופאים: [illegible] כוח הסבל

בבתה"ח הממשלתיים תופסק פעילות מרפאות החוץ ושירותים לא חיוניים ■ דורשים הכרזת מצב־חירום וגיוס כוחות עזר

מאת יוסף שמי, וזאב אביב, שלי יחזקאלוביץ, ויהודית צור כתבי „על המשמר"

הנהלת רופאי בתי־החולים הממשלתיים דורשת ממשרד הבריאות הכרזת מצב חירום וגיוס כל האמצעים להגשת עזרה לבתי־החולים, כולל גיוס כוחות מקרב עובדי מינהל ומשק ובן שירותי קיצור בשכר.

הנהלת הארגון החליטה, שתופסק פעילות יום־יומית שוטפת של הרופאים, שאינה חיונית. במסגרת זו תופסק פעילות מרפאות חוץ, שירותים אמבולטוריים אשר אינם חיוניים להצלת חיי אדם. [illegible] החולים במחלקות, מאוחרת ועבודה משתלבת של צוותים רפואיים.

הארגון קורא לרופאים לבצע רק עבודה רפואית ולחדול מכל פעולה שאינה קשורה בסוג זה של עבודה

(המשך בעמוד 16)

הופאים: חולה נפטר מחוסר טיפול סיעודי

[illegible]

מצוד אחר דני כץ „האנס מרמת־גן"

מאת זהבה מוזס כתבת „על המשמר"

דניאל כץ, התמאורן המכונה „האנס מרמת־גן", נמלט אתמול מבית־המעצר באבו־כביר.

בספירת עצירים שנערכה אמש בשעה 19.20 בבית־המעצר התברר לסוהרים שדניאל כץ לא נמצא בתאו. כוחות משטרה רבים סורקים את האיזור. בחקירה ראשונית שנערכה במקום התברר כי „האנס מרמת־גן", העצור מתחילת חודש ספטמבר, נמלט כנראה דרך פירצה בקיר בית־המעצר הנמצא כעת בשיפוצים.

הוא יצא לחצר, טיפס על חומה,

(המשך בעמוד 16)

דני כץ. „האנס מרמת־גן", שתמונתו הותרה אמש לפירסום. (צילום: אבי חזאב „חדשות")

מאז הפירסום הסנסאציוני הראשון של „הסודות הגרעיניים של ישראל" בשבועון הבריטי „סאנדיי טיימס", [illegible]

אזרחי מדינת ישראל, חשיכת למשפחת המדינות הדמוקראטיות, למדו את פרטי מעלליו, האמיתיים או הדימיוניים, של מרדכי וענונו מציטוטים חלקיים מעיתונות חוץ, וממקור זה בלבד. שום דיון ציבורי, שום [illegible] לא נשמע. בעקבות הפירסומים [illegible] — וסיפורים טפלים על דוגמניות וסמים [illegible] של „סנאדיי טיימס" ואלה שבאו אחריו.

את הפרשה הזאת לא ניתן יהיה לטאטא אל מתחת לשטיח לזמן ממושך.

אנו יכולים כאן רק לעורר שאלות, שהן וכמותן נשמעות בכל שיחה בבית ישראלי, שאלות שלא ירדו מסדר היום, לפחות כל עוד לא הונהגה אצלנו [illegible] על שיחות פרטיות בין אזרחים מודאגים. שאלה אחת היא כיצד יכול לקרות [illegible]

[illegible] דיווחי עיתונות חוץ, היה מרדכי וענונו בעל השקפות נציות מיליטאנטיות [illegible] עבד בכור, ואחר כך הפכו אלו לשמאלנות קיצונית — [illegible] שאלה אחרת היא, מי בעצם מחליט על האיסטראטגיה [illegible] ללא שיתופו של בית המחוקקים [illegible]

על רוב השונות הללו חייבת דעת הקהל הישראלית לקיים דיון [illegible]

הבוקר ישלים יגאל קם את השתלת הכבד לאליהו שריר

מאת זאב אביב, כתב „על המשמר"

ד"ר יגאל קם החליט אמש לדחות את ניתוחו של [illegible] אליהו שריר, שהופסק לפני סיומו [illegible]

על המשמר

„היכל התרבות" רכש מחשב שנותר „גולם"

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

הדו"ח האחרון של מבקר עיריית ת"א קובע, כי מערכת ממוחשבת שנרכשה על־ידי „היכל התרבות" נרכשה בתהליך מינהלי לקוי, תוך גרימת נזק כספי לחברה.

המדובר במערכת ממוחשבת שעל רכישתה החליט מנכ"ל החברה כתוצאה מדרישות ייחודיות כגון תחזית כספיות והזמנת כרטיסים.

הדו"ח קובע כי לא הוצגו לביקורת חישובי עלות/תועלת ולא נמסר תיאור של הדרישות מהמחשב והתאמתו לצורכי החברה. מנכ"ל החברה החליט לרכוש מערכת אחת, מתוך שתיים שהוגשו לו, ללא ייעוץ מקצועי וללא מעורבות של המבקר הפנימי. המערכת נרכשה מהחברה על סמך מכתב של המנכ"ל, ללא חוזה וללא פירוט מלא של הרכיבים, המחירים צויינו בדולרים לא תאמו את הצעת המחיר המקורית. עוד קובע הדו"ח כי לאחר שנרכשה המערכת פשטה החברה שסיפקה את המחשב את הרגל, והוחלט לרכוש תוכנה אחרת. בידי היכל התרבות נמצאים המכשירים, ותוכנה להנהלת חשבונות ללא אפשרות שימוש מעשי. התוכנה להזמנת כרטיסים לא סופקה למרות המקדמות ששולמו. הדו"ח מציין כי המערכת נרכשה ללא אחריות לגבי מקרים של מחיקת תוכנה, תקלות, תחזוקת תוכנה והדרכה.

לאור הממצאים קבע המבקר כי מנכ"ל היכל התרבות פעל שלא כשורה בהחלטה לרכוש את המערכת.

נאסר ייצורם והפצתם של צעצועים מסוכנים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי

צו חדש האוסר על ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים, נחתם אתמול על־ידי שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון. הצו קובע איסור כללי לייצר, לייבא ולהפיץ צעצועים שהשימוש בהם עלול לגרום למשתמש או לבני אדם אחרים נזק גופני או לסכן את בריאותם.

הצו מתייחס, בין השאר, לצעצוע הפולט אש, צעצוע הגורם להתפוצצות, צעצוע הגורם לגירוי, דימוע או עיטוש וצעצוע שהוא חיקוי של כלי יריה והנראה זהה לכלי ירייה.

דובר משרד התעשייה והמסחר מסר אתמול, כי הוחלט לפרסם את הצו לאחר ש[illegible] גבר השימוש בצעצועים מסוכנים, שחלקם מיובאים לארץ לא כצעצוע [illegible] „לא כציוד ספורט". עוד מסר דובר המשרד, כי בקרוב יערכו מבקרי המשרד מבצע לאכיפת הצו החדש.

צו המגן על עצבי הממתינים לטכנאים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי

צו חדש הקובע כי צרכן המזמין שירות מקררים לא ימתין בביתו זמן העולה על 4 שעות, ביום שנקבע התיקון, נחתם אתמול על־ידי שר התעשייה והמסחר אריאל שרון.

הצו קובע, כי חברה הנותנת שירותי אחזקה ותיקונים למקררים חייבת להודיע למבקש השירות מראש את היום המדויק שבו יבקר הטכנאי בביתו, וכן אם הביקור יהיה עד השעה 12 בצהריים או לאחריה — אך בכל מקרה לא יעלה זמן ההמתנה הנדרש מן הצרכן על 4 שעות.

במשרד התעשייה והמסחר אמרו אתמול, כי במסגרת הפעולות להרחבת הצווים להגנת הצרכן, תיבחן האפשרות להרחיב את הצו גם על מוצרים נוספים.

הכנסת תציין 100 להולדת בן־גוריון

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת תפתח היום את מושב החורף, בישיבה חגיגית, שתוקדש לציון 100 שנה להולדתו של ראש הממשלה הראשון של ישראל, דוד בן־גוריון.

יפתח את הישיבה ויישא דברים לזכרו של בן־גוריון, יו"ר הכנסת שלמה הלל. בטקס יהיו נוכחים נשיא המדינה חיים הרצוג, בני משפחתו של בן־גוריון ומוזמנים. מיד אחרי הטקס יערוך הלל קבלת פנים חגיגית לאורחים.

שניים מח"כי הליכוד הבכירים, חיים קופמן ועוזי לנדאו, ביקשו אתמול, כי ראש הממשלה החדש יצחק שמיר יישא נאום מדיני בתום הטקס החגיגי, בנושא הטרור. השניים מציינים כי דבר זה מתחייב בעקבות הפעולה הבריטית האמיצה נגד סוריה. הם מזכירים כי הנוהג הוא, כי מושב כנסת חדש נפתח בנאום מדיני של רה"מ. לפי שעה לא ברור עדיין אם שמיר ייעתר לבקשתם ולנוהג.

הרב אברג'יל נחקר בפרשת ההתפרעויות בביה"כ הרפורמי

צעירי מפ"ם ור"ץ הפגינו מול היכל שלמה ● ח"כ גרוסמן תגיש הצעה לסדר היום בנושא

מאת בצלאל עמיקם, יצחק שור, מוטי בסוק וזאב בליצר, כתבי „על המשמר"

משטרת ירושלים חקרה אתמול את הרב אליעזר אברג'יל, הרב של שכונת בקעה, על רקע התפרעות שהיתה ביום ו' בבית הכנסת של הקהילה הרפורמית בשכונה.

הרב נחשד, כי בליל שבת פלש עם חבורת נאמניו לבית הכנסת, תקף את חברי הקהילה בקריאות גנאי ופגע ברב לוי ויימן־קלמן.

במשטרה סבורים כי תיאורי התקרית חרגו מהפרופורציות הנכונות, אולם עם זאת רואים החוקרים בחומרה רבה את ההתקפה על בית הכנסת „כל הנשמה".

הפגנת מפ"ם ור"ץ

תא הסטודנטים של מפ"ם ור"ץ („אומץ") הפגין אתמול מול היכל שלמה בירושלים. המפגינים נשאו שלטים כגון „המרים יד על חברו נקרא רשע", „במקום שיש חילול השם אין חולקים כבוד לרב" וחופש פולחן לא רק לאורתודוכסים".

יחד עם הסטודנטים הפגינה משלחת מפ"ם.מת"א וכן ח"כ רן כהן מר"ץ, ואנשים מן התנועה ליהדות מתקדמת ומן התנועה ליהדות מסורתית.

במברק שנשלח לרבנות הראשית תובעים ראשי „אומץ" לגנות את הרב אברג'יל וחבריו.

במוצאי שבת תיערך בחצר של הכנסת הישנה, מול כיכר „המשביר" בירושלים, הפגנה של הקהילה הרפורמית יחד עם גורמים ציבוריים נוספים הדוגלים בחופש המצפון. העצרת תיערך תחת הסיסמה: „להיות עם חופשי בארצנו".

הצעה לסדר היום

חייקה גרוסמן (מפ"ם) תניח היום על שולחן הכנסת הצעה לסדר היום בנושא תקיפת בית־הכנסת הרפורמי בשכונת בקעה בירושלים.

גרוסמן מדגישה, כי נסיונות החוגים החרדיים לכפות את תפיסת עולמם על כלל הציבור בארץ, בשיטות שהיו מקובלות על הקוזקים, אינה יכולה להישאר ללא תגובה. לדעת יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, התקרית האחרונה צריכה לשמש מנוף לשינוי המצב הקיים, בו לאורתודוכסיה הקפואה שמורה בלעדיות בשטחים נרחבים בחיי הציבור בארץ, כולל נושאים חשובים ביותר.

להשעות את אברג'יל

סניף מפ"ם בירושלים תובע ממשרד־הדתות להשעות מתפקידו את הרב אברג'יל, שעמד בראש המתפרעים בבית הכנסת הרפורמי בשכונת בקעה בירושלים. כך מסר אתמול יו"ר הסניף, עו"ד נחום סולו.

לדברי סולו, מזכירים מעשי האלימות בבקעה את המעשים האנטישמיים של האינקוויזיציה בימי הביניים.

יו"ר סניף מפ"ם סבור, כי משרד־הדתות יצטרך לשקול את צעדיו ביחס לאברג'יל, עד כדי פיטוריו.

במכתב לרבה של התנועה ליהדות מתקדמת, הרב טוביה בן־חורין, הביע סולו את צערו וסלידתו נוכח מעשי התקיפה. „זהו ביטוי נוסף לחוסר הסובלנות ולפגיעה בזכויות האזרח, חופש המצפון והדמוקרטיה", כתב סולו.

משלחת מפ"ם בראשות ח"כ ויקטור שם טוב תיפגש השבוע עם ראשי התנועה ליהדות מתקדמת להביע הזדהות. כן תתאם משלחת מפ"ם עם התנועה ליהדות מתקדמת צעדים להמשך המאבק הציבורי נגד הכפייה הדתית.

הוועידה העולמית של התנועה ליהדות מסורתית והקונסרבטיבית גינתה את ההתפרצות הבריונית לבית הכנסת בקובעה כי „מעשה זה ותגובת הרב הראשי הרב מרדכי אליהו עומדים בניגוד מוחלט לעקרון חופש הדת עליו מוכרז במגילת העצמאות".

ראשי התנועה ליהדות מסורתית סבורים, כי אם יוכח שהרב אברג'יל אירגן או עודד את ההתפרצות, יש לתבוע משר־הדתות להשעותו מתפקידו לאלתר. הם אף תובעים מהמשטרה לזרז העמדת האחראים להתפרצות לדין.

הרב שינדלר מגנה

נשיא איגוד הקהילות העבריות באמריקה, הרב אלכסנדר שינדלר, הביע אתמול זעם על התקיפה לתפילות היהודים הרפורמיים כשהם שלים ביום ששי.

שינדלר הביע תודתו לממשלת ירושלים ולשר־הדתות זבולון המר, שהודיע על חקירה של האירוע.

תא"ל ארד: צה"ל שומר על אופציית הצניחה מעבר לקווים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„אף אחד עוד לא הוכיח שאופציית הצניחה מעבר לקווי האוויר מבוטלת, בצה"ל הוחלט לשמור את האפשרות הזו שלא מומשה בפועל מאז מבצע קדש לפני 30 שנה. למערך המוצנח של צה"ל יש ביום את כל היכולת לבצע פעולות מיוחדות, רמת כוח האדם בחייל היא הטובה ביותר".

דברים אלה אמר אתמול תא"ל שמואל ארד קצין חי"ר וצנחנים ראשי, בפגישה עם כתבים צבאיים לרגל יום החיל ולקראת כנס הצנחנים שייערך ביום ה' הקרוב בפארק הירקון בתל־אביב.

תא"ל ארד מסר, כי חלק מהמערך המוצנח עוסק בין היתר באבטחת הגבול הצפוני ובסיכול חוליות מחבלים, זאת תוך התכוננות למלחמה הבאה, אם תיכפה על ישראל. הוא מסר כי למרות הקיצוץ בתקציב הצליחו בצנחנים להתאמן ולהתקדם קדימה וכי החיל עומד בפני תקופת הצטיידות באמצעי לחימה.

מפקד עוצבת הצנחנים אמר, כי החטיבה במצב כשירות טובה למלחמה, הוא עמד על טיב הנוער המגיע לצנחנים. „זו חטיבה ההתנדבותית היחידה ורק רבע מכלל המתנדבים אלינו מתקבלים. זהו הנוער הטוב ביותר במדינה", אמר. הוא ציין, כי חל שינוי משמעותי בהרכב הקצונה, כאשר יותר ויותר מפקדים תושבי ערי פיתוח תופסים תפקידים בכירים בפיקוד ובהדרכה. „יש כיום מג"דים מערי הפיתוח דבר שלא היה קיים בעבר", אמר.

במסיבת העתונאים מסרו מפקדי הצנחנים על כנס משפחות המערך המוצנח שיתקיים ביום חמישי הקרוב בפארק הירקון בתל־אביב.

תא"ל שמואל ארד אמר לקראת הכנס: „לאחר הרבה שנים בהן מערך הצנחנים הוביל את צה"ל במלחמותיו ושילם מחיר יקר במפקדים והחברים שנפלו, יאפשר הכנס בפארק הירקון מפגש רעים אמיתי של כל מי שהלך בדרכם שמשמעותן: הקרבה, מסירות ונחישות. בכנס יתקיים מפגש גדול של הלוחמים, הידוק הקשר של המשפחות השכולות והכרת הדור הצעיר של הצנחנים".

המפקד ביקש להחזיר [illegible] לקבע ואף אחד לא [illegible]

[illegible]

● שר הבריאות, לשעבר, ח"כ מוטה גור, שוחרר אתמול מביה"ח שיבא בתל השומר לאחר שבדיקה מעבדתית העלתה, כי הגידול שהוצא מגופו היה שפיר.

● [illegible] ולוד החליטו לכרות ביניהן ברית ערים תאומות. זאת בישר אתמול מקסים לוי, ראש עיריית לוד, ששב בסוף השבוע מביקור באיטליה.

● השר שרון הכחיש שוב, מכל וכל, כאילו אמר שישראל סיפקה מטוסי „פאנטום" שלמים לאיראן.

[illegible]

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 13 עד 26, רמת הגולן 5 עד 28, נהריה 17 עד 28, צפת 15 עד 26, חיפה 16 עד 27, כנרת 17 עד 26, עפולה 15 עד 28, שומרון 15 עד 26, תל־אביב 19 עד 27, נמל תעופה בן־גוריון 17 עד 28, יריחו 19 עד 33, עזה 20 עד 26, באר־שבע 15 עד 28, אילת 22 עד 34. (עתים)

12.5 מיליון שקל — הרווח הנקי של הבנק הבינלאומי

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הבינלאומי לתשעת החודשים ינואר־ספטמבר 86' הסתכם ב־12.5 מיליון שקל, לעומת רווח של 26.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד — ירידה של כ־50 אחוז.

סך כל המאזן של הבנק הבינלאומי גדל מ־3,781 מיליון שקל בסוף 1985, ל־3,985 מיליון שקל בסוף ספטמבר 86' — גידול של 5.4 אחוזים. ההון העצמי גדל בתקופה זו ב־3.6 אחוזים, ופקדונות הציבור גדלו בכ־8 אחוזים.

מן הדו"חות הכספיים עולה, כי הרווח, למניה מפעולות רגילות (בחישוב שנתי) היה 365 אחוז, לעומת רווח של 741 אחוז בתקופה המקבילה אשתקד. מהבנק הבינלאומי נמסר אתמול, כי הוא ביצע את כל ההפרשות הדרושות לחובות מסופקים (חובות שפרעונם מוטל בספק), עוד מציינים בבנק, כי שיעור ההפרשה למיסים הגיע ל־69.2 אחוז.

הירידה החדה ברווחים לעומת 85', שמציג הבנק הבינלאומי מאפיינת בשנה זו את כל המערכת הבנקאית, אם כי מצבו היחסי של הבנק הבינלאומי טוב יותר מהבנקים הגדולים האחרים. הבינלאומי הוא הבנק היחיד בארץ המדווח על תוצאות המאזניות מדי רבעון.

ביום ו' 31.10.86 נקיים את חג הקיבוץ [illegible]
המפקדים מתבקשים לשחרר את החיילים [illegible]

משרד המסחר אישר השקעות ב־47 מיליון ד'

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי

12 תוכניות השקעה במפעלי תעשייה בהיקף של 47 מיליון דולר, אושרו אתמול בישיבתה של מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר.

מרכז ההשקעות אישר הקמה של ארבעה מפעלי תעשייה והרחבה של שמונה מפעלים, רובם באיזורי פיתוח. המייצרים מוצרי פלסטיק, אלקטרוניקה, קוסמטיקה, מתכות יהלומים ותכשיטים.

מנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר, יורם בלזובסקי, מסר אתמול, כי השקעות אלה יביאו לתוספת יצוא של 52 מיליון דולר ולתוספת של 217 מועסקים.

בין הפרוייקטים שאושרו אתמול — הקמת מפעל האלקטרוניקה בבעלות חברה אמריקנית במגדל העמק, שיעסיק 60 עובדים ואשר תוצרתו, בהיקף של 40 מיליון דולר, תופנה ליצוא. כן אושרה העברת מפעל קוסמטיקה ממרכז הארץ לאשקלון.

בירנבוים — מנצח פסטיבל השחמט ברמת־השרון

מאת אבי אמיר כתב „על המשמר"

אלוף ישראל בשחמט, האמן הבינלאומי נתן בירנבוים, זכה במקום הראשון בתחרות הראשית של פסטיבל השחמט לזכר סגן נעם סופר ז"ל, שנערך בנוה־מגן ברמת השרון.

בירנבוים צבר 7 נקודות ב־9 משחקים, בהקדימו את אילן מנור בן ה־17 מחיפה, שצבר 6.5 נקודות. אחריהם סיימו האמן ההולנדי פ. חלפקה, ורב גורמן מעין המפרץ — 6 כל אחד, יוחנן אפק ורונן לב בן ה־18 — 5.5 כל אחד. בסיבוב האחרון ניצח בירנבוים את גורמן.

עובדי משה"ח שוקלים בג"ץ בעניין מינויי ויצמן ובילין

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

עובדי משרד־החוץ התכנסו אתמול לאסיפה כללית וייפו את כוחו של ועד העובדים לבדוק את האפשרות להגיש בג"ץ נגד פיצול משרת המנכ"ל בין שני אנשים.

כן הסמיכה האסיפה הכללית את ועד העובדים לפעול להוצאת לשכת השר עזר וייצמן ממשרד־החוץ.

וייצמן נמצא עתה בחופשה פרטית בלונדון וישוב לארץ ביום ה'.

האסיפה הכללית קראה לכל העובדים לא לשתף פעולה עם 4 אנשים שהוצבו בלשכות שר־החוץ והמנכ"ל: ברוך אסקרוב, יעקב היכל, אריה עופרי ואריה שומר. כן קראה האסיפה הכללית להנהלת משרד־החוץ שלא למנות 3 מינויים פוליטיים, העומדים על הפרק עוד מתקופת יצחק שמיר כשר־החוץ.

ועד העובדים מסר לאסיפה את מימצי בדיקתו, שלפיה האריך יצחק שמיר בשנתיים נוספות את תוקף כהונתם של שמונת המינויים הפוליטיים בחו"ל מטעם הליכוד.

האסיפה הכללית הביעה מחאה על הארכתם של חוזים אלו וקראה לביטולם. יצויין, כי בדרך־כלל מוארך תפקיד דיפלומטי בחו"ל לכל היותר בשנה, אך לא בשנתיים.

האסיפה הכללית הביעה מחאה גם על הסבת „אולם יחיאל" למשרדים וקראה להנהלת המשרד להתנצל בפני האלמנה לני יחיאל ולפעול להנצחה הולמת של זכרו של חיים יחיאל, המנכ"ל הראשון של משרד־החוץ.

במהלך האסיפה הובע זעם על „המוני הפרצופים החדשים, העושים במשרד־החוץ כבתוך שלהם". נאמר, כי יש יש להפסיק את הפוליטיזציה בתוך המשרד.

לפני האסיפה הכללית נפגש ועד העובדים בפעם הראשונה עם המנכ"ל המדיני, ד"ר יוסי ביילין, שאמר כי הופתע מעוצמת התגובה של העובדים. הוא הציע, כי שר־החוץ והנהלת המשרד וכן גם העובדים יקחו עתה פסק־זמן למחשבה. ד"ר ביילין שהוא גם יו"ר ועדת המינויים במשרד החוץ הבטיח כי אנשי המשרד יקודמו רק על בסיס מקצועי ולא בגלל שייכות פוליטית.

בכנס 30 שנה ל„קדש":
גנדי: ניתן היה לנצח ללא צרפת ואנגליה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

נשיא המדינה חיים הרצוג, פתח אתמול את שלושת ימי הכנס לציון 30 שנה ל„משבר סואץ", הוא מבצע קדש. הכנס מתקיים באוניברסיטת בן־גוריון, ונוטלים בו חלק פוליטיקאים, אנשי צבא וחוקרים מישראל, אנגליה וצרפת.

הנשיא הרצוג אמר, כי עד מבצע סיני, הייתה ישראל מבודדת ומנותקת מהקהילייה הבין־לאומית. „אחרי המלחמה, העולם השלישי הכיר לפתע בקיומה של ישראל. מדינות אפריקה נפתחו בפנינו. מעל לכל – ישראל החלה נחשבת לאלמנט אסטרטגי באיזור. כך החל 'ירח הדבש' עם צרפת, וכך גם החלה ארה"ב להביט על ישראל בעיניים אחרות. הנסיון הצבאי שרכשה ישראל במבצע סיני – הוא שאיפשר לה לנצח ב־67".

את הדיונים בנושאים הצבאיים פתח הקולונל האנגלי סלדס, שאמר כי המבצע היה בעייתי מבחינות רבות: לשלוש המדינות היו מטרות שונות. המבצע נידחה 5 פעמים, והיו בו שיבעה שינויים בתכניות. היו בעיות תקשורת בין בנות־הברית, בין הדרג הפוליטי לצבאי, ובין המפקדים עצמם. בקרב כל הדרגים בלטה היעדר מוכנות צבאית לבלתי צפוי, היעדר גמישות במעבר מתכניות למציאות והיעדר נכונות ליטול סיכונים. הכוחות סבלו מהיעדר מידע מודיעיני והלחימה הפסיכולוגית לא הוכנה כראוי ולא נוצלה".

גנראל הנרי מרטין, מי שהיה שר ההגנה של צרפת במהלך המבצע, אמר, כי הוא משוכנע ביתרונותיה של הידברות פוליטית לפתרון בעיות בין אומות, על־פני יישוב בעיות בדרך צבאית.

אלוף (מיל.) רחבעם זאבי, גנדי, אמר כי מעצמות־העל, המעוניינות לשלוט במזרח־התיכון מזרימות נשק למדינות האיזור. זו גם הסיבה לכך שהרוסים הכניסו נשק רב למצרים לפני המלחמה – אך המבצע החל בטרם הצליחו המצרים לקלוט את כל הכמות. זאבי אמר כי יתרונו של שיתוף הפעולה עם צרפת ואנגליה היה בעיקר באספקת נשק ובחיסול חיל־האוויר המצרי, אך בשטח היה שיתוף הפעולה מועט ורצוף „משברונים". לדעת גנדי, ניתן היה לנצח במלחמה גם ללא סיוען של צרפת ואנגליה.

תרמטכ"ל משה לוי, אמר כי מאז 1956 מסקנות שמתקבלות במזרח־התיכון, למחוות גם בסיס, להחלטות ולמסקנות של מעצמות העל. „המסקנה האישית שלי ממבצע סיני", אמר תרמטכ"ל, „היא לגבי מודיעין בעת קרב. על החיילים למצוא לעצמם בשדה אינפורמציה ומודיעין בכוחות עצמם. זאת משום שאינפורמציה כזו היא מדויקת יותר ועדכנית יותר". הרמטכ"ל אמר כי מסקנה זו חוזקה אצלו במלחמה האחרונה בלבנון.

ראש הקומוניסטים האיטלקיים — בישראל:
תקיפות כלפי הטרור והכרה בפלשתינים

מאת דליה שחורי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

„מאבקנו למען יהדות בריה"מ איננו אנטי־סובייטי, אלא מאבק הומניטארי והיסטורי".

„שני התנאים שלנו לשיתוף בריה"מ בתהליך השלום שרידים: פתיחת שערי בריה"מ ליציאת היהודים הרוצים לעלות לישראל וחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. משני תנאים אלה פתיחת השערים עומדת בעדיפות ראשונה". זאת אמר אתמול שר־החוץ שמעון פרס ליו"ר הסיעה הקומוניסטית בפרלמנט האיטלקי, ג'ורג'יו נפוליטנו, המבקר בישראל, כאורח „המרכז הבינלאומי לשלום במזה"ת".

זו פעם ראשונה שמנהיג במפלגה קומוניסטית באירופה נפגש עפ"י בקשתו עם מדינאי ישראלי. בפגישה זו סיכמו שני הצדדים על פתיחת דיאלוג בין הקומוניסטים האיטלקים ומפלגת העבודה. עד כה היתה מפ"ם המפלגה הציונית היחידה שקיימה דיאלוג כזה עם המפלגה הקומוניסטית האיטלקית.

ניסיון מר מבית

האורח ביקר בקיץ האחרון במוסקווה ושוחח עם ראשי הקרמלין. בשיחות אלו הוא למד, לדבריו, על שינוי חיובי בעמדות מוסקווה כלפי ישראל. נפוליטנו העריך, כי פגישת פרס־שווארנדזה נערכה בהקשר עם השינוי ביחס מוסקווה לישראל.

על המלחמה בטרור אמר האורח, כי לאיטליה יש ניסיון מר מבית בבעיית הטרור ולכן יש לה הבנה מלאה לנחישות לעמדתה של ישראל. שר־החוץ, שמעון פרס, אמר, כי שיתוף פעולה בינלאומי למלחמה בטרור הוא תנאי להצלחת המאבק. הוא הוסיף, כי הטרור משרת את הקיצוניים בעולם הערבי מאחר שהוא מונע מן המתונים לפעול למען השלום. „אף מנהיג ישראלי אחראי לא יכול לנהל מו"מ עם טרוריסטים שרוצחים ילדים ונשים", אמר פרס.

היום — ביקור ביקום

היום יבקר האורח בקיבוץ יקום, כאורח מפ"ם. הוא יתקבל ע"י מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, ויו"ר הסיעה חייקה גרוסמן.

בפגישה עם עוזר מזכיר המדינה האמריקני לענייני זכויות האדם ריצ'ארד שיפטר, אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי הוא סבור שבצד הדיפלומטיה השקטה שיש להפעיל ליציאת יהודי בריה"מ, חובה לנהל פעולה פומבית הפגנתית. שמיר אמר זאת לשיפטר, המנהל מגעים עם בריה"מ בקשר למתן אשרות יציאה ליהודים, לאחר שהאחרון הבהיר כי עמדת ארה"ב היא שאת הפעולה למען יהודי בריה"מ יש לנהל בדרכים של דיפלומטיה שקטה.

שיפטר מסר, כי בשבועות האחרונים לא חל שינוי בעמדת בריה"מ בנושא היהודי. הסובייטים, אמר שיפטר, מוכנים לשחרר פעילים סגורים, בעלי שם, אך אין תזוזה בעמדתם השלילית כלפי יציאת המונים.

שופט בב"ש: מפגר יתרום כלייה לאביו — לטובתו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

כלייה מגופו של גבר מפגר בשכלו, בן 39, תושתל בגופו של אביו החולה, מבלי לבקש את הסכמתו.

כך קבע אתמול, בפסק־דין עקרוני, בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע. האב, שהיה זקוק באופן דחוף להשתלת כלייה, פנה לבית־המשפט בבקשה להתיר לבנו, שהוא פסול־דין בשל היותו מפגר — לתרום לו כלייה.

השופט אפרים לרון אמר בעת מתן ההחלטה, כי „ההכרעה בשאלות מסוג זה עמוסה עכבות, בהיותה קשורה בשאלות מוסריות ואתיות הכרוכות בשלמות גופו של האדם, בערכו ובשוויו היחסי של אדם כלפי משנהו, של העדפת האחד על השני, של בריאות וחולי, חיים ומוות".

הסיכוי היחיד

השופט לרון תיאר את המצב שהביאו להחלטה החריגה: האב בן ה־65 סובל מאי־ספיקה כלייתית. זה 3 שנים שהוא נזקק בתכיפות רבה לדיאליזה. הבן, בן 39 סובל מפיגור שכלי, ועל־פי ההגדרה „אישיותו אינפנטילית מאד מבחינה רגשית". האם, ניצולת שואה, דוחה את בנה, בעוד שהאב מטפל בו במסירות רבה.

שתי אחיותיו של הגבר המפגר הן מורות להתעמלות ולמחול, ושתיהן יכולות אמנם לתרום כלייה אך נמצאות בסיכון פגיעה גבוה בשל מקצועיותיהן. השופט אמר כי השתלת כלייה מהבן היא „הסיכוי היחיד להארכת תוחלת חייו של האב". הארכת תוחלת חיי האב, אמר השופט, תטיב גם עם הבן, שאביו הוא „האדם היחיד המטפל בו במסירות".

לא הפתרון הקל

השופט ציטט מדברי משפטנים, שאמרו, בין השאר: „מבחינה עקרונית, אין להתיר כלל תרומות איברים שאינם מתחדשים על־ידי פסולי־דין, שכן פסול־הדין אינו מסוגל להבין את מהות הדבר, ולפיכך ייראה הדבר תמיד בגדר כפייה".

עם זאת, דווקא בגלל שיקולי טובת הגבר המפגר, פסק השופט כי אביו יוכל לקבל את הכלייה, באומרו: „אין זה מקרה של היזדקקות לפתרון הקל של קבלת תרומה מפסול־דין שלא יכול להתנגד, אלא נקיטת אמצעים שלאחר שיקול מצביעים, כי כל הגורמים וכל המסיבות הם לטובת הבן".

דראושה מועמד לסגן־שר

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

בימים האחרונים השתפרו מאוד סיכוייו של עבד אל־והאב דראושה לקבל מינוי של סגן־שר בממשלת שמיר.

עם מינויה של שושנה ארבלי־אלמוזלינו לתפקיד שרה, התפנה במערך תפקיד של סגן שר. מספר ח"כים ראו עצמם מועמדים לתפקיד, ביניהם נאוה ארד, אורה נמיר, שמחה ריניץ, מיכה חריש, אהרן נחמיאס וז'אק אמיר. מירב הסיכויים נטו לשתי הראשונות.

השתיים מעוניינות במשרה במשרד החינוך והתרבות. ארד נהנית מתמיכת השר נבון ומזכ"ל מפלגתה, עוזי ברעם. לזכות נמיר, הוותיקה יותר, עומדת העובדה, כי במשך שנים ארוכות היתה יו"ר ועדת החינוך. כיום היא משמשת בתפקיד יו"ר הוועדה החשובה לעבודה ורווחה.

על המשמר עתון יומי
على همشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חורים 102—121 טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

הפסיכולוג יגאל קידר

הרצח היה רק קצה הקרחון

אדם רגיל, מבוסס מבחינה כלכלית וחברתית, קצין לשעבר בצה"ל, בעל משפחה, קם ביום בהיר אחד ורוצח את אמו, אשתו, בתו, פוצע אנושות את רעיתו ומתאבד. הכיצד?

— הרצח וההתאבדות היו רק קצה הקרחון. הקרחון עצמו היה תהליך של רדיפה פנימית (פאראנויה) שהלך והתבשל כבר עד לאותו יום. מאז שאביו נפטר, עולמו כאילו התמוטט. כל מה שידע על אביו קודם לא היה נכון. כולם כאילו רימו אותו. הוא הרגיש נבגד, רשע, רדוף. הוא העסיק חברת שמירה, חש שכל העולם נגדו, שיא הנרדי זה בכך. שאשתו לא ניצבה לצידו ברגעיו הקשים, לפי מה שקראתי בעתונים.

מקרי רצח כאלה מתוארים בדרך כלל כהתפרצות אמוק של הרוצח. גם במקרה הזה תואר שלמה הראל כאחוז אמוק. מה פירוש הביטוי הזה מבחינה פסיכולוגית?

— „אחוז אמוק" הוא תיאור עממי ואפילו ספרותי, של אדם נדוף כאילו על־ידי שד המשתלט על ההכרה שלו. פעם היו משתמשים בביטוי „נכנס בו דיבוק". אבל, כאמור, זהו תהליך שבסופו האיש הוא כמו קפיץ שנדרך ונדרך ללא מוצא, ופתאום, כשנמצא המוצא, הוא משתחרר במלוא העוצמה.

דומה שהוא פעל על־פי תכנית מוכנה מראש.

— נכון. במצב זה יש לאותו אדם הגיון משלו — נוצרה משימה, הוא בשליחות — אם זה להרוג את נשיא ארה"ב או את ג'ון לנון או את משפחתו. כאילו כך יפתרו בעיותיו.

אבל לרצוח בדם קר גם את בתו?

— שוב, ההגיון הפנימי שלו באותם רגעים אמר לו, דווקא מתוך אהבתו הרבה לבתו, להרוג אותה כדי למנוע ממנה את הסבל שיהיה מנת חלקה ללא אם ואב ובידיעה שאביה רוצח. באותו רגע הכל נראה לו ברור והגיוני.

עד כדי כך שהוא יכול היה לנסוע לחיפה ולהמשיך בתוכנית הרצח שלו?

— ברגעים אלה, הנראים לאדם מבחוץ כמטורפים לגמרי, נעשות פעולות מסובכות שלא ייאמנו: רק כשהוא משלים את מלאכתו, הוא מתמוטט או מתאבד.

ניתן היה לצפות לפי התנהגות חיצונית, שהוא עלול להגיע למעשה נורא כל כך?

— זו שאלה קשה: כן ולא. ודאי שאם היה הולך לטיפול פסיכולוגי היו מגלים את זה. אבל גם אז אי־אפשר היה לנבא, אם ישבור חלונות או יגיע למעשים נוראים כאלה.

אנשים קרובים אליו היו יכולים להבחין?

— אם הם אנשים רגישים, אז כן. אבל שוב, אין קנה מידה אובייקטיבי למדוד את הקיצוניות אליה יגיע.

משברים קיצוניים כאלה יכולים לתקוף כל אדם, או שהוא צריך להיות אדם בעל אישיות מעורערת?

— זה לא יקרה לאדם מאוזן בנפשו. אבל השאלה היא, כאמור, אם יודעים להבחין בזה — כי הפרצות האלה באישיותו, לאו דווקא באות לידי ביטוי בהתנהגות שלו בעבודה, עם החברים וכו'. אין ספק, שהאדם הזה לא היה בריא לגמרי בנפשו.

רונית מורגנשטרן

הצניחה במיתלה תשוחזר מחר בחולות פלמחים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי.

במלאת 30 שנה לצניחה במיתלה במהלך מבצע קדש, יפגשו שוב מחר אחה"צ עשרות הצנחנים שנטלו חלק בצניחה המבצעית היחידה שביצע צה"ל בתולדותיו.

בשיחזור הצניחה במיתלה שיתקיים מחר אחה"צ באתר הצניחה בפלמחים יטלו חלק כ־100 מוותיקי הצנחנים מתוך כ־250 צנחנים שנטלו חלק בצניחה ההיסטורית. קדמה לצניחה זו עבודת איתור ממושכת שנערכה במפקדת קצין חי"ר וצנחנים ראשי כדי לזמן את הצנחנים לחדש את נעוריהם. לצניחה זו הגיעו גם צנחנים מחוץ לארץ.

בין המשחזרים ניתן יהיה למצוא את ותיקי החיל: רפול, דרידי, קאצ'ה ועוד רבים מאלופי צה"ל ומפקדי החיל בעבר ובהווה. הצנחנים עברו בדיקות רפואיות מדוקדקות שקבעו כי הינם כשרים לצניחה למרות גילם המבוגר.

אין חשדות פליליים נגד רפי סויסה

מאת עמיקם בצלאל, כתב „על המשמר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יבדוק בקפדנות את תיק החקירה שהגישה לו המשטרה בפרשת נציב שירות בתי הסוהר, רפי סויסה. אתמול הוגש לחריש תיק ובו מסקנות הבדיקה המשטרתית שבכלל לו קביעה חד־משמעית שאין כל חשד לעבירות פליליות מצד הנציב.

קיבוץ כפר מסריק
מודיע כי ההלוויה של
עליזה פטיש ז"ל
תתקיים ביום רביעי, 29.10.86, כ"ו בתשרי תשמ"ז.
ההלוויה תצא מהמועדון בשעה 15.00
**המשפחה
וקיבוץ כפר מסריק**

ביום השלושים לפטירתה של חברתנו
צילה ספרונציק
נעלה לקיברה לגילוי המצבה מחר, יום ד' 29.10.86
בשעה 15.00, בבית הקברות בקיבוצנו
קיבוץ שער־הגולן

„דרוש קיצוץ נוסף בתקציב למימון הרפורמה הצפוייה במיסים"

אמרו אתמול ראשי האוצר ובנק ישראל לרה"מ בדיון הכלכלי הראשון שהתקיים עמו ■ ביום חמישי צפוי דיון נוסף באוצר בנושא, ואפשר שתועלה גם שאלת פרעון מניות הבנקים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

על הממשלה לפעול לקיצוץ נוסף בתקציבה כדי לאפשר הורדה בשיעורי המס, דבר אשר יתרום לצמיחה כלכלית במשק. כך אמרו אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר, נציגי האוצר ובנק ישראל שזומנו לדיון הכלכלי הראשון של ראש הממשלה. שר האוצר משה נסים ונגיד בנק ישראל אמרו שעל הממשלה להעמיד את חידוש הצמיחה בראש סולם העדיפויות.

נסים אמור לכנס ביום חמישי את יועציו וראשי משרדו לדיון נוסף על התקציב.

הדיון ביום חמישי ייסוב על הצעדים בהכנסות ובשוק ההון בשנה הבאה. מצפים שבישיבה יעלו הצעות להורדה בשיעורי המס — הצעות שחלק מהפקידות הבכירה באוצר מתנגד להן. כן ייתכן שבנושא הסדר מניות הבנקים יעלה אף הוא, שכן באוקטובר 1987 אמורה הממשלה לפרוע 1.8 מיליארד שקל כחלק מהסדר זה.

עיסקת חבילה נוספת?

מקורות ממשלתיים ניבאו אתמול שבסופו של דבר יגיע האוצר למסקנה שעליו לפעול לחתימת עיסקת חבילה נוספת עם ההסתדרות בנושא שכר ומחירים על מנת להביא לריסון שכר.

לדברי המקורות מתכוון נסים להעביר בקרוב החלטות, בוועדת שרים לענייני דו"ח בייסקי אשר יגבילו את הבנקים במתן ייעוץ פיננסי ללקוחות ובניהול קרנות נאמנות. החלטות אלה יוצגו כחלק מהרפורמה המתוכננת בשוק ההון.

בישיבה אצל שמיר לא נכח נציג כלשהו ממפלגת העבודה. שר הכלכלה גד יעקבי אמר אתמול שזכותו של ראש הממשלה להזמין אליו את מי שהוא מוצא לנכון להזמין. אך יחד עם זאת הוא הוסיף שבדיונים לקראת החלטות כלכליות תהיה נציגות למפלגת העבודה.

יועץ ראש הממשלה לענייני כלכלה עמוס רובין אמר אתמול, כי לא התקבלו כל החלטות ותיאר את הדיון ככללי. לדבריו המשך ההתייעצויות יתקיים לאחר שהאוצר יסיים את השלב הנוכחי של הדיונים על התקציב לשנה הבאה.

הכנסת חלקה כבוד לב.ג. במלאת מאה שנה להולדתו

משפחת בן־גוריון, אתמול ביציע האורחים בכנסת. (תצלום: יצחק הררי)

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

„דווקא בן־גוריון, שחרד תמיד לגורל העם והמדינה ולא חסך במאמצים ואמצעים לחזק את צה"ל, ראה את עוצמת ישראל לא רק בכלי מלחמה אלא בהיותנו מדינת חוק וחברה דמוקרטית. הוא היה פרלמנטר בכל רמ"ח אבריו. ידע להחשיב את הכנסת והירבה להופיע בה". אמר אתמול יו"ר הכנסת שלמה הלל, בפתח מושב החורף השלישי של הכנסת האחת־עשרה.

ישיבת הכנסת אתמול נפתחה באווירה חגיגית. נשיא המדינה, שופטים, ראשי דתות, חכ"ים לש־עבר, ראש הממשלה וממלא מקומו, מרבית השרים והחכ"ים, יחד עם משפחת בן־גוריון, באו לחלוק כבוד לראש הממשלה הראשון של ישראל, במלאות מאה שנה להולדתו. ביציע האורחים החשובים נראו גם עתונאי חוץ רבים, כולל צוותי טלויזיה.

שלמה הלל, שנשא דברים לזכרו של בן־גוריון, ציין כי הקפיד להטיף לערכים של חוק משפט וצדק. „מידת הכבוד לחוק היא סימן מובהק לרמת התרבות והחרות של העם". אמר בן־גוריון עוד ב־1949. לדעת יו"ר הכנסת, סוד גדולתו של בן־גוריון, היה דבקותו הקנאית והבלתי מתפשרת, לקיום ציווי הציונות כהלכתם. זאת, למרות שגדולי המומחים, בתחום הצבאי, הפוליטי והכלכלי טענו כי לא ניתן ליישם מאוויים אלה." בן־גוריון כיוון את צעדיו וגורלו של העם, לאור עיקר אמונתו תוך הכרת המיגבלות של ראליזם אכזרי ולרוב עויין". הוא הביא להקמת המדינה, אגב חלוקת ארץ־ישראל, חרף התנגדות עזה מבית. „אך מי כיום אינו יודע, שבמציאות של האו"ם, מאז ועד היום, לא היתה חוזרת קונסטלציה פוליטית זו על עצמה".

מברקי ברכה מהצמרת המצרית לשמיר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר קיבל אתמול 3 מברקי ברכה מן הנשיא מובארק, סגן ראש הממשלה ושר־החוץ המצרי ד"ר עיסמת עבדל מגיד ושר המדינה לענייני חוץ ד"ר בוטרוס גאלי — לרגל כניסתו לתפקידו.

הנשיא מובארק איחל לשמיר וממשלתו, כי יקדישו את מאמציהם לחיזוק שלום צודק וכולל באיזור, וכי יסייעו ביצירת אווירה מתאימה לבניית מערכת יחסים טובה יותר בין עמי האיזור ולעקירת גורמי המתיחות, האלימות והקיצוניות.

ד"ר עבדל מגיד הביע תקווה, כי הישגי השלום בין מצרים וישראל יהוו בסיס מוצק להמשך הפעילות לטובת שתי הארצות ולהשגת שלום צודק, יציב וכולל באיזור.

ד"ר גאלי כתב, כי פסגת אלכסנדריה שנערכה בחודש שעבר נתנה מומנטום חדש לתהליך השלום. הוא הביע תקווה, כי תהליך השלום יימשך, וקבע, כי שלום צודק ובר־קיימא יוכל להיות מושג באיזור רק על־ידי פתרון כולל וצודק של הבעיה הפלשתינית.

הבהרה

בידיעת עתי"ם מיום 20.10.86 „נפתח משפטו של מי שהיה מנכ"ל מרכז הזידים", נאמר: „התביעה טענה, בין היתר, כי ב־12 בינואר ובשבוע לאחר מכן, כתב העתונאי בן ציון ציטרין כתבות תחקיר ב„העולם הזה", שהכילו לפי כתב האישום דברי ביקורת על פעילותו של יעקב בר גרא שהיה אז מנכ"ל מרכז הזידים". עתי"ם מבהירה, כי בכתב האישום נאמר כי ב„העולם הזה" באותם תאריכים פורסמו אומנם כתבות תחקיר כנ"ל, אולם לא נאמר בכתב האישום, כי הכתבות נכתבו ע"י העתונאי בן ציון ציטרין.

לא טופלה התלונה על מתנחלים שתקפו ח"כים ואנשי שלום עכשיו

טוען ח"כ יוסי שריד ■ לדבריו, ברלב הטעה אותו וכי התלונה לא הגיעה מעולם לפרקליטות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„שר המשטרה חיים בר־לב הטעה אותי בפרשת תיק החקירה של עתניאל שנלר ושלום וואך, התיק וההמלצה להעמיד את השניים לדין, מעולם לא הגיעו מהמשטרה לפרקליטות", דברים אלו טען אתמול יוסי שריד (ר"צ).

שריד טוען כי ב־23.7.86, קיבל מכתב משר המשטרה, שבו הודיע לו, כי תיק החקירה של ראש מועצת יש"ע שנלר, ושל ראש המועצה המקומית קריית־ארבע וואך, הועבר לפרקליטות, עם המלצה להעמיד את השניים לדין. זאת משום ששנלר וואך עמדו בראש התקפת אנשי „כך" ו„גוש אמונים" על מוזמנים לכנס „שלום עכשיו", בחברון. בהת־קפה זו נפגעו, כזכור, גם ח"כים.

שריד מדגיש כי בימים האחרונים בירר אצל פרקליט המדינה יונה בלטמן, מה עלה בגורל התיק והתב־רר כי מעולם לא הגיע מהמשטרה לפרקליטות.

ח"כ ר"צ הדגיש אתמול כי לא יסכים, בשום פנים, שמקרה התקיפה בדרך לחברון, יצטרף לעשרות מק־רים אחרים, של תקיפת חיילים ואורחים בשטחים, על ידי המתנח־לים, שלא זכו לטיפול משפטי.

המועצה לשיווק פרי הדר
ועדת קטיף ארצית

הודעה לציבור הפרדסנים

מובא בזאת לידיעתכם החלטות שנתקבלו לגבי הקטיף 1986/87:

1. נחתם הסכם לשיתוף פעולה בקטיף (אמנת קטיף) בין מערכות הייצור.
2. באופן מחייב, תד"ים וכלל הזנים האחרים (למעט אשכוליות לבנות) ייקטפו אך ורק במקטפה.
3. אין להעסיק קבלן קטיף ללא כתב הסמכה של ועדת קטיף אזורית.
4. תופעל שיטה לאיתור הפרי התלוש בכניסה לבית האריזה ובפרי הארוז ליצוא, יהיה וימצא פרי שלא נקטף במקטפה מעבר לאחוז שנקבע (35% במיכל קטיף, 25% במיכל ארוז) יזוכה הפרדסן ב־90% מערך הפרי ו/או יזוכה בית האריזה בערך סוג "הדר".

חריש הורה לחקור „עובדות חדשות" נגד ח"כ שלמה עמר

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

חשדות לשיבוש הליכי משפט לכאורה שעבר ח"כ שלמה עמר מונעות סגירת התיק שלו, שהוחזר אתמול מפרקליטות המדינה למשטרה.

לפני ימים אחדים נמסר על כוונת היועץ המשפטי לממשלה לסגור את התיק. אולם לאחר שיקול נוסף מצא היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש „עובדות חדשות" שלא היו ידועות קודם לכן במשטרה. אתמול קיים חריש פגישה עם אנשי המשטרה הצבאית, נציגי המשטרה והפרקליטות והביא בפניהם את השגותיו.

לאור זאת הוחלט כי המשטרה תפתח מחדש את תיק החקירה נגד שלמה עמר. בעיקר בסעיף לפיו זכה בשחרור משירות מילואים בלבנון תמורת מתן עבודה בקואופרטיב „אגד" לקצין הממונה עליו.

„יעמדו לאוצר על הראש" עד שישחרר כספים שהובטחו לרשויות ערביות

הנהלת סיעת המערך תבעה אתמול, ממשרד האוצר להעביר בהקדם לרשויות המקומיות הערביות כספים, שהובטחו להן מכבר.

הנהלת הסיעה הדגישה בהחלטה, כי הכספים לישובים הערביים, הובטחו על־ידי ראש הממשלה לשעבר פרס, ושרי האוצר והפנים נסים ופרץ.

הנהלת סיעת המערך, החליטה כי ח"כ אדרי, רמון ודראושה, „יעמדו לאוצר על הראש", עד שההחלטה אכן תבוצע.

ח"כ מצא מייעץ לשמיר „להרע עם העם"

יהושע מצא (ליכוד), חבר ועדת הכספים, המליץ אתמול בפני רה"מ יצחק שמיר, שלא לבצע כל רפורמה בגביית המסים. מאידך ממליץ הנ"ל, כי רשויות המס יעמיקו את כל נושא גביית המסים, בעיקר בסקטור הערבי.

„לבדוק פעולה תמוהה של מודעי בעפולה"

אפרים שלום (מערך) פנה למבקר המדינה וביקש ממנו כי יבדוק פעולה תמוהה, שביצע משרד האוצר בעפולה, בימים בהם עמד יצחק מודעי בראש משרד זה.

שלום מציין כי מודעי, רכש בניין משרדים בעפולה, מידי הקבלן גריה שטראוכלר ללא מכרז כמקובל. האוצר שילם 800 דולר למ"ר, בעוד שבאותה תקופה היה המחיר בשוק 500 דולר בלבד. שלום טוען כי שטראוכלר ביצע חריגות בנייה, וכי איכלס את הבניין בניגוד לחוק. בשל כך הוגש כתב תביעה נגדו.

רוב בוועדת הפנים למינוי נשים למועצות הדתיות

בישיבת ועדת הפנים של הכנסת תמכו חמישה ח"כים במינוי נשים למועצות דתיות, שני ח"כים דתיים הביעו התנגדות. בישיבה הקרובה של הוועדה יופיע בפניה שר הדתות המר, בישיבה זו גם תביע הוועדה את דעתה בנושא זה.

דב בן מאיר, עדנה סולודר, אהרן נחמיאס (מערך), עוזיה עלי (ליכוד) ומרדכי וירשובסקי (שינוי) תמכו ברעיון של מינוי אשה למועצה דתית. אברהם ורדיגר (מורשה) ודוד רביגו (מפד"ל) התנגדו.

ח"כ עלי, שומר המצוות, טען כי המועצה הדתית איננה גוף הלכתי. היא גוף ממלכתי המספק שירותי דת לדתיים ולחילונים. אין כל סיבה לשלול מנשים את זכות החברות במועצות הדתיות. להיפך, צירופן רק ישפר את השירות שהן נותנות. בן־מאיר טען כי המועצות הדתיות הן יצור פוליטי. ואין להן כל קשר למערכת הדתית. אילה גליקסבורג, רעיית הרב הראשי של גבעתיים, טענה כי עדיין לא הגיע הזמן לצירופן של נשים למועצות.

הכנסת התייחדה עם זכרו של ח"כ יוסף חמיס

הכנסת התייחדה אתמול עם זכרו של ח"כ מפ"ם יוסף חמיס. יו"ר הכנסת שלמה הלל הזכיר כי הנ"ל היה חבר בכנסת בשלוש קדנציות — השלישית, הרביעית והחמישית. „נטל חלק פעיל בכל הדיונים בכנסת הנוגעים לחברה בכלל ולמיגזר הערבי והערבי־חקלאי בפרט". עוד ציין הלל כי „כל חבריו בכנסת שהכירו אותו אהבו אותו ומכבדים את זכרו".

כהנא שולח את „המסר" במימון משלם המיסים

במכתב ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מתלונן ח"כ המתקדמת מתי פלד, כי מאיר כהנא (כ"ך), מנצל את דואר החינם של הכנסת, לתעמולה גזענית.

פלד העביר לחריש „מכתב גלוי לערביי ארץ ישראל" — שמפיץ כהנא בעברית ובערבית, בו הוא קורא לגירוש הערבים מן הארץ, ח"כ המתקדמת קורא ליועץ המשפטי „לנקוט צעדים כדי להדביר את התעמולה הגזענית הזו".

מאסר עולם למפקד חולייה שרצחה את בן עובדיה ותייר

מאת זהבה מרום,
כתבת "על המשמר"

בית־המשפט הצבאי בלוד בראשותו של אל"מ אהרון אלפרין גזר אתמול מאסר עולם על מחבל שהתעורר בעת הכנת מטעני חבלה, הועמד פעמיים קודם לכן לדין, ולאחר ששוחרר במסגרת חילופי השבויים חזר לעמוד בראש חוליית טרור.

על דאוון אל־ביזיאן בן 28 מירושלים עמד בראש חוליית מחבלים שמנתה 7 איש. אנשי חוליה זו רצחו את זהבה בן עובדיה במשרדה שבמזרח ירושלים. כיוון שחשדו כי היא עובדת המודיעין הישראלי. הם ניסו להרוג תיירים גרמנים לאחר שטעו בזהותם, ורצחו את התייר האנגלי פול אפלבי באפריל שנה זו.

אל־ביזיאן נידון לאחר שנתפס בפעם הראשונה לשנתיים מאסר. כשנתפס לאחר ביצוע פיגועים נוספים נגזרו עליו 20 שנות מאסר. ומריצוי עונש זה שוחרר במסגרת חילופי השבויים. מאסר עולם נגזר עליו כאמור בפעם השלישית שהוא עומד בפני בית־משפט צבאי.

בעת הקראת גזר־הדין הודיע הנאשם כי "המאבק יימשך" והביע את אמונתו כי ישתחרר בקרוב.

משלמי האגרה יתבקשו להפוך לבלשים לשעה

מאת כתבת "על המשמר"

המשדר הראשון שישודר במסגרת "בשידור חוקר", תוכנית טלוויזיה חדשה שתעסוק בשיחזור מעשי פשע שלא פוענחו, יעסוק במקרי הרצח והאונס שאירעו בדרום בשנה האחרונה. המשדר ישחזר בעזרת צוות שחקניות את אונס החיילת בנגב ואת אינוסן ורציחתן של התיירות לוסי איימוס ומורים שטוריקר.

ההכרעה על פתיחת הסדרה הטלוויזיונית החדשה דווקא באירועים אלה נפלה אצל מפכ"ל המשטרה לאחר שעורך ומפיק התוכנית רפי גינת "שכנעו" כי מקרים אלה הם מהחמורים ביותר. שלושת המקרים האמורים ישוחזרו במקום הארוע על ידי שלוש שחקניות ושחקן שישחק את תפקיד האנס־הרוצח. במשטרה ובטלוויזיה מקווים כי בעקבות התוכנית יתגלו פרטים חדשים שיוכלו לסייע לפענוח הפרשיות.

התוכנית "בשידור חוקר" תשודר אחת בחודש, החל ב־10.11.86. המשדר ישודר בשידור ישיר, בשלושה חלקים. הצגת המקרה תשודר בין השעות 20.00־21.00 במהלך הערב יתקיימו שתי "פריצות" לשידור: האחת בין 22.00־22.30 והשניה בין 23.00־24.00. במחצית השעה האחרונה, ימסר סיכום ראשוני של הפניות אל החוקרים ומהו הכיוון המסתמן. לצורך המשדר המיוחד רכשה המשטרה מרכזייה מיוחדת. במהלך השידור יישבו בה 15 חברי צוות החקירות ו־5 תחקירנים של הטלוויזיה. הצופים יתבקשו להתקשר למספר טלפון מסויים שיעמוד במשך חודש ימים לרשות המשטרה ואנשים יוכלו להתקשר גם אחרי שידור התכנית ולמסור מידע בעילום שם אם יחפצו בכך. מנכ"ל משרד המשטרה גד אבינר מסר אתמול כי קדם לתוכנית הטלוויזיונית תחקיר מעמיק שעשתה המשטרה על תוכניות דומות: האחת בהפקתה של הטלוויזיה הגרמנית והשניה של הבי.בי.סי. התוכנית הבריטית ששמה "קריים ווטש" שבמסגרתה שודרו 22 משדרים, הביאה לביצועם של 75 מעצרים ולהרשעתם של 14 אנשים. בסך הכל נעים הגילויים בעקבות התוכנית מסוג זה ברחבי העולם בין 25 ל־75 אחוזים.

מרכז התק"ם אישר: "יחד" יופק ב"דבר"

מאת כתב "על המשמר"

מרכז התק"ם שהתכנס אמש באפעל, אישר את ההצעה להפוך את שבועון "יחד", בטאון התק"ם שהיה עד כה עצמאי, במסגרת "דבר". מערכת העיתון, שיופיע לראשונה במתכונתו החדשה ובשם חדש בעוד מספר שבועות, תורכב משליחי התק"ם במספר שייקבע על ידי מוסדות התנועה. המערכת תהיה אוטונומית בהחלטותיה לגבי תוכנו של העיתון.

העיתון יישלח לכל חברי התק"ם וכמות מסויימת של גליונות תישלח לכל קיבוצי הקיבוץ־הארצי והקיבוץ הדתי, וכן לארגונים ומוסדות אחרים. בשלב זה לא יישלח העיתון החדש לכל מנויי "דבר" שמחוץ לתנועה הקיבוצית.

בשבועון החדש יהיו מודעות פרסומת מסחריות שיסייעו במימון הוצאתו. מודעות כאלה לא הופיעו עד כה ב"יחד".

העיתון החדש יתחרה ישירות ב"דף הירוק", מוסף על המשמר לתנועה הקיבוצית. שהיה עד כה העיתון היחיד של כל התנועה הקיבוצית, בעוד ש"יחד", "השבוע בקיבוץ הארצי" ו"עמודים" היו בטאונים פנימיים של התק"ם, הקיבוץ הארצי והקיבוץ הדתי. בין "יחד" ל"דף הירוק" צפויה גם תחרות על שוק המודעות המסחריות בתנועה הקיבוצית.

קיצוצים בתקציב התק"ם

הצעת תקציב התק"ם לשנת תשמ"ז הוצגה בפני המרכז בקריאה ראשונה ותובא לאישור סופי בישיבת מרכז התק"ם שמתכנס בעוד כחודש. היקף הצעת התקציב הוא כ־9.9 מיליון ש"ח. מזה כ־7.4 מיליון ש"ח לפעילות שוטפת ו־2.5 מיליון ש"ח להשקעות והקצבות שונות.

ההצעה כוללת הקטנה במספר הפעילים בתק"ם. מ־1810 פעילים בתשמ"ו ל־1460 בתשמ"ז. קיצוץ של כחמישה עשר אחוזים. מספר המכוניות שתחזיק התק"ם יהיה 401, לעומת 440 בתשמ"ו ו־485 מכוניות בתשמ"ה.

רביב משה ושות' בע"מ
חברה לבניין ועבודות ציבוריות
חיפה, שד' הנשיא 99, ת.ד. 6435
טלפון: 04־385215, 04־385688

אחת הגירסאות ל"מניע" אפשרי

רוצח השלושה היה מאוהב בפילגש של אביו וגונן עליה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

"כשנודע לגברת רעיה בולדו שהמנוח יוסף רכש עבורי דירה לפני כשלוש שנים היא התקשרה אלי ואיימה שתבוא לרצחני ולאחר מכן תתאבד" כך טענה בתצהיר שהגישה לבית המשפט המחוזי בחיפה, הידועה בציבור של יוסף בולדו ז"ל שנפטר לפני כחודשיים ושלשום נתקף בנו בטירוף ורצח את בני משפחתו. אתמול אסר השופט שוילי לפרסם את פרטיהם ושמותיהם של הידועה בציבור ושל שני ילדיה בני ה־10 וה־14, לבקשת פרקליטה.

אתמול הוברר, כי הפרשה החלה בשנת 70, בעת שמכרה של יוסף בולדו הפכה לידועה בציבור שלו. היא הכירה את המנוח תוך כדי עבודה. היא סיפרה בתצהירה כי היחסים ביניהם התהדקו, ובשנת 72 נולד בנם הראשון והם עברו להתגורר יחדיו. עוד סיפרה הידועה בציבור, כי שהתה יחד עם יוסף בולדו בגרמניה באחרונה, וכי הוא נפטר לאחר שובם ארצה. "אני הזמנתי את האמבולנס שפינה אותו לבית החולים ואני הזעקתי גם את הגברת רעיה בולדו" אמרה. עוד טענה הידועה בציבור, כי שמואל בולדו שנרצח אתמול על ידי אחיו, הכיר אותה קודם לכן והיה עימה משך תקופה מסויימת בקשרים.

"שמואל גם הרגיע את אימו בבית החולים שם שכב אביו שעה שזו ניסתה להקים שערוריה על רקע הימצאי במקום".

מודע לזכויותיה

בתצהיר העשוי להוות רקע לאשר אירע בחיפה ובת"א, טוענת עוד האשה, כי שלמה הראל ביקר בביתה יחד עם רעייתו ב־15 ביולי בטענה, כי בא להכיר את שני אחיו החדשים. "הוא ביקש שלא נעשה רעש ואמר כי הוא מודע לזכויותינו".

עוד אמרה האשה כי שמואל (האח שנרצח) נפרד מאביו לפני שנים ארוכות ועבר לעבוד כמנכ"ל חברת אטמקו בכרמיאל וכי האב יוסף לא סמך על בנו שלמה מעולם, וגם לא על כושרו הניהולי. "הוא קיבל 50 אלף דולר לעסקי מזגנים מיוסף וכל הכסף ירד לטמיון". הידועה בציבור ביקשה מבית המשפט לפסוק כי עד שיסתיימו הדיונים המשפטיים תקבל סכום של 5,100 ש"ח בכל חודש.

לעומת זאת טענה משפחת בולדו ואם המשפחה רעיה, כי היא נישאה לבעלה יוסף בשנת 46 במינכן, וכי ב־49 עלו ארצה יחד עם בנם שלמה (שלמה) בולדו כשהיה בן שנתיים; היא סיפרה כי רכשו ארצה בתחנת וינגייט בחיפה ובנו עליה ארבע דירות שבאחת מהן הם התגוררו.

באחת העדויות של אשה שהשכירה דירה בגבעתיים ליוסף בולדו ולידועה בציבור נאמר, כי בעלת הדירה ראתה את השניים יחדיו וכי יוסף הציג את הידועה בציבור כרעייתו. עוד סיפרה כי ראתה את הידועה בציבור בהריון וכי כשנולד בנם בשנת 72 התגאה יוסף בבנו. רעיה בולדו טענה כי מעולם לא ידעה על קיומה של הפילגש. ממקורבים לבני הזוג ולידועה בציבור נודע אתמול, כי יוסף בולדו ביקש כבר לפני שנים להפרד מרעייתו, אולם לא עשה כן, כיוון שרעיה בולדו הינה בת למשפחת מדינאי ישראלי מפורסם וראש ממשלה לשעבר והוא לא רצה לפגוע במשפחה כולה. עוד נודע, כי הרוצח הותיר אחריו מכתב שאינו מצביע על הפילגש של אביו כאשמה בפרשה. עולה, כי שלמה הראל ביקר בביתה של הפילגש וביקש לסכם את הפרשה כולה, בשקט ובלי שתרלוף. הוא טען נגד אחיו ואימו, כי יש להכיר בזכויותיה ולאפשר לה לקבל את חלקה בירושה אולם השניים לא נטו לקבל עמדה זו. על פי אחת הגירסאות התאהב הראל בידועה בציבור של אביו ואף ניקה באחרונה לנתק יחסיו עם אשתו על רקע פרשה זו. אף שלא גילה זאת גם לידועה בציבור עצמה. המכתב הועבר לבדיקת גרפולוגים ופסיכיאטרים.

כולנו משחקים במחבואים
וכולנו זוכים בפרסים נהדרים

מי שעומד | מאחורי | ומלפני
הוא הזוכה! | ואיפה הפרס? | תגלו
אותו | בסוף | המשחק!

גם לילד
מגיע:
השבועון היחיד לילדים גילאי 8-13 בהמלצת משרד החינוך והתרבות
נחטף יום יום מדוכני העיתונים

מי לא אוהב לשחק במחבואים! אנחנו לא מכירים ילדים כאלה. ומי אוהב לקרוא! כולנו. אז בואו נשחק ובואו נקרא את מה שמעניין את כולנו.

כללי המשחק
כל יום שלישי ניגשים לדוכני העיתונים וקונים את כולנו - השבועון המרתק לילדים. מדפדפים, מדפדפים עד שמוצאים את משחק המחבואים. כפי שאתם רואים, המשחק בנוי מריבוע המכיל 9 משבצות ממוספרות מ-1 עד 9. מדי שבוע, מתחבאת בין דפי השבועון משבצת ממוספרת, אשר אותה עליכם להדביק על המשחק, בהתאם למספרים המופיעים עליו. לאחר שתסיימו להדביק את כל המשבצות במקומן, תגלו את המחבוא ובו הפתעה משגעת וכרטיס השתתפות בהגרלה הגדולה - לכל משתתף.

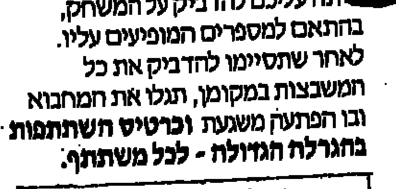
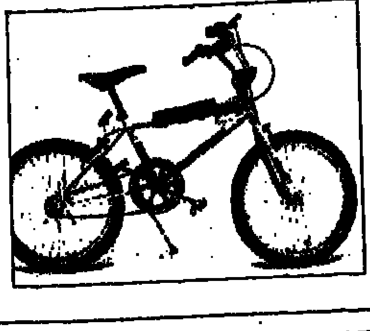

בין הזוכים יוגרלו פרסים משגעים: מיטות נוער ספרדיות, 6 זוגות אופניים, 50 שעונים, 80 ספרי קלטות מתיא הראשון, 10 שעוני מחשב של קסיו ו-1000 קלטות מלהיבות.
חפשו את המשבצת! בהצלחה

קרן שפע או קרן הצבי?

ישראל קיסר: האיחוד קום יקום

דב פלג: לא יחול שינוי בהסכמים

השפעה מוסרית בלבד

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה לשנות את דרך החישוב בקרנות הפנסיה שלה — משיטת "ממוצע היחסים" לשיטת "שלוש השנים האחרונות" — מי מרוויח? מי מפסיד?

מאת אודי נחשון

הוועדה המרכזת של ההסתדרות נבחת, אבל בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות לא מתרגשים. מתקבלות החלטות, נמסרות המלצות, משנים שיטות חישוב, מדברים על איחוד, ובסופו של דבר המבוטחים אינם יודעים אם הם מרוויחים מכך או מפסידים.

לפני כשלושה שבועות התקבלה לוועדה המרכזת, ברוב קטן (18 תומכים ו־14 מתנגדים), החלטה לשנות את שיטת החישוב בקרנות הפנסיה ההסתדרותית — משיטת "ממוצע היחסים" לשיטת "שלוש שנים אחרונות", שהיתה נהוגה עד 1979. למעשה, החליטה הוועדה המרכזת לקבור את שיטת "ממוצע היחסים" לאחר שהיא נוסתה בהיקף מצומצם בשנים האחרונות. בראש המתנגדים לחזרה לשיטה הישנה, בדיון שנערך בוועדה המרכזת, עמדו אנשי האגף לבטחון סוציאלי, שבראשו עומד דב פלג. אבל דב פלג לא הצליח לשכנע את חבריו, שהיו נתונים תחת מכבש לחצים כבד של אנשי קרן הפנסיה "מבטחים", ואשר ביקשו לחזור לשיטת "שלוש שנים אחרונות".

מהו ההבדל בין השיטות? כאמור, עד 1979 חושבה הפנסיה של החברים בקרנות ההסתדרותיות לפי ממוצע דרגתם בשלוש שנות העבודה האחרונות לפני הפרישה. באותה שנה קיבלה הוועדה המרכזת החלטה לשנות את שיטת חישוב הפנסיה ל"ממוצע היחסים" — הפנסיה תיקבע על פי ממוצע היחסים בין השכר האישי של העובד לשכר הממוצע במשק בכל שנה משנות עבודתו (היתה פרשנות אחרת על החלטה זו, שהגבילה את מספר השנים בחישוב ל־25).

לכאורה, נראית שיטת "שלוש שנים אחרונות" טובה יותר, כיוון שרוב העובדים מגיעים לדרגה המקסימלית בשנים האחרונות של עבודתם. אבל דב פלג אומר: "תמכנו בשיטת הממוצעים כיוון שהיא משקפת בצורה טובה יותר את כל שנות העבודה ומביאה יצוגות למערכת הפנסיונית".

דן שפרינצק, יועץ ביטוח שמנהל עם אשר משרד לייעוץ בנושאי ביטוח פנסיוני, תומך בעמדתו של פלג: "בדקנו את שתי השיטות בכמה מפעלים גדולים, ומצאנו ששיטת ממוצע היחסים טובה יותר. היא מתאימה יפה יותר בין ההשקעה של העובד לתמורה שהוא מקבל, ולכן היא שיטה צודקת יותר".

יתרונות בזכות עיוותי שכר

מבדיקות שערכו באגף לבטחון סוציאלי ובמשרדו של דן שפרינצק עולה, כי שיטת "ממוצע היחסים" מטיבה יותר עם עובדי תעשייה, בעיקר בדרגות הנמוכות יותר, ואילו שיטת "שלוש שנים אחרונות" טובה יותר לדירוג של הסקטור הציבורי. אבל עובדי הסקטור הזה השיגו יתרונות רק בזכות עיוותי שכר. כמפעלי תעשייה רבים, וגם במוסדות ציבור, נהגו להגדיל בצורה חדה את שכרם של העובדים בשלוש השנים האחרונות, כדי להגדיל את הפנסיה שלהם. כך נולד גם המושג המעוות "דרגת פרישה" (דרגה שנועדה להגדיל את שכרו של העובד בשנות עבודתו האחרונות, לצרכים פנסיוניים).

רן שפרינצק אומר, כי רוב העובדים אינם מגיעים לשיא שכרם בשלוש השנים האחרונות, אלא קודם לכן. יש לזכור גם, כי חלק גדול מתוספות השכר שמקבלים העובדים בשנות העבודה האחרונות אינן נכללות בחישוב לקביעת הפנסיה שלהם. יתרון נוסף של "ממוצע היחסים": שיטה זו מגינה על העובדים מפני שחיקה חרה בשכר, לה היינו עדים בשנה האחרונה.

שפרינצק אומר: "קל יותר להוריד בצורה חריפה את שכרם הריאלי של העובדים, וקשה יותר להוריד את השכר הממוצע במשק. בשנה האחרונה היתה שחיקה גדולה בשכר העובדים, אך השכר הממוצע במשק קטן בשיעור מתון יותר. יש יסוד מוצדק להנחה, כי אם השכר הממוצע במשק עולה בהתמדה ב־3 אחוזים לשנה, שכרו האישי של העובד עולה כמרוצת שנות עבודתו בפחות מ־3 אחוזים לשנה. זאת כיוון שעליית השכר הממוצע במשק מושפעת מעליית שכר העובדים החדשים מדי שנה יותר מאשר מצמיחת שכר העובדים הוותיקים".

"מבטחים", הגורם המרכזי בקרנות הפנסיה, הניחה ככל הנראה, כי על־פי שיטת "ממוצע היחסים" היא תשלם פחות למבוטחיה, ולכן תמכה בה בשנת 79', אבל אחר־כך הסתבר לה, כי שיטה זו תגדיל את הוצאותיה. לכן, אנשי "מבטחים" לא מיהרו. שיטת החישוב שונתה ב"מבטחים" רק ב־1981. בתקנות החדשות, שפורסמו באותה שנה, נקבעה תקופת מעבר של 3 שנים, שבהן הוקנתה לפורש הזכות לקבל פנסיה על־פי הטובה מבין השיטות, ובתום 3 שנים אמורה היתה שיטת "ממוצע היחסים" לחול על כל העובדים באופן בלעדי. אבל "מבטחים" לא ערכה במשך 3 שנים שני חישובים לכל פורש, כדי להעניק לו את הפנסיה הגבוהה יותר, וגם לא הנהיגה את השיטה החדשה בתום שלוש שנים.

אין הבדל גדול

ראשי "מבטחים" נכנעו רק השנה, לאחר שהופעלו עליהם לחצים כבדים מצד התאחדות התעשיינים וגורמים אחרים ליישם את הרפורמה בשיטת החישוב, ובאפריל 86' הונהגה בקרן הזו שיטת "ממוצע היחסים". כאמור, לאחר כחצי שנה הצליחו אנשי מבטחים לקבור אותה שוב, והם חזרו לשיטת "שלוש שנים אחרונות". למעשה, דרשו אנשי "מבטחים" לערוך את השינוי רק בחלק קטן ממקומות העבודה שהם מבטחים. ברובם, נותרה בעינה שיטת "שלוש שנים אחרונות" גם לאחר אפריל 86'.

דב פלג אומר, כי מבחינת העובד הממוצע אין הבדל גדול לטווח ארוך בין שתי השיטות. "האגף לביטחון סוציאלי קיבל את המלצות ועדת צוקרמן בדבר העדיפות של שיטת הממוצעים. היום השיטה הזו טובה לכל העובדים בגלל שחיקת השכר בשנים האחרונות". בינתיים מפעילות את שיטת "ממוצע היחסים" קרן "מקפת", "קרן הגמלאות המרכזית" וחלק מ"מבטחים". להחלטה האחרונה של הוועדה המרכזת, בדבר שינוי שיטת החישוב, קדמה החלטה אחרת, שהתקבלה לפני כחודשיים, ואשר לפיה נאסר על כל הקרנות לברוק את השיטה הטובה מבין השתיים.

מה יקרה עתה, לאחר קבלת ההחלטה בוועדה המרכזת? דב פלג אומר: "הוועדה המרכזת לא יכולה לכפות, באופן חוקי, את החלטותיה על קרנות הפנסיה יש לנו השפעה מוסרית על הקרנות".

הבעיה המרכזית שמאיימת על שינוי שיטת החישוב הוא ההסכם שיש ל"מבטחים" עם התאחדות התעשיינים, שאוסר על הקרן לשנות את תקנותיה, כמעט בכל הנושאים, ללא הסכמת התאחדות התעשיינים. אנשי "מבטחים" יצטרכו עכשיו לשכנע את התעשיינים, ששיטת "שלוש שנים אחרונות" טובה יותר. עלולה לצוץ בעיה גם בקרן "מקפת", שנשלטת ב־50% אחוז על ידי נציגי חבריה ורק ב־50% על ידי ההסתדרות. גם כאן תצטרך ההסתדרות להפעיל "השפעה מוסרית".

התנגדות ב"מקפת" חוסר נחת ב"מבטחים"

נציגים של 26 מפעלים, המבוטחים בקרן מקפת, החליטו באסיפת חירום לבקש בחינה מחודשת של איחוד קרנות הפנסיה ולדרוש ערבויות כדי שהמבוטחים לא ייגזקו ● קרן מקפת כמשל

מאת אבשלום קווה

נציגים מ־26 מפעלים ומקומות עבודה, המבוטחים בקרן "מקפת", התכנסו בתחילת השבוע לאסיפת חירום נגד המגמה לאחד את שבע הקרנות ההסתדרותיות תחת גג אחד. אליה רייף, יו"ר מועצת המנהלים של קרן "מקפת" ומי שעמד בראש הוועדה המיוחדת אשר המליצה על האיחוד, מבך. "זו תופעה מובנת", הוא אומר. "אדרבא, אם המבוטחים היו אדישים, היה מקום לדאגה".

הוועדה המרכזת אישרה כשעתה את ההחלטה כדבר האיחוד. כן בחרה בוועדת היגוי ליישום ההחלטה. בראש ועדת ההיגוי עומד יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, דב פלג, וחברים בה מנהלי קרנות הפנסיה, כמקביל פועלים משפטנים כדי לבחון את כל ההבטים המשפטיים המסובכים של האיחוד. בדיון שהתקיים לפני מספר שבועות בוועדה המרכזת, בנושא שיטת החישובים, שב מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, וקבע, כי למרות ההתנגדויות יקום האיחוד. דומה, כי הוועדה המרכזת נחושה בהחלטתה לבצע את האיחוד, אך אם הדבר ייתקל בהתנגדות מאסיבית של מבוטחים, יש להניח כי הביצוע ייתקל בקשיים. רייף קובע, כי בעתיד הקרוב צעדים תכליתיים לקראת האיחוד. בין היתר יתחילו פעולות הסברה בקרב ציבור העובדים, כדי לשכנע אותם כי השד אינו נורא וכי אין למבוטח, אשר מעמדו איתן היום, אין כל בטחון כי היציבות האקטוארית של הקרן שלו אכן תישמר גם מחר. רייף מוסיף על כך: "אי אפשר לכפות את הדבר, אנחנו לא נמצאים במשטר דיקטאטורי".

לא רק ב"מקפת" מתנגדים לאיחוד הצפוי. גם ב"מבטחים" מורגש חוסר נחת. אך דומה שהעיניים נשואות אל "מקפת", שמצבה איתן והגיל הממוצע של מבוטחיה צעיר. הנהלת הקרן מחולקת שווה בשווה בין נציגי ההסתדרות־חברת העובדים לבין נציגי המפעלים. "מקפת" היא גם הקרן היחידה שבה מבוטחים מקומות עבודה מתחום המשק האלקטרוני המתוחכם, שאינו מאורגן בהסתדרות, כמאיטקס וכאי.בי.אם. בכנס החירום השתתפו נציגים מטעם מפעלים אלה וכן אנשי "מקורות" ועובדי "אגד". מנכ"ל הקרן, עו"ד שילון, הוזמן לכנס החירום, אך סרב לבוא. באותה אסיפת חירום הוחלט להתנגד למגמת האיחוד, לבקש בחינה מחודשת של כל הנושא ולדרוש ערבויות כדי שהמבוטחים לא ייגזקו כתוצאה מאיחוד עם קרנות שמצבן אינו מעודד.

איזון כלכלי וחיסכון

בדברים שכתב לאחרונה מציב דב פלג את מטרת האיחוד: להביא לידי ביטוי ממשי את העובדה שמצב המערכת יציב לטווח ארוך, אך קרן הקשורה בענף הנמצא במשבר עלולה להיקלע לקשיים. בקרן מאוחדת יהיה איזון כולל של תהליכים כלכליים ויימנע סיכון חריג לגבי חלק מהמבוטחים, תימנע תחרות בין הקרנות, שהביאה לעתים למתן זכויות ויהיה חיסכון בהוצאות ניהול. בנוסף קובע פלג כי "האיחוד לא יהיה כרוך בשינוי זכויות של מבוטחים וגימלאים, כי אנו מתנגדים להורדת זכויות מסיבות כלכליות כביכול".

מיתקפת ההסברה הצפויה, שתעשה ההסתדרות במקומות העבודה ובציבור העובדים, נועדה להסיר את החשש הטבעי "וגם הצודק", כדברי לא מעט מפעלים בוועד הפועל, שכתוצאה מהאיחוד יפגעו זכויות המבוטחים.

החלטת עובדי אי.בי.אם. ומאיטקס להצטרף לקרן מקפת הסתדרותית לא נבעה מ"חזרה בתשובה". הסיבה כלכלית ונעשתה לאחר בדיקה, שהעלתה כי מלבד המטריה הסתדרותית התגמולים, בסופו של דבר, גבוהים יותר מכל ביטוח מנהלים אחר. ההצטרפות לקרן, שהיא "הצינור" ההכרחי אל אותם מפעלים מתוחכמים, שלהסתדרות אין בהן דריסת רגל, היא עובדה בעלת חשיבות להסתדרות.

העיסוק הציבורי במצבן של קרנות הפנסיה תגובה מחודשת לאחר פירסום דו"ח פנימי של משרד האוצר, הצופה התמוטטות של המערכת תוך עשרים שנה, אם לא יינקטו צעדים מקדימים. איחוד, עם כל הפרובלמטיקה שלו ועם היותו מבחן ממשי לאחד מיסודות הקיום של ההסתדרות — דהיינו, העזרה ההדדית — הוא עניין טכני. הבטחת יציבותן של הקרנות הוא העניין המהותי.

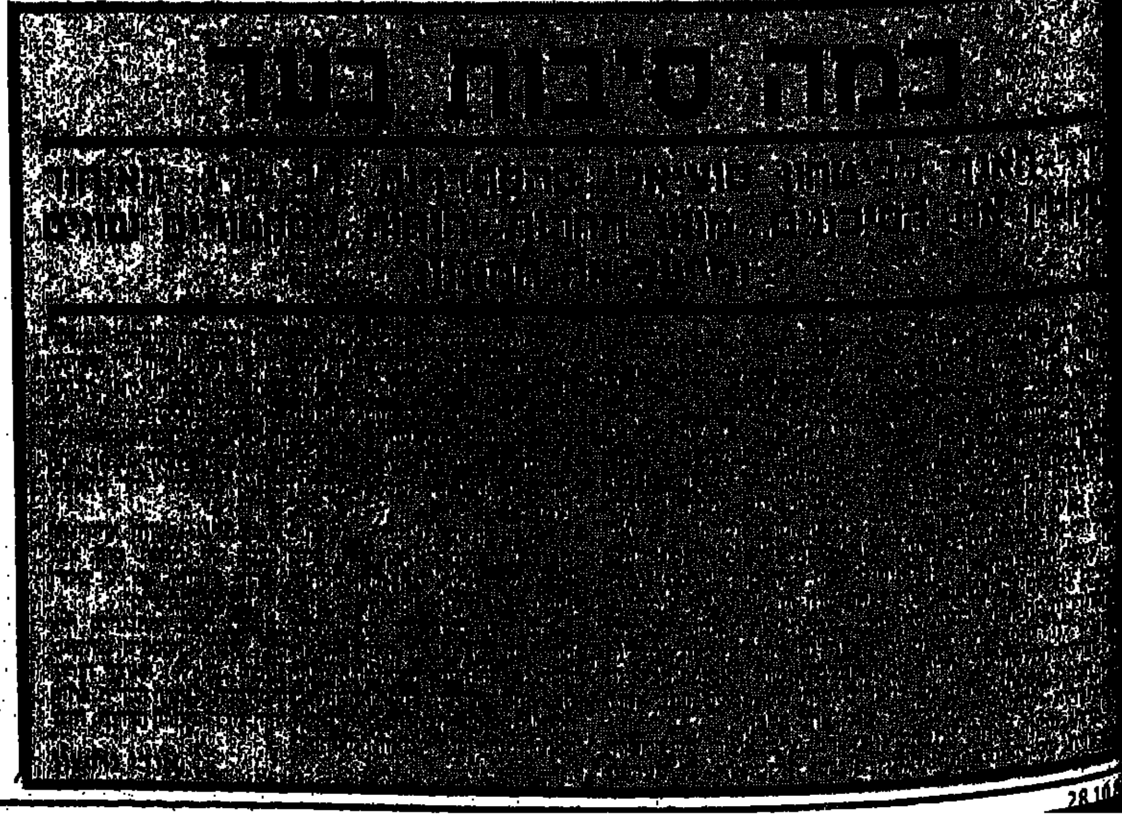

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מתגוששי־אמונים

גוש אמונים מתעורר – למחלוקת חדשה. מועצת יש"ע – הוא טוען – מנציחה את הקו הירוק. האינטרס של המתנחלים מחייב יחסים טובים עם הממשלה. הגוש, לצורך פעילותו ה„החינוכית", נזקק דווקא לאופוזיציה (הימנית)

מאת פנחס ענברי

לא הכל כשורה אצל המתנחלים בשטחים. אף על פי שהם מנסים להציג כלפי חוץ כאילו הם עדיין אותו מחנה מאוחד רב עוצמה, שהצליח לשנות את המפה הפוליטית בעשור שנים, הרי מאבקי כוח חבויים מתחילים לסכן את המעמד המיוחד של המתנחלים ומאיימים לפרוץ החוצה, על כל המשמעות החמורה למבנה הכוח הפוליטי בישראל.

כלפי חוץ אפשר לצמצם את הגדרת המאבק בתחרות על הנהגת המתנחלים בין גוש אמונים לבין מועצת יש"ע, שבה מיוצגות ההתנחלויות בשטחי יהודה, שומרון ועזה, או אפילו כמירוץ אישי על הבכורה בין עתניאל שנלר הצעיר מזכיר מועצת ישע, לבין דור המנהיגים הוותיק — הרב לווינגר מחברון ודניאלה וייס מקדומים.

מי שזוכר את ההפגנה הממושכת של הרב לווינגר מול חומות דהיישה לפני יותר משנה, חייב היה להבחין כי בין הסיבות לכשלונו היה העדר תמיכה מוחלט מצד המתנחלים. חוץ מן המועצה המקומית בקריית־ארבע, שדאגה ללוגיסטיקה של הפגנתו, נשאר לווינגר בודד במערכה, בלי יכולת לאסוף תחת דגלו אפילו את המתנחלים.

מי שדווקא כן ביקר הרבה את לווינגר באותם ימים בודדים מול דהיישה היתה מנהיגת המתנחלים בשומרון — דניאלה וייס. הרב לווינגר ודניאלה וייס, הסתודדו הרבה בימים הארוכים ההם, ואז גמלה ההחלטה בליבם — לפעול נגד מרכז הכוח העיקרי של המתנחלים — מועצת יש"ע, אירגון־הגג של ההתנחלויות בגדה המערבית, ולשקם שוב את האירגון המקורי של המתנחלים — גוש אמונים, שהלך והתנוון ככל שמרכז הכובד של פעילות המתנחלים עבר למועצת יש"ע.

עד כאן שיקולי מאבק כוח פשוט של מנהיגות, הידוע כמעט בכל מערכת פוליטית. אבל חוץ ממאבקי הכוח האישיים, קיימים הבדלים חשובים בין מועצת יש"ע הוא מיקומם של משרדי גוש אמונים וזה של משרדי מועצת יש"ע — גוש אמונים, עד היום, קבע את מרכזו במערב ירושלים, ואילו מועצת יש"ע — ממוקמת בתוך השטחים בהתנחלות עופרה, וזו בדיוק מהות הוויכוח בין הגוש למועצת יש"ע — גוש אמונים תובע לפזר את מועצת יש"ע משום שהיא מוסד בדלני המסתגר מעבר לקו הירוק, ובעצם מנציח אותו. גוש אמונים, לעומת זאת, הוא אירגון ישראלי — היחיד המסוגל לפעול למען ארץ־ישראל השלמה משני צידי הקו הירוק, ולהביא את בשורת ההתנחלות להמוני בית ישראל, ולא לעסוק רק בהגנה סקטוריאלית על האינטרסים הצרים של המתנחלים שכבר השתכנו בשטחים.

את עמדת מועצת ישע ניתן ללמוד ממאמרו של מזכיר המועצה עתניאל שנלר, בבטאון המועצה „נקודה" מתאריך 5.9.86 „זאת אולי ההזדמנות להזכיר מספר מטרות עיקריות העומדות בפני מועצת יש"ע... שעליהן הוחלט בוועידה שבערכה בכפר־דרום לפני שנתיים. בראש המטרות עומדת הפעולה למען החלת הריבונות הישראלית על כל שטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, מתוך הכרה פומבית וגלויה כי חבלי אדמה אלה הם חלק אורגאני כבלתי נפרד־מארץ־ישראל. כל עשייתנו במועצת יש"ע נועדה למחוק את הקו הירוק, לטשטש כל הבדל תחיקתי וחוקי בין תל־אביב וחברון... ודא עקא, שאזורי יש"ע נמצאים במרכז הוויכוח הפוליטי בארץ, וכל חוק ותקנה החלים ביש"ע הם בבחינת חידוש ועוד צעד לקראת מחיקת גבולות 67, כדי

דניאלה וייס, גוש אמונים — גוף אידיאולוגי

להחיל חוקים ותקנות של מדינת ישראל ביש"ע צריך כח פוליטי. התארגנות של היישובים ביש"ע למען זכויותיהם כיהודים בארצם. מועצת יש"ע היא חלק מהתארגנות זאת... „כלב שמירה" הדואג כי יקויימו ויישמרו הבטחות הפוליטיקאים והמוסדות... על כן, ביום שתחליט ממשלת ישראל הריבונית והנבחרת על החלת החוק הישראלי על כל שטחי יהודה, שומרון ועזה... לא יהיה עוד צורך במועצת יש"ע, ממילא יופנו המשאבים האנושיים, הכלכליים, והחינוכיים גם אל חבלי ארץ אלה, בלי לקפחם מול מקומות אחרים..."

כלומר עתניאל שנלר מודה כי המועצה היא סקטוריאלית אך מטרותיה לאומיות רחבות, אבל אין הוא יכול להפיס את דעתם של אנשי הגוש, ודווקא עכשיו.

כי את המחלוקת האישית הזאת חוצה כעת מחלוקת פוליטית. האינטרס של המתנחלים, כפי שמתאר אותו מזכיר מועצת יש"ע, מחייב יחסים טובים עם הממשלה, והממשלה בהקשר זה הם שרי הליכוד היכולים לסייע למתנחלים — שר השיכון דוד לוי, היכול לבנות להם בתים, שר העבודה משה קצב היכול לסלול להם כבישים, שר המסחר והתעשיה אריאל שרון היכול לבנות להם מפעלים ושר המשפטים, מי שהיה, שיוכל להגן עליהם בבג"ץ. אפילו שר התקשורת, מנהיג שינוי, אמנון רובינשטיין, התפאר לא מכבר כי בהתנחלות אריאל אין בעיה של טלפונים... לפיכך מועצת יש"ע תומכת בממשלת האחדות הלאומית, ולפיכך בעצם, גם הקפאת ההתנחלויות, תוך חיזוק ההתנחלויות הקיימות.

פעולות „חינוכית"

לגוש אמונים יש אינטרס הפוך — הם אינם רוצים למסור את הקיים, כי אז לגוש אמונים לא יהיה שום תפקיד, וכובד המשקל יישאר במועצת יש"ע. גוש אמונים יבנה את כוחו מחדש אם יביא לידי פריצה מחודשת אל תוך השטחים, תוך גיוס כוחות חדשים, מתוך ישראל פנימה — מה שגוש אמונים קורא: חינוך העם. ובזה באמת יתרונו של גוש אמונים, שהוא מכיל בתוכו את המאגר האידיאולוגי של המתנחלים, בעוד מועצת יש"ע נושאת יותר אופי מעשי מוניציפלי.

לפיכך, בעוד מועצת יש"ע זקוקה לצורך הצלחתה ליחסים טובים עם הממשלה — גוש אמונים, לצורך הפעילות „החינוכית" שהיא בעיקרה הפגנות ושביתות שבת בנושאים התנחלותיים שונים, זקוק יותר לאופוזיציה — לימין הישראלי שמחוץ לממשלת האחדות. זאת הסיבה שאנשי מועצת יש"ע הבולטים ידועים כתומכי הליכוד, בעוד אנשי גוש אמונים ידועים יותר כאנשי התחייה ומורשה — והם מוכנים לשתף פעולה עם אנשי כך תוך הסתייגות אידיאולוגית (התמונה לאמיתו של דבר מורכבת הרבה יותר — יש תומכי ליכוד בגוש אמונים ויש תומכי התחייה וכך במועצת יש"ע — אבל בכל זאת כך נראית התמונה הבסיסית.

יצא שממש באותו שבוע בו אנשי גוש אמונים התעמתו עם שר הבטחון יצחק רבין, יצא מזכיר מועצת יש"ע עתניאל שנלר בשבחו של השר, איש מפלגת העבודה...

כאשר בוחנים על הרקע הזה את תגובת המתנחלים למינוי ראשי העיריות הערבים, אפשר להבין את ההחלטה שלא להחליט... כאשר נתכנסו למשרד בקריית־ארבע ראשי המתנחלים, היו אלה אנשי מועצת יש"ע — עתניאל שנלר ואליקים העצני — ששיכנעו שלא לנקוט צעדים נגד ראש העיריה החדש, לעומת אנשי גוש אמונים שהיו תקיפים. אנשי מועצת יש"ע, הקשורים עם שרי הליכוד ומבקשים גם לשמר את יחסיהם עם שר הבטחון, איש מפלגת העבודה, לא רצו לנקוט צעד כלשהו שיתפרש בליכוד כטירפוד הרוטאציה. ודומני שאת שבחי שר הבטחון

(המשך בעמוד 8)

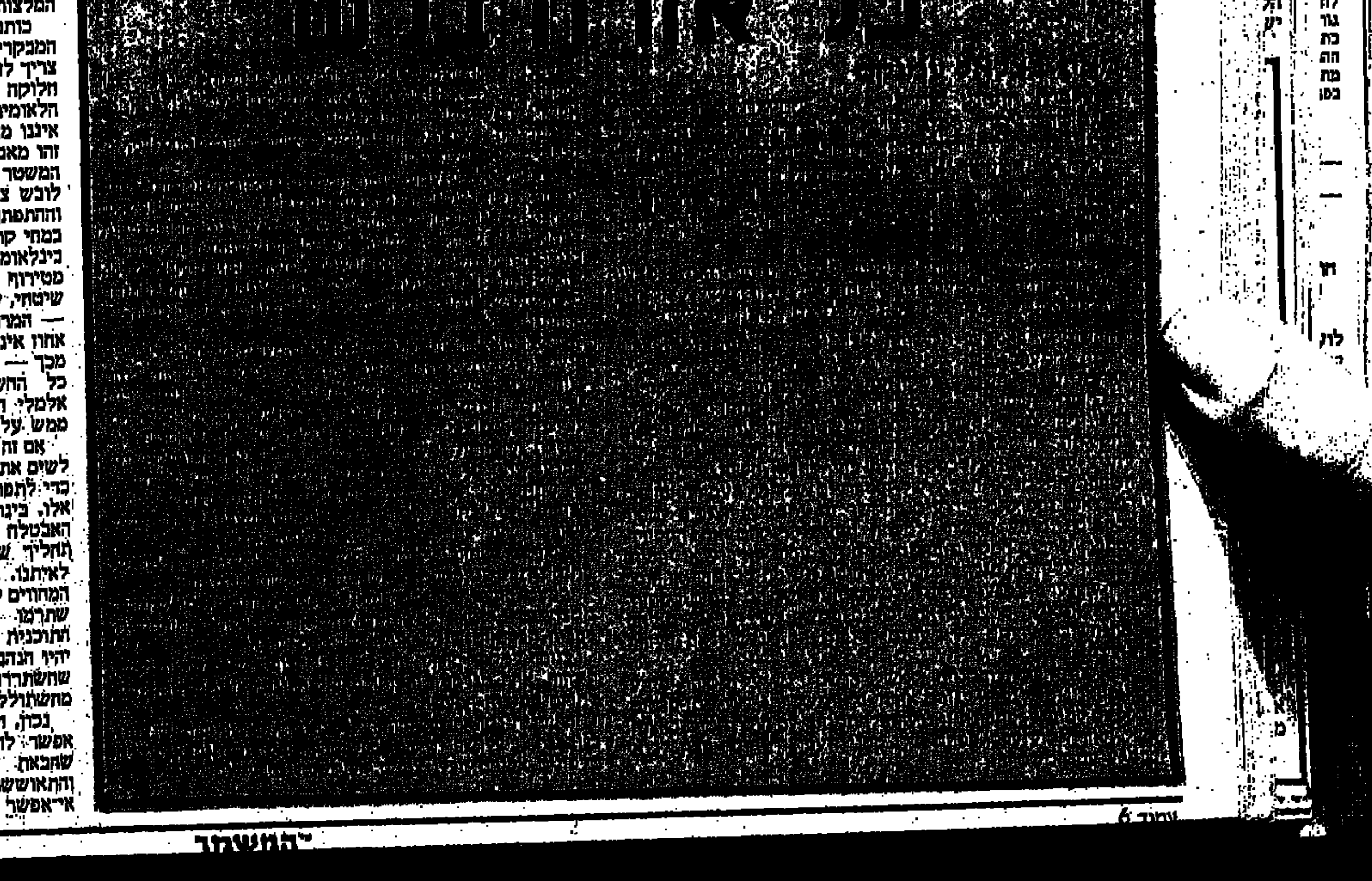

האיזון והמאזן

מאת נפתלי בן־משה

כדי לשמוט את תקופת כהונתו של שמעון פרס בראשות ממשלת האחדות ולבקרה על מעשיה ועל מחדליה, אין צורך להתכחש לעובדות בולטות בשטח, שהכחשתן היא בגדר התחצפות כלפי האמת. לא חסרים אובייקטים אמיתיים לביקורת ולמאבק.

אפשר להתווכח, אם מדיניות גבול הבטחון בדרום לבנון היא נכונה ואם נזקה המדיני אינו עולה על תועלתה הביטחונית. זה ויכוח לגיטימי, שרק העתיד יכריע בו. אך אין זה לגיטימי לבוא ולומר — כדרך שאמרו גם אישים הנחשבים בדרך־כלל למתונים ולמאוזנים — שהוצאת צה"ל מלבנון אינה צריכה להיזקף לזכותה של ממשלת האחדות בראשות פרס, כי גם ממשלת ליכוד, זו שהכניסה אותנו לבצה הלבנונית, היתה עושה אותו דבר.

זו מניין להם זו הרי עובדה היא, ששרי הליכוד, כולל שמיר, שרון וארנס, הצביעו נגד הצעת רבין — פרס על הוצאת צה"ל מלבנון. שנית, גם ממשלת ליכוד היתה נאלצת להסתלק מלבנון כשזנבה בין רגליה, עדיין בשארה הבעייה — באיזו צורה, מתי וכיצד ואם לא היתה מסתבכת ושוקעת שוב בביצה הטובענית בעקבות אירועים בטחוניים ומדיניים בלבנון ובגבול לבנון, שגם התרחשו במרוצת הזמן.

אפשר וצריך לבקר את התוכנית הכלכלית של ממשלת האחדות על היעדר איזון מספיק בין הצרכים הכלכליים לבין הצרכים החברתיים, על חלוקה בלתי־צודקת של הנטל הכלכלי ועל אי־ביצוע אותן החלטות (שנתקבלו ביוזמת כותב שורות אלו, שהיה בהן כדי לתקן, ולו במשהו, את היעדר האיזון, כגון ההיטל על דירות פאר, והנוח במס לפועלי הייצור, ביצוע הלכה למעשה של המלצות ועדת צרפתי למלחמה בהון השחור.

כותב שורות אלו היה בין ראשוני המבקרים והנלחמים למען תיקון המצב, אך צריך לזכור, שהמאבק על תעסוקה מלאה, על חלוקה צודקת יותר של הנטל ושל ההכנסה הלאומית ועל צמצום הפערים החברתיים — איננו מאבק שנולד היום והוא לא יתם מחר. זהו מאבק, ימיו כימי המדינה, על אופיו של המשטר ועל דמותה של החברה בישראל. הוא לובש צורה ופושט צורה, על רקע הנסיבות וההתפתחויות המשתנות. מכאן ועד לביטול במחי קולמוס של ההישג העצום בקנה־מידה בינלאומי — חילוץ המשק ממפולת כלכלית, מטירוף אינפלציוני. ולהציגו כאיזה אירוע שיטחי, שהוא בעיקרו פסיכולוגי ולא מהותי — המרחק הוא כמרחק בין 18 לבין 1800 אחוז אינפלציה בשנה — אם לא הרבה יותר מכך — אליה היינו מגיעים בסוף שנה זו, על כל ההשלכות ההרסניות הנובעות מכך, אלמלי המאמץ האדיר לעצור את המפולת ממש על סף התהום.

אם זה לא ממשי — מה זאת ממשות? צריך לשים את אוקטובר 1984 מול אוקטובר 1986 כדי לתפוס את השינוי הגדול שחל בשנתיים אלו. בינתיים לא התממשה, לאשרנו, סכנת האבטלה ההמונית. גם השכר הריאלי שעבר תהליך של שחיקה ב־1985 התאושש וחזר לאיתנו. אפשר לומר, שהיו אלה השכירים המהווים למעלה מ־80 אחוז מכלל המפרנסים, שתרמו את התרומה העיקרית להצלחת התוכנית הכלכלית, ובסופו של־דבר הם גם יהיו הנהנים העיקריים מן היציבות המשקית שהושגה, כי הם גם הנפגעים העיקריים מהשתוללות אינפלציונית.

נכון, המטרה היא צמיחה. אך אי־אפשר לחלום על התרחבות וצמיחה לפני שהבאת את המשק למצב של ייצוב והתאוששות. ההצלה קודמת ותנאי לצמיחה. אי־אפשר לאמץ אצן המחלים ממחלה ולהריצו מייד למרחקים ארוכים. עכשיו, שהמשק התייצב, הוכשרה הקרקע ל מדיניות של פיתוח וצמיחה, על מיכנית של המשק ועל חלוקה צודקת של הנטל הכלכלי, באמצעות הטלת מס רווחי הון ועל דירות פאר והקלות השכירים. לפני שנתיים לא היה אפשר על כך.

אפשר להתווכח עם העמדה שיתופו של אש"ף במו"מ בכל תנאי לדחוף את מפלגת העבודה — עשתה כמה צעדים קדימה — קדימה. לעבר הכרה לזכות של הפלשתינים ושיתופו של מסויימים, כפארטנר במו"מ על השטחים. הנושא הוא מורכב רעת הקהל בישראל והוא עדיין ויכוחים פנימיים. יעבור זמן רב יעשה את מה שלא עושה השכל.

אך אי אפשר להתעלם מכל המאמצים להביא את חוסיין לשולחן תוך אימוץ נוסחה של שיתוף אותנטיים" במו"מ, שנולדה כדי לפתוח פתח להכשרת אש"ף בתהליך המו"מ, בינלאומית, הפשרת מערכה מצרים מקפאונה העמוק, ישראל בעולם, אפילו היחסים עם ערביי ישראל. כל ומעשים שנעשו לא האובסטרוקציות הבלתי־פוסקות של

לאחר כל זאת נמצאים שאין למעשה כל הבדל בין שמיר לא הביא שלום ופרס אז מה נפקא מינה? שמיר שלום ופרס עדיין לא הביא הוא הכשיר את הקרקע בראש ממשלת מערך מלחמה? תחשבו על כך.

אך מה אפשר לקוות ממפלגת אם היא מוגדרת כמפלגת אפשר לצפות מפרס מלחמה עם סוריה כדי של קונצרנים המייצרים נכתב על־ידי עתונאי ב„פרבאדה", מסתבר מלחמה נגד ישראל, מלחמה נגד סוריה. סוריה לא פרצה בגלוי ובחשאי כדי למנוע ששילהב מלחמתית.

עכשיו, עם ביצוע ה יצחק שמיר לכס ראשות להיות המטרה הראשית השמאלית, מתפקיד כלב השמירה שממשלת האחדות מלוא הקואליציה שלה של מפלגת העבודה תביא להן לפעול כדי לפירוק ממשלת האחדות — וללכת לבחירות מה מעדיפים — טובת המפלגה.

אך איך אפשר השותפות בין העבודה מוכיחים, שאין למעשה שמפלגת העבודה הוא ופרס אינו טוב לא בלבד שהוא העבודה — מועילה בדיוק את המטרה האמינות, ותשחיז את הצדקות לא תישמע

קרובים רחוקים

מאת עוזי מחניימי

זרה ביציע האורחים

היא ישבה ביציע האורחים תמיד במקום קבוע. שוטרי ה„אולד ביילי" כבר הכירו אותה. כל בוקר היתה מגיעה הרבה לפני שדלתות בית־המשפט נפתחות לקהל הרחב. תמיד עומדת בראש התור, ממתינה בסבלנות בחוץ, בקור הסתווי של לונדון, לפתיחת הדלתות. היתה עולה ליציע האורחים ויושבת תמיד בשורה הראשונה בקצה. לעולם באה לבדה, תמיד שותקת. כשהיה הנאשם ניזאר הינדאווי עולה לאולם המשפט, היתה מתעוררת לחיים ומביטה לעברו. שעות ארוכות היתה מביטה. מבט חודר, נוגה ועמוק. באולם המשפט היו מתנהלים דיונים ארוכים, לעתים משעממים, לפעמים הסניגור וגם התובע היו שוברים את השיגרה בהערה מבודחת שהיתה סוחטת צחוק מהקהל, מהנאשם, ופעם אפילו מהשופט. זו שבקהל, תמיד נותרה דוממת, והביטה אל הנאשם.

מלכתחילה, משכה את תשומת לבי דווקא בשל הופעתה האחרת. קהל האורחים ישב ביציע מלא מפה לפה: פנסיונרים, תלמידי בתי־ספר, פה ושם כמה עלובי־חיים משוכני הרחובות שבאו להתחמם באולם המוסק היטב, אחרי שגירשו אותם מתחנת הרכבת התחתית הסמוכה. היא היתה אחרת. תמיד קודרת, תמיד מתמידה ושונה מהקהל בצורתה החיצונית: כהת עור ושחורת שיער, נראה היה כי אינה ילידת המקום. בת 60. בשבוע השני של המשפט ניגשתי אליה: „מרחבא" פניתי אליה בערבית. זו נרתעה כאילו סורה נחש, ואחר־כך השיבה לי באנגלית עילגת: „אני לא מדברת ערבית". היא התאמצה לפלוט את המשפט וכבר שבה בחזרה למקומה, עיניה מבוהלות והיא כאילו מתחננת שאעזוב אותה לנפשה. הנחתי לה. יום לפני גזר־הדין פסקה להופיע. ביציע האורחים המתחלפים מדי יום לא חש איש בחסרונה. גם איש מהנוכחים באולם לא חש בהעדרה — עורכי־דין, מושבעים וקהל העיתונאים. אולם כשעלה אותו יום ניזאר הינדאווי ותפס את מקומו, הופנה מבטו לאותה פינה ביציע האורחים שמעליו. כשלא ראה את הדמות, חלפה על פניו עננת עצבות, הביט עוד רגע ארוך לאותה פינה ואחר־כך התעשת והתיישב דומם על כסאו, ממתין לגזר־הדין.

הפלייבוי אופטימי

תורה שלמה נבנתה על־ידי קרימינולוגים על הקשר בין מבנה גושה, תווי פניו צורת צפרניו ושאר מאפיינים — לדעתם — של רוצח. ניזאר הינדאווי לא מתאים. גבר בן 32 בעל הופעה נערית. פניו נאות ועיניו העירניות עוקבות בעניין אחר מהלך המשפט. בהופעתו הנאה הצליח ללכוד ברשתו נערה פולניה, כיום אשתו, אם בתו, נטשה, המתגוררת בפולין, וכמובן את הנערה האירית, אן מרפי, ביניהן היו רבות אחרות אשר נשבו בקסמו של הגברבר. „אהבתי את החיים היפים, הייתי פלייבוי", התגאה אחר־כך מעל דוכן העדים. במהלך המשפט הארוך — 18 ימים תמימים, שש־שבע שעות מדי יום, ישב ניזאר מאחורי דוכן הנאשמים כשלידו מתורגמן ממוצא מצרי. הוא לא החמיץ שום מלה. תמיד היה נושא עימו ערימת מסמכים, מדי פעם רושם לעצמו איזו הערה. כשדבר־מה לא ברור לו, היה מתכופף מעל תאו וקורא אליו את אחד מסניגוריו, מתלחש עימו מספר שניות וחוזר למקומו. כשעלה אחרי שבוע לדוכן העדים, שפע חיוכים, ונראה היה כי הוא מנסה להפעיל את קסמו על הקהל, על השופט ובעיקר על המושבעים. בטוח בעצם עצמו, כריזמתי־ורגוע שיקר לשופט ולמושבעים משך שעות על התובע ולזה היה שפע של ראיות וניסיון רב שהיו אמורים למוטט את המנוסה שבפושעים. מהיר מחשבה וחד־לשון על אף שנזקק מדי פעם לתרגום, התמודד כשווה־אל־שווה עם התובע. בתחילה היה נדמה כאילו הוא מתכוון להטיל את כל האשמה על הסורים ולנקות את עצמו. אחר־כך התברר, כי הוא מגן על הסורים לא פחות משהוא מגן על עצמו. הינדאווי עמד שעות לחקירה נגדית. התובע, מאוד מנומס שאינו מתרשם ונהנה להשיב על תשובותיו המתחמקות. אתה מביט באיש הזה, אולי אחד הרוצחים השפלים ביותר שהובאו ל„אולד ביילי" שקירותיו מגולפי עץ האלון ראו כבר פושעים כהנה וכהנה, מביט בבן תמותה נאה ואינטליגנטי ומתקשה להאמין כי זה עמד לרצוח את בתו ברחם אמה יחד עם קרוב לארבע־מאות גברים, נשים וטף.

כשהתקרב מועד פסק־הדין, לא ניכרו בפניו כל סימני מתח מיוחדים. להיפך, נראה היה כי הוא מביט בשלווה מתנשאת בשופט ובתובעים. כשקרא השופט את גזר־הדין נשאר הינדאווי שקט. ירד למטה כשעוויית של חיוך על שפתיו וסימן ניצחון רפה בידו. האיש, כך נראה לי, משוכנע כי לא יישב בכלא 45 שנה. יש לי הרגשה, שיש בסיס לאופטימיות שלו.

מוסד האגדות

„המוסד" הישראלי לא שלח, כמובן, נציגים להשתתף בדיוני המשפט, אך שמו הוזכר כמעט מדי יום. ההגנה ביססה את טיעוניה על הנחה, כי „המוסד" הישראלי הוא אשר הטיל, למעשה, את הינדאווי בפח, ואנשיו בשדה התעופה החליפו [illegible] „מוסד", היו מתחילים העיתונאים באולם לרשום בקדחתנות. [illegible] „המוסד", טען הסניגור הראשי גילברט גריי, מסוגל [illegible] הוכיח למושבעים כי איש „המוסד" (התכוון לאלי כהן) הגיע [illegible] ממשלה בסוריה". כשדיברו על „המוסד", ניתן היה לראות בקרב [illegible] ממוצא יהודי חיוך של גאווה, המוסד הכל־יכול. אנשי הבטחון של [illegible] מאחורי מסך כדי שזהותם לא תתגלה, נשאלו על־ידי ההגנה אם הם [illegible] „מוסד". „לא", השיב אחד מהם, „אני לא איש מוסד". הסניגור נאחז בדבריו כמוצא שלל רב ואמר למושבעים: „אתם רואים, האיש לא מכחיש את עצם קיומו של המוסד". קשה היה להשתחרר מהרושם העז שעושה השם המפורש על הקהל; על לילה אמר המטוס הלוכי החשון, כנראה שלא שמעו.

השופט הרס־ג'ונס. סרקזם

ניזאר הינדאווי. חיוכים

שנים־עשר הבלשים

תהליך בחירת המושבעים התקיים שעה ארוכה טרם המשפט. עיתונאי בריטי, כתב לענייני משפט הסביר לי, כי התביעה יכולה לפסול מושבעים שלא נראים לה. תראה אמר לי, שהם יפסלו את אלה שנראים אינטליגנטים ולבושים יפה. האיש לא טעה. שנים־עשר המושבעים התחלקו כאופן הבא: שלושה שחורים, הודי אחד, שני בריטים עמומי־מבט שמשתייכים על־פי יורע־ידבר למעמד הנמוך, שלוש עקרות־בית, ועוד שלושה לא־מזוהים. אלה ישבו כל המשפט בסבלנות רבה, תוך שהם מציצים מדי פעם בייראה אל השופט כדי לראות אם לא חש בפיהוקים שהבליעו מדי פעם.

חלקם גילו עניין במהלך המשפט, ומדי פעם העבירו פתקים ובהם שאלות משלהם. אותן הציג אחר־כך התובע לנאשם בחוסר חשק רב. יומם הגדול הגיע ביום האחרון של המשפט. השופט הסביר להם את תפקידם, והם, מובלים על־ידי לבלר בית־המשפט הלכו לחדרם כדי לפסוק את פסיקתם. אחרי שעה חזרו, רצו לברר מה פירוש המשפט בכתב המוזר הנכתב מימין לשמאל, אותו ראו מופיע על תחתית הצילום של חומר־הנפץ. בקהל העיתונאים עבר רחש. האם ייתכן שהמושבעים גילו כתובת בעברית על חומר־הנפץ, כתובת שנעלמה מעיני התביעה וההגנה? הסתבר אכן, כי המושבעים צודקים. היתה כתובת בעברית. „תתחייב רק פעם בחודש", היה כתוב. קטע מפירסומת של אחד הבנקים על נייר של חברת „אל־על". עליו הונח חומר הנפץ בזמן שצולם על־ידי חוקרי הסקוטלנד־יארד. השופט נזף במושבעים. „רבותי זיכרו כי אתם אמורים לתת גזר־דין, לא להיות בלשים", אלה נעלמו מבוישים לחדרם. למחרת חזרו עם פסק־הדין.

הצדעת השופט

בן 71. כשהוא נכנס לאולם המשפט, מלווים אותו על־פי מיטב המסורת האנגלית, שני שומרים עטופי מעילי פרווה, שבידיהם חרבות ארוכות. בקידה קצרה הוא מורה למושבעים, לשומריו ולקהל להתיישב. ממרומי מושבו, על כסא עור ענק, הוא נשען קלות על גבי שולחן רחב־ממדים, רושם בסבלנות כל מלה. לפני פתיחת המשפט מעיר הוא הערה מעניינת: כיוון שמדובר במשפט העוסק במאבק בין הערבים ליהודים, הוא מבקש מכל מי מהמושבעים שמוצאו יהודי או ערבי, וכן מהעדים — לציין זאת. לא היו כאלה. סמכותי מאוד, מנהל השופט מרס־ג'ונס את המשפט. לתובע לא העיר. את ההגנה — סניגור בריטי וערבי נוצרי — היה משסע מדי פעם בסרקזם קר. תמיד לעניין, היה מונע מההגנה לגלוש יחד עם הנאשם לעולם הדמיון, מנותקים מההקשר הרלבנטי. כשהיה הנאשם מפליג בדמיונו ובודה כזבים נוכח ראיות מוצקות כפלדה, היה השופט מביט בו במבט חמור־סבר מתחת למשקפיו. רק מביט. לא אומר מלה. ממבט זה, ועוד מרבים אחריו, היה ברור לכל בר־דעת, כי אם פסק־הדין של המושבעים יהיה לחובת הנאשם לא יזכה זה לרחמים מצד השופט. שניות לפני שמסר את גזר־הדין, לא שכח לשבח את איש הבטחון של „אל־על". „אני מצדיע לאיש זה", אמר ושלח את הינדאווי ל־45 שנות מאסר.

מלכודת השיעול

ענובים, מגולחים למשעי, עלו בלשי היחידה ללוחמה בטרור של הסקוטלאנד־יארד לדוכן העדים. בשקט בריטי טיפוסי, פרסו בפני המושבעים את מהלך החקירה של ניזאר הינדאווי. הסתבר, כי לכידתו המהירה באה בעיקר לאחר שמנהל המלון אליו ברח, הסגיר אותו, דבר שלא הפחית מהגאווה של אנשי הסקוטלאנד־יארד שהביאו את הינדאווי למעצר יממה אחרי ניסיון הפיגוע בהית'רו. בלשים אלה הצליחו לשבור את הינדאווי ביום השני של החקירה. אז, באישון לילה, הגיעו לתאו, פתחו את חרך ההצצה בדלת, ואמרו להינדאווי יש לך אורחים בחדר הסמוך. כל המשפחה הצטרפה אליך. הינדאווי שמע קול שיעול. היה נדמה לו, כי זה אביו. למחרת ביקש מהחוקרים לספר את האמת. הוא פרש בפניהם את מסכת קשריו עם קציני המודיעין הסורים. רק לעבור מספר חודשים הסתבר לו כי הולך שולל על־ידי החוקרים הבריטים. אביו לא נעצר, וקול השיעול ששמע בתא הסמוך, היה של אחד הבלשים הבריטים.

בוטחים בעצמם, השיבו הבלשים לחקירה הקנטרנית של ההגנה. „אתם בדיתם ראיות", האשימו אותם. „האם אתה מדבר עברית", שאלו את הקצין הבריטי הבכיר שכוון בלשי הסקוטלאנד־יארד, מרמזים לקשר עם שירותי המודיעין הישראלי. האיש מופתע, קצת משועשע, השיב בשלילה.

כמה עלתה ההגנה

מישל מאסי צבר לו ניסיון רב בהגנה על נאשמים ערבים. גם במשפט המתנקשים בשגריר ישראל בלונדון מרדכי ארגוב, הופיע מטעם ההגנה. חבוש במגבעת מסורתית, שפם עבות ועיניים ערמומיות, חקר מאסי — נוצרי לבנוני — את העדים השונים. צורת חקירתו עיצבנה את השופט, אשר מדי פעם היה מעיר לו, כי אינו חוקר על־פי הנהלים. ערב ראש השנה, מסר לעיתונאים הישראלים ברכת „שנה טובה", מחווה הכיבה שלא הצליחה להסתיר את שנאתו היוקדת. הסניגורים מאסי והאנגלי גילברט גריי, הם סניגורים מטעם המדינה. הלהט בו הגנו על הינדאווי מעורר מחשבות, כי אלה לא ייצאו מהמשפט בידיים ריקות. הורים על־פי מה שנתגלה במכתב שחיבר הינדאווי, היו אמורים לשלם לסניגורים של אחיו, העומד למשפט בגרמניה, 18,000 מארק. כמה הקציבו לסניגוריו של הינדאווי אנגב. המכתב שנכתב על־ידי הינדאווי לחברתו באיטליה, נכתב על נייר רשמי של מישל מאסי, הסניגור. האם סייע מאסי להינדאווי להבריח את המכתב מהכלא? המשפט שעורר התעניינות עולמית החזיק את העמודים הקדמיים של העיתונות הבריטית, גרם לכך שהסניגורים הפכו לידידיהם הטובים ביותר של העיתונאים. גילברט גריי היה פונה בהפסקות לעיתונאים ומתבדח איתם, מנסה להתחבב.

רשות הקורא

מתנדבים לרפואה

בעקבות היחס ה„רחמני" שמגלות אחיות בתי החולים לקדושת חיי אדם, כפי שמקצוען מחייב, אני מציע כי משרד הבריאות יערוך רישום של מתנדבים לעזרת הרפואה. מתנדבים אלה ישמשו את בתי החולים בימים כתיקונם ובשעת חירום. יתקבלו נשים וגברים לפי שלושה קריטריונים. בריאות נאותה, השכלה מתאימה ונכונות לעזור לחולים בלי כל תנאי. המתנדבים שייבחרו ישמשו חיל מילואים כל אימת שיזדקקו להם.

גוף כנ"ל, אם יעמדו בראשו אנשים כלובה אליאב ודומיו, ואם יאורגן כיאות, לא יבוא במקום אחיותינו ה„רחמניות". פרט להיותו זרוע מסייעת במצוקת המחסור בכוח אדם ברפואה, הוא יהווה גורם מרתיע בפני שביתות. בתחום ובמקצוע שחובה לאסור בו קיום שביתות בשל מהותו היוצאת דופן.

מרדכי אות־יקר, תל־אביב

לגיטימציה להשתמטות מצה"ל

שמענו וראינו בכלי התקשורת את מינויו של דרעי במנכ"ל משרד הפנים. וזאת לאחר שירות של ארבעה חודשים בלבד בצה"ל. כפי שאנו תופשים את התפקידים הציבוריים בכלל, ותפקידים שממשלת ישראל ממנה בפרט, אנו רואים פגיעה חמורה בנורמה ובחוק המדינה, הקובעים כי שירות בהגנת המדינה הוא אחד מאושיות החברה שבה אנו חיים.

לא פחות חמור מכך הוא, שברגע שממשלת ישראל אישרה מינוי שכזה, היא נתנה לגיטימציה מלאה להשתמטות משירות צבאי.

אנו חברי קיבוץ נטור, דורשים לבטל את המינוי מהסיבות שציינו לעיל, כדי שנוכל לראות בממשלת ישראל מנהיגה ומשרישת חוקים ונורמות בריאות למדינה, ולא עוסקת במניפולציות פוליטיות נריאה.

חתימות חברי קיבוץ נטור

תיקון טעות

במדור „רשות הקורא" שהתפרסם אתמול נפל שיבוש בחתימת שמו של הצייר משה ברנשטיין, ואיתו הסליחה.

שתי פגישות

בימים אלה נזכרתי בשתי פגישות עם שלושה ממנהיגי תנועת העבודה — דוד בן־גוריון, ברל כצנלסון ומאיר יערי. כאשר גבר במפא"י מאבקו של השמאל, סיעה ב' בתל־אביב. הזמין בן־גוריון לביתו כמה מראשי הסיעה. בראיותו הבוונת הבין ב.ג. שיש בקרב ראשי הסיעה כאלה שאין לחשוש כי יפרשו מהמפלגה. הם לא הוזמנו. אחד מהם בא על שכרו – על פי רמז מגבוה הוא נבחר כבוא הזמן לכנסת. בבואנו מצאנו את ברל כצנלסון, שלקח חלק פעיל בשיחה.

נו, בחורים, אמר בן־גוריון, הניחו על השולחן את כל מה שבליבכם. וברל הוסיף: באמת הכל, הן במישור החברתי והן במישור השקפותיכם הפוליטיות. בהמשך הוא לחץ על הדרושה הפוליטית האידיאולוגית. פרשנו לפניהם את היריעה במלואה. הוקענו את הביורוקרטיה השלטת במועצת פועלי תל־אביב, את אי־ההתחשבות בדעותיהם של הפועלים במקומות העבודה. סיפרנו שחברת ועד הפועלים ב„בלורדיה" פרצה בבכי כאשר מחתה לפני העומד בראש מועצת הפועלים, שדרש ממנה ציות עיוור להחלטתו. השמענו דברים בוטים על אי־השוויון בנשיאת עול האבטלה. בעוד אלפי מובטלים מתקיימים על שניים־שלושה ימי עבודה בשבוע, עובדים שניים ויותר במשמרותיהם של „המקורבים למלכות". הוקענו את הפרוטקציוניזם השורר בהסתדרות, את אי־מתן עבודה לחברי פועלי־ציון־שמאל. הדגשנו את הסירוב לשתף פעולה עם הליגה הסוציאליסטית בבית ברנר. שלושה חברים מהמשתתפים בשיחה העלו את טאטוא הסוציאליזם מתחת לשטיח מצד כמה מראשי ההסתדרות. אחד המנהיגים נזהר להוציא מפיו את המילה סוציאליזם. אף פעם אינו אומר „יום ה־1 במאי" כי אם „שבת שבתון".

כאן התערב בן גוריון ואמר באופן נחרץ: אני — סוציאליסט. ציונות וסוציאליזם כרוכים יחד. עלי לומר לכם, שמאבקכם אינו מאבק־סרק, כפי שמורגלים להגיד אלה שאתם מתריעים נגדם בקשר למצבם של המובטלים. עליכם להיות מודעים לכך שהציונות מסלה לעצמה דרך בקנאים מאד קשים.

כאשר העניינים לא זזו, והגר לא בא על תיקונו, פנינו למאיר יערי וביקשנו להיפגש איתו. סיפרנו לו את מצוקותינו האידאולוגיות והפוליטיות, שמנו לב להקשבתו. לא ירוקים אתם. הוא אמר. אני מעריך ומוקיר את מאבקכם. יקר לי כל פועל כל פועל הלוחם ועומד על עניניו. משנתה הבהירה של מפ"ם נהירה לכם — אנחנו בעד שיתוף פעולה עם מפא"י ועם פועלי ציון־שמאל.

תוך כדי שיחה אמרנו לעצמנו, יש לנו עניין עם מנהיג פרולטאר. כאשר הודענו לו בסיום השיחה שהחלטנו להצטרף למפ"ם, השיב: דלתות המפלגה פתוחות לפניכם. ברוכים הבאים.

פנחס טובין, תל־אביב

מאת יצחק שור

המנהלים עייפים

המנהל מקבל משכורת כדי לפתור בעיות. אם הוא עייף — שיילך הביתה — אומר ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך

איש המפתח במערכת החינוך הוא המנהל. משימתו העיקרית היא לקבוע את יעדי בית־הספר ואת יעדיה של כל כיתה לטווח קצר ולטווח ארוך, אבל אפשר לספור על אצבעות יד אחת את המנהלים שאכן עושים זאת. דברים לא נעימים אלה אמר המנכ"ל החדש של משרד החינוך והתרבות, ד"ר שמשון שושני, בכנס מנהלים ומפקחים שנערך לאחרונה בבית הסתדרות המורים בירושלים.

שושני איננו מוכן לשמוע סיפורי מנהלים על קשיים בתיקון ברזים או קשיים מסוג אחר. מנהל בית־הספר מקבל משכורת כדי לפתור בעיות הניצבות לפניו לא כדי להשליכן על המפקח, המנכ"ל, מחלקת החינוך העירונית ומי לא. מי שאיננו יכול להתמודד, שיילך הביתה. מי שעייף — שיילך הביתה. במערכת החינוך אין מקום לאנשים עייפים.

שושני איננו רוצה להציב יעדים לפני בתי־הספר ואיננו מוכן למדוד את המנהל באמות־מידה שייקבעו במשרד החינוך. כל מנהל, יחד עם חבריו המורים, צריך לתלות לוח גדול ועליו תוכנית עבודה. תוכנית זו צריכה לומר מה המנהל רוצה להשיג. אם כל בית־ספר יקבע יעדים וישתפר, תשתפר כל המערכת. אם כל בית־ספר יתרגם את הדיבורים על דמוקרטיה, ערכים והישגים ליעדים חינוכיים, הוא יגיע למטרתו. שושני טוען שאם מנהל רוצה להגיע למטרה מסויימת, אין דבר שיעמוד כנגד רצונו. אבל ישנם מנהלים הגורסים שכולם "לא שווים" — המורים, התלמידים וההורים. קביעה זו היא הפתח לכשלון המנהל.

לברר את החיים

כדי להגיע ליעדים שקובע לעצמו המנהל, הוא זקוק לשיתוף מורים, הורים ותלמידים. אבל אם כל בעייה קטנה תגיע להכרעת

ד"ר שמשון שושני: המנהל צריך לקבוע יעדים

המפקח, מי זקוק למנהל? היעד המרכזי של בית־הספר הוא לקדם את ההישגים הלימודיים של תלמידיו. זוהי הציפייה העיקרית של מערכת החינוך מכל בית־ספר. לשון אחר: תפקיד בית־הספר, תפקיד המורים, הוא ללמד. משרד החינוך יקים מערכת של היזון חוזר, או משוב, אבל מערכת המשוב לא תוכל לבדוק אם המורים גידלו אזרחים האוהבים את מולדתם. המשוב יבדוק אם הם למדו.

אילו היה הדבר תלוי בו, אומר ד"ר שושני, הוא היה משלם למנהלים ולמורים שכר לפי תפוקות. הוא הציג זאת בפני ועדת עציוני, אך כמעט נרגם באבנים. לא מקובל עליו שהמורים והמנהל המסתתרים מאחורי הטענה, שהתלמידים שייכים לשכבה סוציו־אקונומית חלשה ולכן הם חלשים בלימודים. אלה הם ילדי ישראל. המנהל אחראי לכל מה שמתרחש בבית־ספרו. ברגע שייטול עליו אחריות הוא יקבל גם סמכות. למורה כושל אין מקום. המנהל צריך למרר לו את החיים, ושושני איננו מוכן להיכנס לפרטים. לדבריו, הסתדרות המורים איננה מגינה על מורים כושלים. אילו עשתה כן היתה גורמת לעצמה נזק.

האוצר היקר ביותר

המהפכה בתחום החינוך בישראל התחוללה דווקא בבתי־הספר היסודיים. בתי־הספר העל־יסודיים, בחלקם, קפאו על השמרים. הסיבה לכך נעוצה בהכרתם של מנהלים רבים, כי הם אחראים למה שמתרחש בבית־ספרם, ולהאמין בכוחם. יש אלף סיבות למה אי־אפשר להגיע ליעדים.

ההורים מפקידים בידי המורים את האוצר היקר ביותר שיש בידם. האחריות לאוצר זה, לילדים, איננה ניתנת להעברה. מנהל איננו יכול לפתור את כל הבעיות, אבל הוא בהחלט יכול להתמודד איתן. אם הוא עושה זאת ללא ליאות, יש לו סיכוי לממש את יעדיו. משרד החינוך הציב לעצמו כיעד לקדם את הוראת הטכנולוגיה והמדעים. יהיה לכך ביטוי כמותי במספר המעבדות שיוקמו, במספר המורים שיוכשרו, שישתלמו. בית־ספר יכול למדוד את עצמו, אם כל תלמיד שלו שמע 10 קונצרטים וצפה ב־3 הצגות תיאטרון. אבל כאשר בדיקת היעדים והדרכים להשגתם מצביעה על ביטול מחצית שעות הלימוד באנגלית או במתמטיקה, אי־אפשר להגיע ליעדים.

צמרת משרד החינוך איננה מתיימרת לדעת הכל. היא מצפה שהמורים והמנהלים יגישו הצעות מעשיות לשיפור. מאגר הרעיונות והניסיון מצוי בקרב ציבור בן 2600 מנהלים ביסודיים ו־570 בעל־יסודיים. מאגר זה מצוי בקרב רבבות המורים. המורה בכיתה והמנהל בבית־הספר, הם שצריכים לקבוע את היעדים ולפעול להגשמתם.

תנו להם כלים

אין לדחוק מנהלים החוצה. צריך לעזור להם להשיג את היעדים – טוען יהודה אקרלינג, יו"ר ארגון המנהלים בירושלים

יו"ר ארגון המנהלים בירושלים, יהודה אקרלינג, איננו חולק על הצורך בהצבת יעדים ברורים לכל בית־ספר. זה מתבצע ברוב בתי־הספר טוען אקרלינג. אלא שכדי לשפר את המערכת אין צורך לדחוק מנהלים החוצה בטענה שהם עייפים. אם המנהלים כל כך חשובים למשרד החינוך, אדרבא, יעמיד לרשותם את התנאים ואת הכלים וישפר את מעמדם.

"המנהלים מתחננים אל משרד החינוך כי יבטל את תרומת השכלול ש"תורמים" הורים, בסך 8–10 שקלים לילד לשנה. זהו סכום מגוחך, שבגינו אומרים הורים: אסור למנהלים לדרוש יותר. המנכ"ל אינו יכול לומר תשברו לעצמכם את הראש, העיקר שתגיעו למטרות שהצבתם לעצמכם. משרד החינוך עצמו מגביל את הסכומים המותרים בגבייה, אבל בו זמנית דורש שניקח את התלמידים למוזיאונים, לתיאטראות, לקונצרטים ולטיולים. כל זה עולה כסף. אחרי שוועד־ההורים מאשר, המנהל גובה כספים. המגיעים ל־120–150 שקלים לילד לשנה. 5–7 מופעים לתלמיד לשנה עולים לו 25 שקלים לפחות. טיולים ברכב וברגל, עם החברה להגנת הטבע, עולים עוד 30 שקל. נסיעות לבריכת השחייה או לחווה החקלאית עולים עוד 5–10 שקלים בשנה. הגשנו לוועד ההורים של בית־הספר ע"ש ב.ג. ברחביה הצעת תקציב הנעה בין 100–125 שקלים לשנה. זהו בית־ספר שתלמידיו שייכים למעמד הבינוני.

"אבל מנהל מבקש לרכוש מפות ערכניות, בריסטולים, גיר, וילונות, מחשבים, תמונות אמנות. מנהלים ותיקים יודעים כיצד להעביר סעיף לסעיף. אבל אז הם עוברים עבירה. ותיקים יודעים כיצד לנצל את משרד החינוך ולקבל עבור בית־ספרם שעות למקצועות נבחרים כמו חקלאות, אמנות, מוסיקה. מנהלים חדשים, או פחות מתוחכמים, חיים לפי התקן הרשמי, הגלוי. משרד החינוך איננו מקציב שעה שבועית אחת לספריה, אבל מן המנהלים והמורים הוא דורש שיטפחו את הקריאה לשמה. איך עושים זאת בלי ספרייה? מדי שנה בוחר משרד החינוך עשרים בתי־ספר במחוז ומקציב לכל אחד סכום המספיק לרכישת 4–5 ספרים חדשים.

"מנהלי העל־יסודיים מקבלים שכר של משרה וחצי, כדין. המנהל בא ראשון והולך אחרון, מקדיש את חופשותיו לבית־הספר, ומבלה אין סוף שעות בישיבות ובתכנונים. אבל מדי שנה מתחדש הוויכוח על היקף משרת המנהל, או למען הדיוק על היקף המשכורת שיקבל תמורת העבודה שהוא עושה, ללא חשבון.

"כדי שהמנהלים יוכלו לעבוד הם זקוקים לכלים, כמו תקנות או חוקים שיאפשרו להם גבייה ריאלית תמורת השירותים שנותן בית־הספר. יש לקבוע סל שירותים ומצרכים לציוד לימודי, לפעולות תרבות בלתי־פורמליות: לציוד אור־קולי, ולתיקונו. משכורת המנהל היסודי צריכה להיות דומה לזו של המנהל העל־יסודי. יש להגדיל את מכסת שיחות הטלפון של בית־הספר, ולא להסתפק בהקצבת שיחת טלפון אחת ליום לכיתה.

אם משרד החינוך מבקש להעביר לידי המנהלים את הסמכות והאחריות לפיטורי מורים כושלים, עליו להקציב למטרה זו שעות עבודה. כיום מקדיש המנהל את רוב זמנו למינהל. בין רבע לשליש מזמנו מקדיש המנהל לתחום הפדגוגי. יש להפוך את היוצרות ולהקדיש את רוב הזמן לפדגוגיה."

יהודה אקרלינג הוא מתנגד חריף לקביעת שכר למורים על פי תפוקות. "איך מודדים תפוקה בחינוך? איך מודדים סדר, נקיון, התנהגות, חוויות, יחסים בין מורים לתלמידים, ובין מורים להורים? בית־הספר איננו מפעל לייצור שוקולד. אי־אפשר להעריכו על פי תפוקות. זה לא מעשי ואף לא הוגן. בתי־ספר שתלמידיהם שייכים לשכבה סוציו־אקונומית חלשה יקבלו סטירות לחי על הישגים נמוכים".

יהודה אקרלינג איננו שולל להערכת ד"ר שושני, כי אפשר למצוא מנהלים אחרים במקום אלה המוגדרים כעייפים. הם עייפים בגלל מאבקיהם בביורוקרטיה, או בגלל מירוץ אחרי עוד כמה שקלים לשיפור השירותים לתלמידים. הם עייפים בשל תסכול נוכח חדרי אמנות או מלאכה שאי־אפשר להפעילם. מורות טובות בורחות מניהול, כדי שתהיינה מוכנות להיכנס לתפקיד, עליהן להיות משוכנעות שהניהול איננו מיטה חולה — אומר יהודה אקרלינג.

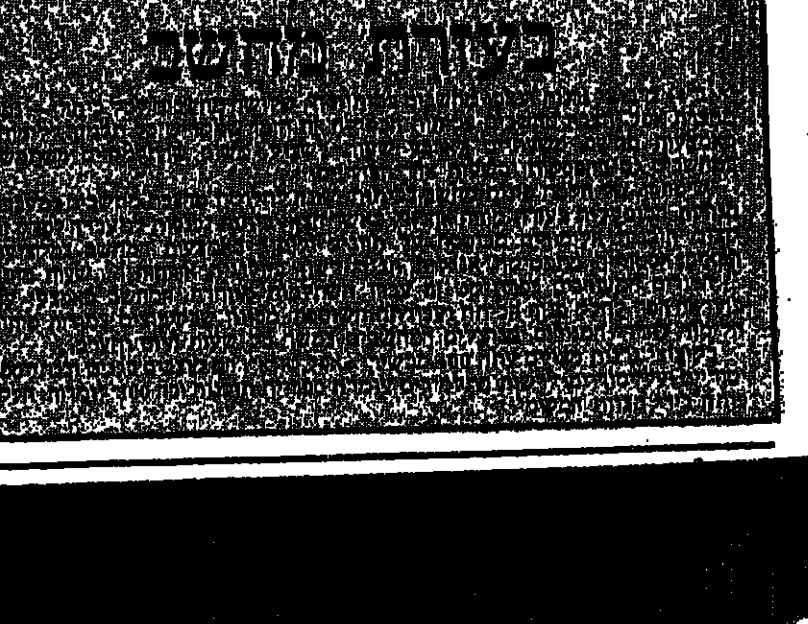

מצבה שהיא ספר

בספר חדש על שואת יהודי ווהלין הקים מחברו, שמואל ספקטור, יליד המקום, חיץ בינו ובין עברו, בשם המחקר והתעוד

מאת אברהם כהן

זה עתה הופיע בהוצאת "יד־ושם" ובשיתוף הארגון העולמי של יוצאי ווהלין ספרו של שמואל ספקטור "שואת יהודי ווהלין".

ספר זה, שמהווה עיבוד עבודת הדוקטור של המחבר, עבר את הביקורת המדעית של המומחים להסטוריה ולתקופת השואה באוניברסיטה העברית בירושלים. המעניין הוא ששמואל ספקטור, בעצמו יוצא העיר אוסטרטה וחניך הגמנסיה "תרבות" ברובנה, הצליח בספר זה להתנתק מיחום רגשי של אדם, שמקום הולדתו והתבגרותו עברו עליו באזור שבו דן הספר, ובני משפחתו בין הניספים בו.

הספר סוקר בחלקו הראשון את יהדות ווהלין, כ־250 אלף יהודים שהם 6.7 אחוז מכלל יהודי פולין בין שתי מלחמות העולם. 250 אלף יהודים שהיוו כ־10 אחוז מתושבי המחוז היו מפוזרים ב־168 נקודות ישוב־ערים, עיירות וכפרים. עם כל הכבתנו למגבלות הנושא נראה לנו שסקירה זו אינה מלאה, באשר יהדות ווהלין בתרבותה וקשריה הכלכליים היתה קשורה ברוסיה, וכינון המשטר הפולני בה, ובעיקר בתקופת המעבר 1918–21, השאירו בה צלקות שלא נמחו כ־20 שנות השלטון הפולני. המחבר, הסוקר את חייהם הכלכליים, הארגוניים והתרבותיים בין שתי מלחמות העולם, מציין בצדק את הנהירה של הנוער לציונות, על־ידי לימוד עברית. ברם, לטעמי, הוא אינו מנתח את הסיבות האובייקטיביות שגרמו לכך והן — חוסר התוחלת והתכלית במקום. מכאן הנהירה מצד אחד לציונות, שמפלגותיה ותנועות הנוער שלה פרוסים בכל מפת האזור, כשהשומר הצעיר הוא ראש וראשון במספר הקנים והצעירים בשורותיו, התסיסה החברתית שהביאה לגידול מתמיד של הצטרפות יהודים למפלגה ולנוער ובצד האחר הקומוניסטים.

המחקר מתאר את המתיחות המתמדת ששררה בין האוקראינים הפולנים, היהודים ומיעוטים אחרים, ומתעכב במיוחד על התנועות הלאומיות האוקראיניות, שחלקן היו תנועות פאשיסטיות, שנתמכו באופן שוטף על־ידי הנאצים.

תקופת־ביניים

פרק מיוחד מוקדש לתקופת השלטון הסובייטי באזור מ־17/9/39 ועד הכיבוש הגרמני בסוף יוני וראשית יולי 1941. בפרק זה המחבר מדגיש בצדק כי בשלב הראשון קיבלו יהודי ווהלין את הצבא האדום והשלטון הסובייטי ברגש הקלה, כיוון שכך נמנע הכיבוש הגרמני המיידי וגם נוצרו אפשרויות תעסוקה ולימודים ממדים נרחבים ביותר. ברם, האכזבה באה, עם חיסול כל אוטונומיה תרבותית וארגונית: חיסול בבתי־הספר העבריים, מוסדות הסעד ותנועות הנוער. המחבר מספר על נסיונות הפעילות המחתרתית של תנועות הנוער הציוניות, החל מהשומר־הצעיר והחלוץ־הצעיר, ומציין שהתנועה היחידה שנכנעה מיד לתכתיב הסובייטי היתה תנועת בית"ר. ועוד מציין המחבר, כי היעדר מנהיגות יהודית פעילה, שחלקה אף הוגלה לעמקי ברית המועצות, בעת כניסת הצבאות הגרמניים, חיה בעכרי הישוב היהודי.

בפרק על הפעילות הציונית בווהלין פוסח משום מה המחבר על עשרות קיבוצי הכ[illegible] המפוזרים ברחבי המחוז, שחלקם [illegible] בגיבוש דעת הקהל בו, ובעיקר [illegible]

בפרקים הבאים של הספר המחבר [illegible] את תקופת הביניים מנסיגת הצבא האדום [illegible] שאיתו ברחו למזרח כ־3 אחוז מיהודי [illegible] בעיקר צעירים ובודדים, ועד להקמת השלטון הגרמני. בתקופה זו היה נסיון התנו[illegible] הלאומנית האוקראינית להשתלט על הא[illegible] ולהקים אוטונומיה לאומית וראשית פעולה [illegible] פוגרומים נגד יהודים, שראו בהם את נצ[illegible] השלטון הסובייטי בנוסף לשנאה המסו[illegible] של הכנסיה המרכזית והאיבה [illegible] מדעת. יצויין במיוחד הפוגרום [illegible] לצרים ובנפרד מהם פעלו האיינזצגרופן [illegible] הס.ס., שהלכו בעקבות הצבא והנה[illegible] להוראות הקבע שפעלו מראשית [illegible] לחיסול יהדות ווהלין ואף חיסלו כ[illegible] מאוכלוסיית היהודים בחודשים הרא[illegible] של הכיבוש. גם כאן תצויין האקציה הג[illegible] הראשונה ברובנה בה נהרגו כ־4000 יה[illegible]

לא הובלו למחנות ריכוז

הגיטאות בווהלין הוקמו 9־10 חו[illegible] אחרי הכיבוש במאי 1942. המחבר מתאר [illegible] חיי היומיום עד להקמת הגיטאות ולאח[illegible] משום מה הוא פוסח ב"אלגנטיות" על [illegible] תפקידי היודנראטים והמשטרה היה[illegible] לחיוב ולשלילה.

בהסתמכו על מסמכים גרמניים [illegible] לרוב מתוארות בספר האקציות להש[illegible] יהדות ווהלין. יצויין כי יהודי ווהלין [illegible] הובלו למחנות ריכוז והשמדה, אף כי לא [illegible] רחוקים מהם. יהודי ווהלין הוצאו מגי[illegible] והומתו ביריות או הטבעה בבורות [illegible] ככולם חוסלו שם. בפרקים אלה מתוא[illegible] חלקם של האוקראינים, תושבי הא[illegible] בפעילות החיסול.

אולם החלקים החשובים ביותר [illegible] הפרקים הדנים בנסיונות ההצלה והס[illegible] מסתבר כי מתוך כ־180 אלף יהודים [illegible] בלמעלה מ־40 גיטאות בקיץ 1942, כ[illegible] ברחו ליערות ולכפרים בסביבה הן [illegible] של יחידים וקבוצות, והן בהתמרדויות של [illegible] תושבי הגיטו. תופעה זו היא יחודית [illegible] על יערותיה. גם כאן היה שוני בין [illegible] הכוצי והמיוער והדרום הפתוח יותר. [illegible] בא לידי ביטוי היחס של אוכלוסיית ה[illegible] ובעיקר אוקראינים, אשר סייעו [illegible] ביצעו ביוזמתם את הרג הבורחים. [illegible] אחוז מהבורחים מהגיטאות לא הגיעו [illegible] ליערות או נתפשו והושמדו מיד [illegible] בריחתם.

מאבק פרטיזני

בספר מתוארות המרידות בכות[illegible] במחנה העבודה בלוצק בקרמניץ [illegible] בותיהם החליטו חלקים גדולים מאוכ[illegible] הגיטו לפרוץ מהחומות, ולשמש [illegible] המרידות בסארני, לורביפול, [illegible] הורוכוב ועוד. פרקים מאלפים [illegible] על כ־3700 יהודים, שלהערכתו [illegible] במאבק פרטיזני, בין בקבוצות יהודיות [illegible] בקבוצות מעורבות. גם בפרקים אלה [illegible] על יחס שונה ליהודים, עד כדי [illegible] חמורות של אנטישמיות, שלילת [illegible] ואף הרג ביחידות פרטיזנים [illegible] שבהשפעת הסוביטים. עם זאת [illegible] המחבר לא מיצה את כל האמת [illegible] מכיוון שהוא הסתמך על עדויות [illegible] בכתב וחומר דוקומנטרי ידוע, ולא [illegible] לראיין אישית פרטיזנים רבים, [illegible] בארץ, שלא תעדו עד כה את ספוריהם.

מתגוששי־אמונים

המשך מעמוד 6

השמיע עתניאל שנלר, דווקא כאשר ירד להתייעצויות בקריית־ארבע בעניין ראשי העיריות.

אבל הרוטאציה מעניינת את גוש אמונים מן האינטרס ההפוך ודווקא התקרבותה הניעה אותו לצאת לפעול — כדי להביך את הליכוד ולנער אותו ממצב הסטטוס־קוו ההתנחלותי. בכך הם באו לידי ניגוד אינטרסים ממשי עם מועצת יש"ע. הפעולה הראשונה הגדולה היתה ההפגנה הגדולה למען עצורי ארגון הטרור היהודי. המען היה ראש הליכוד, יצחק שמיר, בפתח כניסתו לתפקיד ראש הממשלה. מובן שמועצת ישע לא יכלה להשתתף בהפגנות נגד שמיר, ובהפגנה המרשימה גם נקם הרב לווינגר את נקמתו המתוקה באלה שזנחו אותו מול דהיישה... אבל בעיקר בא לידי ביטוי בהפגנה זאת הסממן הישראלי של גוש אמונים, להבדיל מן הסקטוריאליות של המתנחלים מעבר לקו הירוק, המגולמת במועצת יש"ע.

הפעולה השנייה הגדולה היתה נסיון ההתנחלות בקבר יוסף בשכם ולפני כן נסיון ההתנחלות ביריחו. כאן יש לשים לב לסממן נוסף המאפיין את גוש אמונים לעומת מועצת יש"ע. בהתנחלות בקבר יוסף ביקש גוש אמונים לשנות את הסדרים שקבעה ממשלת האחדות הלאומית בשטחים. שר הבטחון סמך את ידיו על מצב שהיה קיים עד [illegible] לתפקידו, ועל פיו מותר למתנחלים להג[illegible] בקבר יוסף, אבל אסור להם ללון [illegible] והיה טוב שנתיים, כל עוד את [illegible] מועצת יש"ע. כעת גוש אמונים [illegible] להחזיר את טביעת אצבעותיו — [illegible] את המבצעים הגדולים של גוש [illegible] בשנות השבעים העליזות מבין [illegible]

חרף נימוקיו של עתניאל שנלר, [illegible] בתנאים של ממשלת האחדות [illegible] מועצת יש"ע שומרת על הקיים [illegible] אותו, גוש אמונים חותר לפריצה [illegible]

אחר היתרונות של מועצת יש"ע [illegible] יכולתה הלוגיסטית הגבוהה, ואת [illegible] בחסימת הדרך לחברון, לכינוס [illegible] שלום־עכשיו. עם הנהגה הפלסטינית [illegible] העיר. מועצת יש"ע שמתה על [illegible] הזאת לתרגל את יכולתה הלוגיסטית [illegible] פעולה נגד הממשלה, אלא נגד [illegible] משמאל. להתנחלויות כלל [illegible] תקציבים וכוח־אדם מוכן ומזומן [illegible]

אבל גוש אמונים, [illegible] בנושאים רעיוניים חינוכיים [illegible] יכולת לוגיסטית בלתי־מבוססת [illegible] באמצעות תנועת אמנה, שהיא [illegible] של גוש אמונים. גרעין ההתנחלות [illegible] באמנה ולא במועצת יש"ע [illegible] של ההתנחלות.

בעריכת צביה בן־שלום

על סף הקאריירה

קצת נבוכים, קצת מבוהלים. אבל מלאי תקווה יצאו בתחילת שנת הלימודים בני השש להתחיל בקאריירה ממושכת של תלמידים. שלום כיתה א' — קיבל חלוה את פניהם וגם המורה חייכה והם האמינו כי צפויים להם עידוד ושבחים.

ילד קטן — כל ילד — רוצה ללמוד. לא כולם מצליחים. המשפחה נכנסת לפאניקה: מה קרה, מוקי ילד פלא, גאון קטן, כל כך קשרו מסתבר שקריאתו איננה רהוטה. גם הכתיבה לא אייי־אייי־איי שלא לדבר על חשבון. אם ככה זה יימשך — אומרת הסבתא — לא יקבלו אותו לתיכון עיוני, לא יגיש לבגרות, לא ימשיך באוניברסיטה. אמא מתחמקת מהשכנות שילדיהן לומדים באותה כיתה לא נעים להודות שלמוקי יש קשיים. הרבה פחות מתעניינת המשפחה בחוויות של מוקי, שכבר איננו עליז, כי מה יש לו לשמוח. אם המורה לא מרוצה ממנו, הילדים צוחקים כשהוא קורא בגמגום. אמא עצובה ואבא צועק על אמא שלא תהרוס לה את העצבים בגלל ילד עצלן אחד.

העצבים של מוקי אינם מעניינים איש. וחבל, כי הם מתוחים מאוד. כשלון, שאינך יודע מה גרם לו, מביך ומבלבל. איך תוכל להתגבר עליו אם אין לך מושג מה הסיבה? מוקי רצה להיות תלמיד טוב ואינו מבין למה הוא לא. אנשים גדולים, מבוגרים, חכמים, יודעי־הכל אומרים לו שהוא בטלן, המעדיף לשחק בכדור או לצפות בטלוויזיה. אבל גם עוזי משחק בכדור וצופה בטלוויזיה וקריאתו רהוטה, ואיש לא קורא לו עצלן. מוקי מרגיש שחייבת להיות סיבה לכשלונו. המבוגרים אינם רוצים להתעמק בסוגיה.

פדגוגים ופסיכולוגים ערכו רשימה ארוכה של סיבות, העלולות לגרום לאי־הצלחה בלימודים. ביניהן: מחלה נסתרת, פגם אורגאני, אווירה עכורה בבית, שגיאות של המורה, חסר מזערי (בתחילה) בידיעת הנלמד, חסר ידיעות שלא התגלה בעוד מועד, הלם ההסתגלות (אי יכולת להסתגל למצב חדש, בבית־הספר), הפרעות ריגשיות...

מוקי אינו יודע שאי ההצלחה שלו נגרמה על־ידי מישהו או משהו. הוא מחפש את האשם בעצמו, מאבד את ביטחונו העצמי. אינו סומך על יכולתו, מרגיש שונה מאחרים, נחות מהם, עצבני, מתוח, דרוך לקראת הנזיפה הבאה...

הצלחה מעוררת. כולנו רוצים להצליח, לזכות בשבחים, בהכרה של הסובבים אותנו. מצבם של הילדים קשה יותר מאשר של המבוגרים. מבוגר, אם אינו מצליח, יש לו מה לומר להגנתו: העבודה מתפקששת כי האירגון לקוי, הבוס דפוק, האווירה מחורבנת... אם ילד אינו מצליח בעבודתו (לימודים הם עבודה קשה מאד) האשמה מוטלת עליו בלבד. אילו דגר יותר על הכנת שיעורי הבית, אילו הקשיב בכיתה, אלמלא בוזבז זמן יקר על משחקים...

בימים אלה, חודש בלבד אחרי פתיחת שנת הלימודים, אצל ילדים מעטים בלבד אפשר להבחין בתחילתה של התדרדרות. אבל זה הזמן להידרך ולשים לב. חשוב ביותר לתפוס את הרגע, שבו מתחילות הצרות בלימודים, שבו הילד כושל בפעם הראשונה־שנייה־שלישית, חשוב מאד ברגע זה לחקור ולגלות את הסיבה. לשתף את הילד, את המורה, רופאים — אם צריך. לעזור לילד לצאת מהבוץ לפני שהכל מתבלבל. לפני שקשה יהיה להבחין אם מוקי מתחלה מפני שלא הכין שיעורים, או שלא יכול היה להכין שעורים כי התחלה יותר מדי...

(בא"ס)

שווה בין שונים

"אני שווה בין שונים" — הוא שמה של תוכנית לימודים חדשה לשילוב הילד החריג בגני־הילדים ובבתי־הספר.

התוכנית מתווה דרך חינוכית למינהגי הילד בסביבתו הטבעית כגון הבית, החצר, הרחוב, בעבודה ובבית־הספר. את התוכנית יזמה כרמלה ארנון, יועצת בכירה במחוז ירושלים במשרד החינוך והתרבות, והיא נכתבה לקראת יום הילד הבינלאומי מטעם אונסק"ו. — מוסר דובר משרד החינוך והתרבות.

מטרות התוכנית בגני החובה להדריך את המשותף בין הילד החריג וחבריו בני גילו, ואת הפונקציות שלא נפגעו אצל הילד השונה; לחנך לסובלנות בחיים במשותף כגן, בקהילה, ועם ילדים שונים; לחנך לעזרה הדדית והשתתפות בתחושת ההישג ולהעביר את הרגשות הילד הפגוע באיבר או בחוש מסוים תוך קבלת הדין והמשך מתמיד של התמודדות עם הקשיים.

בבתי־הספר היסודיים יושם, על־פי התוכנית, דגש על חינוכם של אזרחי המדינה לעתיד ליתר־סובלנות בגישתם לשאר אזרחי המדינה ופיתוח מודעות לבעיותיה של האוכלוסיה החריגה בחברה: הבנת "השונה בחברה" וקבלתו כחלק ממכנה החברה בימינו.

הטרובדורים של שער הגולן

לא חרבות בידיהם אלא עטים, ולא על סוסים אבירים הם רוכבים. אבל גם ככה, כשהם מסתובבים בחצר המשק במכנסי ולמן, סנדלים וכובע־טמבל, הריהם הטרובדורים של שער הגולן, ושל העמק ואולי גם של כל הארץ. חיים (הניק) ברקני ויוסף נצר. נצר כותב שירים ופזמונים והניק מלביש להם מנגינות. אבל הוא כותב וגם מצייר ומאייר. יחד הם כותבים, מלחינים, מביימים ומציגים בחגיגות וביובלות, בחגים וסתם בימים של רצון טוב. לפני זמן מה העלו לפני מאות אורחים את המחזמר "המכשפה" ואת "חליל הקסם", ובערב אחר שרו בלדה מקסימה. רווית הומור. המילים של נצר. המנגינה של ברקני. הריהי לפניכם. וחבל שאינכם יכולים לשמוע את המנגינה.

חיה יוסף

הבלדה
על החלילן
מהמלן

לעיר שהמלן שמה
הגיע איש פלאי
אשר הרקיד את החולדות
בנגינה על כלי
בנגינה על כלי.

איש לא ראה את־זה הכלי
אבל לפי הקול
הבינו בני ובנות העיר:
יש לו חליל גדול.
יש לו
יש לו
יש לו חליל גדול.

ויום אחד ניגן האיש
על חלילו מין שיר
אשר הרקיד את החולדות
אך גם את בנות העיר
אך גם את בנות העיר.

ולפניו נפתח אז הר
יש שמועות שונות
שהחולדות הלכו איתו
אבל גם הבנות.
אבל
אבל
אבל גם הבנות.

ורק בתו של הטוחן
חזרה מזה ההר
והיא ספרה על גורלה
המר והנמהר
המר והנמהר.

והיא פרצה בקול צווחה:
האיש הוא שרלטן!
הוא מנגן בסך הכל
על פיקולו קטן!
על פי־
על פי־
על פיקולו קטן!

* * *

זכרו בנות, מוסר השכל:
מי שמכריז בקול
הוא על פי רוב רק פיקולו
ולא חליל גדול.
ולא
ולא
ולא חליל גדול.

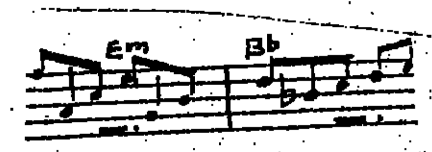

יש ירחון כזה

כמעט מדי שבוע שולחים אלי כל מיני כתבים, ירחונים או רבעונים, בדרך כלל מקצועיים, לפעמים לציבור הרחב, ולא תמיד הם שווים התייחסות. לפעמים כן. כך, למשל, ירחון "מזון ומטבח". לא חדש. הגליון שבידי (אוקטובר 86') מספרו 40 והאמת היא שראיתי כמה גליונות קודמים ולא התרשמתי. אינני יודעת מה נשתנה שם לאחרונה. אולי מערכת, אולי המדיניות — אבל השינוי הוא לטובה. כלא חומר מעניין מאד. גם מי שאינו מקצוען בנושא המזון, אגב, "מזון ומטבח" מוגדר כ"כתב העת להזנה מוסדית ולתעשיית המזון".

השף רוג'ר קיי (דליה). למה הוא לא מנהל את הטלוויזיה? (העורכת לא הצטלמה)

מזון ומטבח

כתב העת להזנה מוסדית ולתעשיית המזון

עורכת את הירחון אסתר שלו. שבגליון הזה קבצה גם כמה רשימות ובמועצת המערכת מצאתי אנשים שאני מאד מעריכה את מקצועיותם, כגון צילת דביר, התזונאית הראשית של משרד החקלאות, גד וולמן, מומחה בניהול מטבחים קיבוציים, סא"ל ג'ק אפוים ממפקדת קצין תחזוקה ראשי, הסגנאי טובי דגן, השף זאב קרן מהילטון ורבים אחרים, מבוגרים מאד ואני מניחה שגם הם מקצועיים־מאד.

אין לי ספק שכתב־עת זה מעניין ושימושי למי שעוסק במטבח המוסדי ובתעשיית המזון, אבל גם מי שסתם מתעניין במזון ובמטבח ימצא בו מה לקרוא. כגון כתבה סקיפה מאד על מזון מהיר (FALS FOOD), הכל אודות שום (כולל קצת אמונות תפלות), מחקר קטן על בקבוקי יין לסוגיהם, כתבה ביקורתית על מזון הבריאות, היסטוריה קצרה של הגבינות הבריטיות, ראיונות עם טבחים צבאיים שהשתלמו במלון חמישה כוכבים, כתבה מקצועית מאד על איחסון בשר נקיזה, מה חדש בתעשיית המזון וציודה — דגש על כחול לבן וכיוון שעומדים אנו בעיצומה של עונת הפלפלים — הכל על הפילפל פלוס: לא פחות מעשרים ואחד מתכונים, חלקם ממטבחו של השף רוג'ר קיי, וקינוחין דליה. אחרים ממתכונים אלה אביא "מירשמים למחברת". ביום חמישי.

ציטוט מראיון עם השף

אומר רוג'ר: "להיות שף בקיבוץ זה אומר להאכיל מדי יום מאות אנשים, אבל תמיד אותם אנשים. האוכלוסיה שאני מאכיל היא קבועה וכאן הקושי האובייקטיבי הראשוני. אתה יכול להגיש מזון טעים, מדי יום, למאות אנשים. אבל במקרה הזה אתה חייב לגוון, להיות בלתי צפוי, חלילה לך לגלוש אל השעמום שיוצרת הרוטינה. אתה חייב להיות בלתי־שיגרתי, הן בצורת הבישול והן בטעמים שאתה מקנה לאוכל. לא יתכן שהאוכלוסיה שאתה מאכיל תנחש מראש באיזו נוסח יוגש לה העוף או מה יהיה טעמו המדוייק של תפוח האדמה שיובא כתוספת. אפשר, כמובן, לחזור על נוסחים שונים, במיוחד אם הם אהובים, אבל בשום אופן לא בצורה קבועה."

סוף ציטוט. למה לעזאזל, האיש אינו מנהל את הטלוויזיה?

את השף רוג'ר ראיינה העורכת, אסתר שלו, נוסף לה כותבים בירחון אוה אגוזי, פנחס דנציגר, זאב ענר, רמי עופר ומצאתי גם שיר של ביאליק (אלוף הבצלות ואלוף שום). 48 עמודים של נייר משובח, תצלומי צבע, לא יותר משליש מודעות שאינן מתחפשות לחומר מערכתי. מפיק ומשווק: "דפי זהב".

מחיר לגליון בודד 1.85 ש"ח, מנוי שנתי — 25 ש"ח, כולל משלוח. מומלץ למי שמתעניין ו/או עוסק במזון.

חיים יפים ובריאים

ירחון חדש, בידי מס' 2, לחודש אוקטובר. "חיים יפים". המוגדר כ"המגאזין הישראלי לבריאות הגוף, הנפש והמשפחה". לא ברור אם המגאזין נועד למשפחה או הכוונה

חיים יפים
המגאזין הישראלי לבריאות הגוף, הנפש והמשפחה

לבריאות המשפחה. העורך האחראי ד"ר דוד עזריה, המו"ל: "אייר", הוצאה לאור והפקות בע"מ. ברשימת המשתתפים הקבועים ד"ר ברוך אליצור, פיליס גלזר, ניסים קריספל, (איש צמחי בר ומרפא) ועוד.

ד"ר עזריה הוא רופא הומאופאתי ומטרתו להקנות לקוראיו הרגלי תזונה נכונים ואורח חיים בריא, המנוגע צורך בתרופות. בגליון אוקטובר: אפשר גם בלי מין, מה שאוכל אותך או מה שאתה אוכל? (הקשר בין תזונה לבעיות נפשיות), בדיקה עצמית ותשובות הומאופאתיות, רשימה של פסיכולוגית ייעוצית על אווירה בבית. כתבה על העור כראי של הרגשות. כתבה בשבחו של הספורט, כולל ההיסטוריה, לא לפחד מהזקנה, צמחים במקום גלולות וזריקות, בשבחו של שקר, תרגילי התעמלות (למי שיוהו). להעזר באוירים), לנשים בהריון כרו מורידים נפיחות ברגליים. יש תרופה לסכיזופרניה, על כלב וחתול חיים ביחד, תצלומים של גופות שריריים — גברים, נשים, ממטבחה של פיליס — מירשמים דיאטטים ועל לציטין...

המון חומר ל־48 עמודים. חלקו מתורגם. נייר משובח, תצלומי צבע, יחסית לא הרבה מודעות (עוד יהיו), כיוון שלא קראתי בעיון (אני היפוכונדרית, קוראת על מחלות — מיד מגלה שיש לי, על כן אינני קוראת), אינני יודעת אם יש מודעות מוסוות. הכתבות על כל פנים קצרות, ברוכן אין ספק שמי שנושאים אלה מעניינים אותו ייהנה מהן. ומי שהנושא בנפשו והוא יפיק מהמאגזין תועלת — לא יתרעם על המחיר: 4 ש"ח הגליון.

ד"ר עזריה – גם הומיאופאת, גם עורך, גם עונה לשאלות קוראים

הכל נשאר במשפחה

"הכל למשפחה". גליון מס' 1. אוקטובר 86'. העורך הראשי: דן אופיר. מזכירת מערכת: מיכל אופיר. המו"ל: המכללה לגראפיקה שימושית שבבעלות דן אופיר. 32 עמודים, נייר משובח, צבע. בשער: אשה נאה מסבירים שהיא נשואה. אם לשניים, בוגרת חוג ללשון ועורכת באוניברסיטה הפתוחה. אין לה קשר לשום כתבה. עמוד שתיים — מודעת ברכה לדן אופיר להקמת המכללה ולהוצאת הירחון, עמ' 3 — פתח דבר ותוכן, עמ' 4 — ברכה לדן אופירה, עמ' 5־6 הכתבת רונית בילר מציגה את דן אופיר ופעלו כולל תצלום עם פרס ומכתב מכנין. עמ' 7 — מודעת ברכה לדן אופיר. כך גם בעמודים 14, 23, 25, ו־31. ועוד 4־5 פעמים חצאי ורבעי עמודים. בעמ' 13 מודעה של המכללה לגראפיקה שימושית. עמ' 15 מודעה מטעם המגאזין המזמין אותך, הקורא, להצטרף לצוות כי דרושים לו סוכנים, כתבים, דוגמניות צילום, בעלי רעיונות וכו'. עמ' 28־29 מבצע לחגים: אלבום "ישראל בציורי דן אופיר", במקום שנשאר וזה לא הרבה יש דיוקן של אמן (הציירת קולט ליינמן) מאת

דן אופיר (משמאל) וחידידי ביריד הספרים הבינלאומי

הכל למשפחה

ירחון לכל המשפחה
מחולק חינם בתצוגות אופנה,
בבתי מלון בגוש דן

רבקה כצנלסון, דיוקן של דוגמנית, בעלת רגליים א־ר־ו־כ־ו־ת, ראיון עם איש עסקים (כתבה רונית בילר) כתבה על ער"ן וכתבה כנ"ל. פינת הסיפור הקצר, הפעם מאת איציק אלמקיאס ושירי ילדים ונוער, של בני 10־15. יש גם תשבץ. 6 במאונך: המלה השנייה של שם המו"ל המוציא את הירחון... מחצית הערכים קשורים כך או אחרת לירחון והמו"ל שלו...

ההגדרה היא "ירחון לכל המשפחה, מחולק חינם בתצוגת אופנה בבתי מלון בגוש דן". לפי הגליון הראשון זה יקר.

צב"ש

גם כיתון בתלפיות

תלפיות הפכה מכבר לאיזור של חנויות מפעלים בירושלים ובימים ושעות מסוימים אתה רואה נחילי משפחות נוהרות לקניות מרוכזות באיזור הקרוי איזור התעשיה שהוא בעצם יותר איזור קניות.

בימים אלה הצטרפה גם כיתון לחנויות המפעל. "הסנטר" נמצא בבניין מפעל אוקייאנוס למגבות (ליד "טריומף") ומשתרע על אלף מ"ר. מוצר חורפי הם כלי מיטה חמים מאריג פלנל, וכלי מיטה חדישים מכותנה נקיה, בלי צורך לגהץ, שנמכרו עד עתה רק ליצוא. ההנחה היא 40 אחוז. יש מוצרים שונים מסוג ב' ועודפי יצוא, פריטי לבנים וביגוד בסיסיים בהנחה של 15%. החנות פתוחה מ־9 בבוקר עד 8 בערב. חלוקים, מגבות, אימוניות לילדים, פיג'מות וכרומות. מהורים חלק ניכר מן המבחר. כדאי לדעת, שאין מחליפים לבנים וכאשר קונים לילדים, יש לדעת את המידה המדויקת. הטוב ביותר הוא לצרף את הילד לקניה ולמדוד עליו במקום.

מרים גורן

לך ואלנסה — בעד ברכת השלטונות

התסריט: משבר חמור

בו־זמנית עם חנינת האסירים הפוליטיים, מתנכרים השלטונות ליוזמות כלכליות של לך ואלנסה וחבריו. למרות הרפורמות שרויה פולין במשבר כלכלי, שאינו מותיר מקום לאופטימיות.

מאת קריסטופר בובינסקי, ורשה

התודה לאן מועדות פניה של פולין בעקבות החנינה שהעניק גנרל וויצ'ך יארוזלסקי לאסירים הפוליטיים בארצה, יוטיב לעשות אם יתהדר בחוויה בתחילת אוקטובר איש־אקדמיה וורשאי צעיר.

ברדתו בוקר אחד אל מכוניתו, החונה ברחוב, גילה כי כל ארבעת צמיגיה חוררו בסיכה דקה וארוכה. באותו יום עצמו, התכוון איש־האקדמיה הצעיר להסיע במכוניתו את אחד ממנהיגי "סולידאריות", שעסק באותה עת בתכנון צעדיו הבאים של האיגוד המקצועי שהוצא לא מחוץ לחוק. סביר להניח, כי היה זה איש־בטחון, לבוש בבגדים אזרחיים, שנעץ את הסיכה בצמיגיו של גיבורנו.

הצקה מסוג זה מזכירה נשכחות משנות ה־70, השנים שבהן החליט אדוארד גיירק, מנהיג המפלגה הקומוניסטית בעת ההיא ששקר בשם ארצו על צבירת חובות עצומים למערב — כי אין הוא יכול להרשות לעצמו להסתכן בביקורת קשה ממערב על כליאת אסירים פוליטיים. במקום זאת, העדיף להציק לאופוזיציה, שהיתה אז חלשה למדי, בלי להשליך את מנהיגיה לכלא.

כיום, כשפעילי "סולידאריות" מהלכים חופשיים נראה, כי השלטונות החליטו לנסות להצר את רגלי האופוזיציה באותן שיטות עצמן.

השערת האדישות

ההחלטה לשחרר את כל מנהיגי "סולידאריות", שנתקבלה בספטמבר, נפלה כאשר שב גנרל יארוזלסקי מחופשה בברית־המועצות. קרוב לוודאי שדן בצעד זה עם מיכאיל גורבאצ'וב וקיבל את הסכמתו. כהד משנות ה־70, נועדה החנינה לשפר את היחסים עם המערב ולחדש את זרימת האשראי המערבי, בערבות־ממשלתית, לפולין.

החנינה עוררה פרץ של התרגשות הן בקרב המימסד הפולני והן בתוככי האופוזיציה. בשני המחנות השתררה תחושה, כי ליבראליזציה רבת־משמעות בפתח. והנה חלף כבר חודש ימים, ותחושה זו דועכת.

מועצה ארצית שהקימה "סולידריות", ובה שבעה חברים — כולם ממנהיגי הארגון ששוחררו זה עתה במסגרת החנינה — נועדה לפעול בגלוי להחייאת התנועה והוכרזה כבלתי־חוקית על־ידי השלטונות. שלילית היתה תגובתו של המשטר גם על יוזמות של מתונים כלך ואלנסה, מנהיגה הבלתי־מעורער של התנועה, המאמין כי עליה לפעול כגוף בלתי־תלוי לפתרון בעיותיה הבוערות ביותר של המדינה, שהן בתחום הכלכלה בלי להגרר בהכרח לעימות עם הממשלה.

קורון וואלסה מסכימים, כי הצעד הבא חייב להיות דירבון תומכיהם להעמיק את מעורבותם בפעולות הזוכות בברכת השלטונות, כגון ועדות־ניהול משותפות להנהלה ולפועלים בתעשייה ובקואופרטיבים לשיכון. ניתן להקים קבוצות אד־הוק ללוחמה באלכוהוליזם ובצריכת סמים. כל אלה חיוניים להשערת האדישות, הפוקדת באחרונה חוגים רחבים בחברה הפולנית, והיא אחד המכשולים בדרך להתאוששות כלכלית.

ואלסה כבר כתב לנשיא רייגן וחידש את בקשתו, שיבוטלו כך ההגבלות הכלכליות שארה"ב עדיין מטילה על פולין. אך אפילו תמיכה עקיפה זו כוו מביאה את השלטונות הפולניים במבוכה. אמצעי התקשורת הסובייטיים תקפו בתחילת אוקטובר את יוזמתה החדשה של "סולידאריות" ורמזו בכך, כי לא יהיו ויתורים נוספים לאופוזיציה ולא יהיו עוד פשרות.

המצב הנוכחי עשוי להישאר כעינו כל עוד אין האוכלוסיה — בהמוניה — נכונה לשוב לדרך המחאה הפעילה, רוגמת זו שאיפיינה את חודש אוגוסט 1980. אין פירושו של דבר שנמנעות לחלוטין שביתות פזורות פה ושם, שכן משפחות הפועלים, הנאבקות קשה למחייתן בתנאי אינפלציה של 18 אחוזים בקירוב, לא יוותרו על המאמץ לוודא, שהמשכורות יעלו במקביל.

ללא אשראי

האמצעי הברוק למניעת אי־שקט נרחב הוא שיפור בתחום הכלכלה. סידרה של יבולים מבורכים העלתה את התפוקה החקלאית והקלה על מאזן התשלומים של פולין, שכן היא חסכה יבוא דגנים גדול יותר. היא הפיחה גם תעווה חדשה בלב ראשי המשטר, שהתירו מכירות בשוק כחופשי במקביל למכירה בחנויות הממשלתיות, שהמלאי בהן מדולדל באופן כרוני. הפירות והירקות, ענף שבו מתערבת הממשלה פחות מכל, מצויים בשפע לכל דורש.

בעלי־החוב של פולין —הבנקים והממשלות במערב — מקווים שהרפורמות יגדילו את הכנסות המדינה במטבע קשה, ויאפשרו לה לפרוע בהדרגה את חובה בן 32 מיליארד הדולר. למן 1981, השנה שבה השעתה פולין את פרעון חובותיה וביקשה מבעלי־החוב לדחות את מועדי הפרעון ואת תשלומי הריבית, לא אישרו לה הבנקים במערב אשראי חדש כלשהו. הממשלות לא אבו להזרים לפולין אשראי חדש, וטיעונן היה, כי אין הן רואות כל סימן — מבשר לשיפור של קבע בכלכלתה של פולין. הממשלות גם הצמידו השגת התקדמות במו"מ לשחרור אסירים פוליטיים.

שר האוצר החדש של פולין, באז'ילה סאמוילייק, הודיע, כי קרן המטבע הבינ־לאומית מסכימה לספק כמה ממצרכיה של ארצו בשנת הכספים הבאה. אך גם הקרן עוקבת בעירנות אחר התקדמותה של תוכנית הרפורמות. הבעיות המכבידות על מימושן של הרפורמות נעוצות בשמרנות הקיצונית של הביורוקרטיה בפולין ובמבנה של כלכלתה, המתמקדת עדיין כל כולה בתעשייה הכבדה ואינה שועה לצרכיו של הצרכן.

רפורמה או קפיאה על שמרים

האות לחיוביות הרבה שיש לייחס להתקדמות בתחום הרפורמות ניתן בבירור על־ידי נתוני הייצוא של פולין במטבע קשה השנה. בתום שמונת החודשים הראשונים של השנה, הסתכם העודף המסחרי במטבע קשה ב־493 מיליון דולר, לעומת עודף של 608 מיליון דולר באותה התקופה אשתקד, ואף הוא פיגר אחר המשימות שהותוו, פיגור גרם לאי־יכולת לעמוד באחד ממועדי פרעון החובות, שלא להזכיר את המשימה שנקבעה לשנה זו — 1.6 מיליארד דולר.

במקביל, לא הצמיחו הרפורמות יצואנים נועזים וגמישים. המחסור המתמשך מנית יוצר שוק מקומי נוח ליצרנים ומספק אליבי לביורוקרטיה, השומרת לעצמה בקנאות את הסמכות להטיל מחדש פיקוח על מפעלים ולקיים בעינו את הקיצוב.

בינתיים נראה, כי הוועדה הממשלתית, שהוקמה כדי לבחון מחדש את מבני־הניהול — שהכל תלו בה תקוות כה רבות וציפו שתנהיג רפורמה באדמיניסטרציה המרכזית, — נופלת קורבן בדיוק לאותה ביורוקרטיה, שאת המבנה שלה נועדה לעצב מחדש.

אחרי ששלח את האסירים לחופשי, ניצב עתה גנרל יארוזלסקי לפני האתגר הגדול של שיפור פני הכלכלה, ופירושו של דבר — הכנסת הרפורמה להילוך גבוה. קשה מאוד לדעת אם הוא ניחן ברצון הפוליטי לנטרל את הביורוקרטים השמרניים או את האינטרסים המוקנים של פועלים רבים. הברירה היא תקופה של שירוך־רגליים, בעוד הכלכלה הפולנית שוקעת לאיטה בחזרה אל תוככי הרגם הצנטרליסטי־המסורתי, רמת־החיים קופאת על שמריה ומשטרת הבטחון פועלת לדיכוי תקוות האזרחים ליהנות מחירות פוליטית גדולה יותר.

על־פי תסריט כזה, אין לפולין סיכוי של ממש להימנע ממשבר חמור נוסף.

".חרושת מוצרי נייר" (ח.מ.ן)

מוניה שפירא השתלט; הוותיקים נותרו ללא שיניים

הגמרים שנלחמים על השליטה ב"חרושת מוצרי נייר" אינם נמרים של נייר. בשבועיים לאחר שאיש העסקים מוניה שפירא הצליח להשתלט על ח.מ.ע, במהלך מפתיע, עדיין לא ברור עתידה של החברה. לדברי נסים ענבי, לשעבר מנכ"ל החברה, "המאבק על השליטה בח.מ.ן עדיין לא תם. הציבור המחזיק במניות החברה מהווה עתה לשון מאזניים ויכול להשפיע על המאבק שמנהלות שתי הקבוצות, קבוצת מייסדי החברה וקבוצתו של מוניה שפירא".

כיום מעריך נסים ענבי כי שתי הקבוצות הנאבקות על השליטה בח.מ.ן. מחזיקות בשיעורים דומים. קבוצות המשקיעים בראשותו של מוניה שפירא מחזיקה ב־45 אחוז מהמניות וקבוצת המייסדים מחזיקה ב־40־45 אחוז ותלוי אילו שיעורים מהמניות שמחזיקים בניהט של המייסדים נמכרו).

לדברי ענבי, ההנהלה החדשה, שהוקמה לאחר המהפך שעשה מוניה שפירא, היא לטובת החברה — "ההנהלה הקודמת היתה־ מאד שמרנית, ללא מעוף וללא יכולת לקבל החלטות. ההנהלה החדשה מבינה יותר בעסקים, ולא תיתן לחברה להמשיך לגסוס".

ח.מ.ן הוקמה ב־1963, על־ידי ארבעה גורמים: משפחת זילברשטיין, משפחת אלפנדרי, חברת "נייר אחדות" מחיפה (משפחת שניר והאחים שרייבר) ומשקיע זר. עם ייסוד החברה החזיק כל אחד מהגורמים האלה ב־25 אחוז ממניותיה.

משפחת זילברשטיין היא בעלת חברת "מגדל דור" לשיווק מוצרי נייר בירושלים. נציגיה הם הרברט זילברשטיין, בניו דן פרט וגד זילברשטיין, אחיו יובל אליצור (סגן עורך "מעריב") וילדיו של אליצור, אוהד ונועה.

משפחת אלפנדרי מיוצגת על־ידי שתי אחיות, אורה אלפנדרי וימינה ענבי. בנה של אורה, אברהם אלפנדרי, חבר בדירקטוריון החברה ובתה של ימינה, רונית ענבי, החזיקה גם היא במניות ח.מ.ן. בעלה, נסים ענבי, היה ממייסדי המפעל וניהל אותו במשך 23 שנים.

האיזון הופר

משפחת שניר היא ספקית הנייר של ח.מ.ן. ועם ייסוד החברה פעלה יחד עם האחים שרייבר. בשלב מסויים פרשו האחים שרייבר, ואז רכשו את חלקם האחים זילברשטיין והמשקיע הזר. האיזון בין משפחות המייסדים הופר. אלפנדרי החזיקו ב־25 אחוז, שניר כב־10 אחוזים ואילו זילברשטיין והמשקיע הזר החזיקו ב־32.5 אחוז כל אחד.

תחילה הקימה ח.מ.ן מבנה תעשייתי על שטח של דונם וחצי בשכונת תל־ברוך בתל־אביב. אחר־כך חכרה שטח נוסף, באותו גודל, והרחיבה את המבנה שלה. כשיצאה לבורסה לניירות־ערך, ב־1983, העריכה החברה שיש לה 50 אחוז מנתח שוק המחברות, 40 אחוז משוק גלילי הטלקס ו־60 אחוז משוק סרטי הניקוי.

לאחר יציאת החברה לבורסה החזיקה קבוצת המייסדים ב־15 אחוז מהשליטה בחברה וחברת "לאומי ושות'", שהיתה אחראית להנפקת ח.מ.ן. החזיקה ב־11 אחוז. מוניה שפירא נכנס לתמונה לפני כשנה, כאשר החל לרכוש מניות של ח.מ.ן. כאותה תקופה קמה בקבוצת המייסדים קואליציה בה חברו זילברשטיין, אליצור ושניר, שהדיחה את המנכ"ל נסים ענבי.

אומר נסים ענבי: "הופעל עלי לחץ להתפטר, עם הודעה מפורשת שבעת ההצבעה לא יהיה לי רוב. הדו"ח השנתי שהוגש בנובמבר 85 הצביע על הפסדים. אבל צריך לזכור שהשנה הזאת היתה קשה לכל התעשייה. ולכן כאב לי מאוד שנאלצתי לפרוש מניהול החברה לאחר 23 שנים, שבהן הביעו בי אמון. לפני עידן ההיפר־אינפלציה היו לנו שנים טובות, אבל בתחילת שנות ה־80' נקלענו לקשיים וב־83 יצאנו לבורסה כדי לחדש ציוד. תוך הערכה שאם לא נעשה את זה — ניפול. אחר־כך התחלנו, ב־84, את פרוייקט העברת המפעל מתל־ברוך ליבנה, וגם ההעברה גרמה לנו להפסדים. למעשה, לא יכולנו להתפתח בתל־ברוך. כי מסביבנו הוקמה שכונת מגורים ונוצרו בעיות של מטרד ורעש".

יובל אליצור
מגיע באיחור ועוזב לפני הסוף

ענבי הודח מהניהול

לאחר שענבי הודח מניהול החברה, מונה גד זילברשטיין למנכ"ל. ענבי מתקשה לחלק שבחים להנהלת המפעל: "כבר שנה־שנתיים לפני שפרשתי הרגשתי קשיים בניהול. הגבילו אותי ולא נתנו לי יד חופשית. ההנהלה בשנתיים האחרונות היתה די מנוונת. שניר, המחזיק ב־10 אחוזים מהמניות, היה הדירקטור של החברה. כל מה שהוא רצה הוא העביר. הוא ניהל מפעל נייר בפולין, לפני 40 שנה, והשקפתו בניהול מבוססת על מה שעשה שם. יובל אליצור הוא תאורטיקן ולא תרם שום דבר לחברה. תמיד היה מגיע באיחור לישיבות ועוזב אותן לפני שהסתיימו".

מוניה שפירא נהפך לבעל־עניין בח.מ.ן בתחילת 1986, כשרכש חבילת מניות גדולה מידי "לאומי ושות'". לאחר הרכישה הוא החזיק ביותר מ־10 אחוזים [illegible] של ח.מ.ן. התחנה הבאה במסע הקניה של שפירא היתה משפחת ענבי. [illegible] שלוש שנים מתאריך התשקיף [illegible] ממייסדי החברה האפשרות [illegible] החזקתם, ובני משפחת ענבי [illegible] לבורסה את המניות שהיו [illegible] אחוז) לכמה אנשים, שבראשם מוניה [illegible] נסים ענבי אומר: "המניות הוצעו [illegible] אבל הם הוליכו אותי שולל [illegible] זילברשטיין קיבלה ממני [illegible] ההצעה. הם הבטיחו לקנות, אבל [illegible] שלהניח, שהיום הם מצטערים [illegible]".

מאז החל שפירא לרכוש מניות [illegible] המניה החלה לרוץ למעלה, [illegible] עלתה במאות אחוזים והיתה [illegible] האטרקטיביות ביותר בבורסה [illegible] בראיון ל"ידיעות אחרונות" [illegible] השבוע: "כל הפעילות שלי [illegible] חוקית בהחלט... יש לי [illegible] לא מבין על מה כל המהומה [illegible] הקטנה הזאת. אפשר לחשוב [illegible] להשתלט על חברת פורד [illegible] שפירא התפרסם כאשר הוזכר [illegible] ראשי הפשע המאורגן, לפני [illegible] בתחקיר של "הארץ").

גם ענבי מאשר: "כל מה [illegible] שפירא נעשה לפי החוק, [illegible] שתיעשה פעולה אחת, ואפילו [illegible] שלא כחוק".

מחיר הקרקע עלה

רבים שאלו מדוע השתלט [illegible] דווקא על ח.מ.ן. ענבי אומר: [illegible] שההשתלטות שלו היא לצורך [illegible] אומנם מחיר הקרקע בתל־ברוך [illegible] שיעור, ומחיר הנכס עלה, אבל [illegible] שווה המטרה של מוניה שפירא".

שפירא עצמו הבטיח לערוך [illegible] בחברה, ביניהם הקמת חברה [illegible] בהשקעות ובניירות־ערך. [illegible] הבולטים ביותר בקבוצתו הם [illegible] שפירא, ופסח בלקין, לשעבר [illegible] רמת השרון. כאמור, בתום האסיפה [illegible] של החברה התברר כי מוניה [illegible] שליטה. ההנהלה של ח.מ.ן [illegible] מונה ליו"ר מועצת המנהלים [illegible] זילברשטיין.

במאי 87 יוכלו המייסדים [illegible] מניותיהם בלי לשלם על כך מיסים [illegible] ענבי, אם שפירא ימשיך לגלות [illegible] בחברה ויחזיק בשליטה, [illegible] למכור את מניותיהם אחרי מאי 87. [illegible] להניח שהמייסדים לא יוותרו כל־כך [illegible] ח.מ.ן, וימשיכו להילחם במניה [illegible] ואנשיו.

ומה עתידו של המנכ"ל המודח [illegible] בעירן מוניה שפירא? "אם הוא [illegible] להיות מנכ"ל, אסרב. אבל אם [illegible] שאהיה חבר בהנהלה ויועץ לחבר[illegible] אסכים", אומר ענבי.

אורי נ[illegible]

גלגלי הבורסה

התגברו ההיצעים

המגמה המעוררת שאפיינה את המסחר במניות בימים האחרונים החריפה אתמול, כאשר התרחבה מגמת ההיצעים. זו לא פסחה גם על המניות ה"כבדות" ובשעריהן היו ירידות עד ב־3 אחוזים. בסקטור ה"חופשי" נמכה הפעילות הסלקטיבית על מנהלי־תיקים ו"מקורבים". לאפיקים המולידיים הצטמצמו עודפי הביקוש עד לכדי 11 מיליון שקלים לאגרות הצמודות למדד ו־300 אלף שקלים לאגרות הצמודות למט"ח. הקטנת הביקושים לאפיקים אלה נובעת, כנראה, מהמסניות הכספים להנפקות במקור.

בנק ישראל הצליח אתמול למכור את כל אגרות החוב הצמודות החדשות שהנפיק. לסדרה מסוג "שגיא", בהיקף מקורי של 30 מיליון שקלים, הגיעו הזמנות ב־51 מיליון שקל והיא נמכרה כולה במחיר 88 נקודות עם הקצאה של 4.5 אחוזים. בסדרת ה"גליל" נקבע שער 83 נקודות, הגבוה בחצי נקודה משער המינימום. גם כאן היתה חתמת־יתר (13 מיליון ש"ח הזמנות לעומת 10 מיליון ש"ח היקף הנפקה) וההקצאה נקבעה על 78 אחוז.

השער היציג של סל המטבעות ירד אתמול ב־0.27%, ל־1.4870 ש"ח. הדולר ירד ב־0.03 אחוזים, ל־1.4895, המארק ירד ב־0.81 אחוז, הליש"ט ב־0.64% ואילו היין עלה ב־0.33 אחוז. מחיר דולר נוסעים — 1,7651 שקלים. הדולר השחור מוסיף להיסחר ברמות הנמוכות המאפיינות אותו באחרונה 1.49 — 1.47 ש"ח.

למניות הבנקים שבהסדר היו אתמול היצעים וביקושים לחילופין, ובסיכום עודף ביקוש קטן של כ־300 אלף שקלים, אשר הביא לעליות דלהלן: אי.די.בי רגילות עלתה בחצי אחוז, אגוד — כ־0.04 אחוז, כך גם במניית בנק כללי ואילו דיסקונט א' עלתה ב־0.2 אחוז בלבד. בל"ל, פועלים ו־מזרחי נסחרו ללא שינוי בשער.

בין המניות ה"כבדות" שירדו אתמול עד 4 אחוזים: אזורים, נכסים, שופרסל ב', דסקונט השקעות, אי.די.בי. פיתוח ועוד. גם בלטה הסנה שירדה ב־5.1 אחוזים.

בין התנודות החדות בסקטור ה"חופשי" בלטו: בנק ספנות 0.5 (9.5% —), מניות הראל להן נקבע "מוכרים בלבד" לאחר עליות של עשרות אחוזים בתקופה קצרה, וכן — מתמ, עיט 5.0, תגל 5.0 שירדו ב־10 [illegible] ולעומתן כבלים שעלתה ב־11.4 [illegible] 1.0 שעלתה ב־15 אחוז, כן בלטה [illegible] בה נקבע "מוכרים בלבד". כנראה [illegible] המחירים בהצעת המכר שפרסמו [illegible] רנות.

במהלך המסחר במניות נקבעו 180 [illegible] לעומת 180 ירידות ו־98 ני"ע [illegible] שינוי בשער. המחזור הסתכם בכ־11 [illegible] שקלים, מזה כ־2.1 מיליון שקלים [illegible] ההסדר. המדד הכללי של מניות וני"ע [illegible] ירד אתמול ב — 0.32 אחוז, [illegible] הבנקים נקבעה ירידה של — 0.85 [illegible] המחזור במק"מ הסתכם בכ־980 א[illegible] בלבד עם תשואות שבין 19.55 ל־19.60

תוכנית חיסכון מדד + 4.57%

בנק לאומי מרחיב את אפשרויות ההשקעה בתכנית החיסכון "כוח תשואה", הצמודה למדד, ומוסיף שלושה מסלולי חיסכון חדשים: חסכון לתקופה של שנתיים וחצי, עם ריבית שנתית צמודת מדד בשיעור של 4.75 אחוזים; חיסכון לשלוש וחצי שנים, בריבית שנתית צמודה בשיעור 5 אחוזים, וחיסכון לחמש שנים, בריבית צמודת־מדד של 5.5 אחוזים.

כן מפעיל הבנק תוכנית חיסכון מדדית עם הכנסה חודשית לתקופה של חמש שנים, בה ייהנה החוסך מריבית חודשית צמודה למדד וקבועה בשיעור של 0.45 אחוזים לחודש (ריבית אפקטיבית שנתית של 5.53 אחוזים), תוך שמירה על שלמות קרן ההפקדה.

מבדיקת התשואות על אגרות [illegible] הנסחרות בבורסה עולה, כי [illegible] בתוכניות החיסכון האלה עולה על [illegible] שנותנות אגרות החוב. אגרות שמועד [illegible] בעוד שנתיים וחצי ושלוש וחצי שנים [illegible] כיום בתשואה של 3 אחוזים. אגרות [illegible] בעוד 5.55 שנים מניבות 2.5 אחוזים [illegible] ו־4.7 אחוזים ("שגיא"). אולם לאגרות [illegible] כמובן יתרון ברור — ניתן לסחור [illegible] בבורסה בכל יום. הבחירה בין [illegible] האפשרויות תלויה, כמובן, בדרישות [illegible] של הלקוח.

העורך הכלכלי: צבי טימור

אין להם גם מה לומר

אין מה להתרגש. טוען יצחק שמיר בקשר לפגישה שקיים עם שר האוצר ונגיד בנק ישראל, מנכ"ל האוצר ופקידים בכירים אחרים. הפגישה היא פונקציונלית, ולכן אין כל צורך להזמין אליה את אנשי המערך. את סגן שר האוצר עדי אמוראי פשוט שכחו להזמין ולפיכך הדיבורים על "חרם" מקורם בטעות.

הפגישה שימשה רק לעדכון שמיר בנעשה בכלכלה בשנה שעברה: לא לדיון בתוכניות העתיד ולא לקבלת החלטות, מרגיעים מקורבי שמיר. יש אמת בכך. הבעיה של מפלגת העבודה איננה בפגישה זו או אחרת, אלא בכך שכל התפקידים הכלכליים המרכזיים בממשלה נמסרו מלכתחילה לליכוד. הליכוד שולט באוצר, בתעשיה ומסחר, בתיירות, בתחבורה, בעבודה ובביטוח לאומי. באחרונה ויתר פרס לליכוד גם על משרת נגיד בנק ישראל ויו"ר הוועדה המייעצת, כאשר גם ראשות הוועדה הפרלמנטרית החשובה, ועדת הכספים, נמצאת בידי לויין הליכוד אברהם שפירא. כך שהפגישה אצל שמיר משקפת מצב עובדתי ולא אפליה יוצאת־דופן. יתכן שיש במצב עובדתי זה, כדברי יו"ר ועדת הכלכלה אליהו שפייזר, כדי לפרק את ממשלת האחדות הלאומית, אך גם הוא היה צריך להיות מודע לעובדה שהמערך ויתר מראש על מירב ההשפעה בביצוע המדיניות הכלכלית בממשלה זו.

בשלב של קביעת המדיניות קשה לראות יחודיות כלשהי של המערך. הנושא העומד על הפרק כרגע הוא הפיצוי שיינתן ליצוא בעקבות תשלום תוספת היוקר הצפוייה בדצמבר, או לכל המאוחר בינואר. על־פי הצפיות לעליית מדד של 3 — 2.5 אחוזים באוקטובר, תשולם בראשית דצמבר תוספת יוקר בשיעור של 5 אחוזים, המהווה ייקור של כ־3.5 אחוזים בעלויות השכר. הממונה על אגף התקציבים לוחץ לפצות את התעשייה, שוב ע"ח תשלומי הביטוח הלאומי, אך גם אם הפיצוי יינתן באמצעות התקציב, מדובר בסכום שנתי של 450 מיליון ש"ח.

השאלה היא, מי ישלם עבור ההוצאה התקציבית הזאת, או עבור הוויתור על ההכנסה התקציבית, או שהתקציב שוב יתחיל לצבור גרעון. הדרך האחרת היא קיצוץ בהוצאה התקציבית. קיצוצי הסובסידיות פחות או יותר נסתיימו ושוב לא נותר סכום משמעותי לצורך זה בתקציב. שירותי הבריאות והחינוך אינם על סף התפוצצות, אלא לאחר ההתפוצצות. האם מוכן המערך להסכים לקיצוץ משמעותי של תקציב הביטחון?

כפי שמסתמן, הרפורמה במיסוי הועמדה בראש סדר היום של הפגישה שמיר־ברונו־נסים. הורדת המיסים, ולא הורדת הריבית, הועמדה כפתרון לבעיית הצמיחה. כאשר בהורדת המיסים מבינים המציעים גם קיצוץ מקביל בתקציב, אולם נוח להם להסתיר את המשמעות האמיתית.

גם בנושא העלאת הריבית האחרונה לא נשמעה קולה של מפלגת העבודה. אומנם האשראי עלה במשק, כפי שגם החזקת המזומנים בידי הציבור גדלה לאחר הפסקת האינפלציה. אולם כבר ברור שהציבור לא הגיב על שינוי זה בריבית, שאין לו שום השפעה על הצריכה השוטפת.

כדי לפגוש את קיסר אין צורך בתיווך של פרס

למעשה החלה התרחבות האשראי הצרכני ע"י השופרסל, שזכה לסכום גדול ממימוש השקעות והעדיף להשקיע באשראי צרכני בריבית של 3.5%, מאשר להפקידו בבנק בריבית של 2%. גם השגיאה של ועדת הכספים, שחייבה את חברות האשראי ("ישראכרט", ו"ויזה") לחזור לאשראי של חודש וחודשיים במקום שבועיים, תרמה להרחבה מיידית של האשראי הצרכני באופן חד־פעמי. כמובן, כאשר שופרסל התחיל, היה על מתחריו מהצרכניות להתחרות ולגייס אשראי לצורך זה. אך כל זה נבע ממקורות חד־פעמיים שאין להם המשך. לכן התגובה לא היתה צריכה לבוא ע"י הגדלת הריבית, אלא ע"י צעדים כמותיים, כגון שיעורי נזילות. קשה גם לדעת אם הגדלת הריבית תשפיע על שיעורי החסכון במשק. המשפחות רוויות חיסכון. לא יהיה מנוס מלהוריד את הריבית החל מנובמבר, כאשר המדד שצפוי שוב לרדת לכ־1% — אולם בינתיים מפלגת העבודה אינה מראה צבע, ומתנהגת בתחומי הכלכלה בדיוק כשותפה הקואליציוניים.

כלומר, לא היתה לשמיר כל סיבה רצינית להזמין את ראשי מפלגת העבודה לדיון. נוסף על כך — אין להם גם מה לומר. לקראת שנת 1987, בצורה זאת או אחרת, שוב תעמוד על סדר היום עיסקת חבילה חדשה, או אמנה חברתית. אז יזדקק שמיר לקיסר, אך את קיסר הוא יוכל להזמין גם בלי תיווכו של פרס.

צבי טימור

גידול של 18.7% ביצוא התעשייה הקיבוצית

יצוא התעשייה הקיבוצית בשנת תשמ"ו (שהסתיימה בסוף ספטמבר האחרון) מצביע על גידול נוסף של 18.7% לעומת היצוא הקיבוצי בשנת תשמ"ה. בשנת תשמ"ו הסתכם היצוא התעשייתי הקיבוצי ב־328.6 מיליון דולר, לעומת 277 מיליון דולר בשנת תשמ"ה, שאף בה נרשם גידול ביצוא התעשייתי הקיבוצי בשיעור של 13.5%.

דובר איגוד התעשייה הקיבוצית ציין, כי עם פרסום נתוני 9 החודשים הראשונים של שנת 1986 סביר מאד להניח שהיקף היצוא התעשייתי הקיבוצי יגיע בשנה זו לכ־340 מיליון דולר. הרבה מעבר למתוכנן.

זו השנה השלישית ברציפות שהיצוא התעשייתי הקיבוצי גדל והולך. לפני ארבע שנים היה היקף היצוא הקיבוצי השנתי כ־190 מיליון דולר בלבד. כיום מייצאים 252 מפעלים קיבוציים את מוצריהם (מתוך 40 מפעלים חברי האיגוד, בהם בתי מלאכה זעירים ומפעלי תיירות ונופש). 67 מפעלים קיבוציים מייצאים יותר ממיליון דולר לשנה ו־10 מפעלים מייצאים מעל 6 מיליון דולר כל אחד.

באיגוד התעשייה הקיבוצית נערכים עתה להתארגנות, במטרה להשיג תוך שנתיים־שלוש נוסף ביצוא ולהגיע ל־450 מיליון דולר ייצוא תעשייתי בשנה.

גידול של כ־20% במפעלי הקיבוץ הארצי

יצוא של מפעלי התעשייה בקבה"א בתקופה האמורה הסתכם בכ־95 מיליון דולר, לעומת 70.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 25.6 אחוז. נמסר ע"י רפי בן שלום מנהל מחלקת היצוא של מפעלי תכן. חלקו של תעשיות הקיבוץ הארצי ביצוא של האיגוד הגיע ליותר מ־38 אחוז.

השינויים הבולטים ביצוא הם בענפי פלסטיקה וגומי, שיוצאו ביותר מ־33 מיליון דולר בחודשים ינואר־ספטמבר 1986, לעומת 24.5 מיליון בתקופה המקבילה ב־1985. במזון היתה עלייה של 21 אחוז. 28 מיליון דולר לעומת 23 מיליון. עלייה מרשימה נרשמה גם ביצוא מוצרי נוי ותכשיטים לכ־7 מיליון דולר לעומת 4 מיליון דולר אשתקד.

מתוך 76 מפעלי תעשייה בקבה"א, עלו ביצוא 52 מפעלים וירדו 24.

חיים מרגלית

היטל יבוא חדש בארה"ב

הפרה חמורה של הסכם איזור סחר חופשי

הקונגרס האמריקני החליט להטיל אגרת שימוש בשירותי מכס בשיעור 0.22 אחוזים על כל סחורה זרה המיובאת לארה"ב — על כך נמסר בהודעה שפרסמה אתמול לשכת המסחר אמריקה־ישראל. ההודעה מדגישה כי האגרה החדשה, אשר תיכנס לתוקף ב־1 בדצמבר 1986, מהווה הפרה חמורה של הסכם איזור הסחר החופשי עליו חתומות ישראל וארה"ב ומערימה מכשולים בפני פעילות הסחר התקינה בין שתי המדינות.

כדאי לדעת שארה"ב היא המדינה הפרוטקציוניסטית ביותר בעולם, אומר זוהר פרי, סגן ראש מינהל סחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר. לדבריו, היטל כזה לא היה עובר בשום מדינה. בארה"ב פועלות שדולות חזקות בקונגרס. אלה לוחצות לחקיקת חוקים חדשים לבקרים, כדי להגן על התוצרת המקומית. אנשי הקונגרס שהביאו לאישור ההיטל טוענו, כי אינם מבינים את הרעש שהישראלים עושים. ההיטל הוא בדרך־כלל אגרה על שימוש בשירותי המכס והתקבל כחלק מעיסקת חבילה בנושאי תקציב. עוד הם טוענים, שלולא התקבל ההיטל, היה צורך לפטר עשרות פקידים בשירות הציבורי. פרי מדגיש, כי עיסקת החבילה התקבלה ברוב עצום וכי אין כל סיכוי שהנשיא יטיל עליה וטו, אף כי אוהדי ישראל היו רוצים שרייגן יעשה משהו.

לדברי זוהר, מה שמרגיז את ישראל היא העובדה ש־20 מדינות עניות שוחררו מההיטל, כמו גם המדינות הקאריביות, שארה"ב חפצה ביקרן ואשר גם להן הסכם דומה לזה שבין ישראל וארה"ב.

עם זאת סבור פרי שבסך־הכל ההיטל איננו נורא ו"אין להגזים". הוא פוגע, אך מדובר ב־0.22 אחוז מסך־כל היבוא בעשרת החודשים המתחילים בדצמבר הקרוב. כלומר, הסכום הנוסף שישלמו היצואנים יהיה 4 מיליון דולר, שיתחלק בין הספקים לצרכנים. לאחר עשרה חודשים ירד ההיטל ל־0.15 אחוזים.

היטלים נוספים בדרך

אולם לדבריו יש כאן עניין עקרוני "אין לנו רצון לחטוף מהם סנוקרת" לכן הוטל על משלחת שיצאה שלשום לארה"ב, לדיון בשירותים לאיזור הסחר החופשי, להעלות את הנושא. בראש המשלחת עומד ד"ר יצחק עוורי ממשרד החוץ ועימו אפרים דברת ממשרד האוצר ומארסל שוטאן ממשרד התעשייה והמסחר.

משה נחום, מנהל המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים, מרגיש כי ההיטל יקטין עוד יותר את הרווחיות הנמוכה שיש ליצוא הישראלי בארה"ב. לדבריו, יש לאמריקנים עוד היטלים באמתחתם, נוסף על ירידת ערכו של הדולר. ארה"ב צריכה לשמש דוגמה איך מגינים על התוצרת המקומית בפני מתחרים מהחוץ, הוא אומר. אצלנו עוד לא חשבו על דרכים חוקיות כדי לחסום יבוא כאשר הוא פוגע בייצור מקומי. בארה"ב יש שורה של חוקים כאלה. לדבריו, בהסכם על איזור סחר חופשי בין ישראל לארה"ב יש די פרצות חוקיות, דרכן אפשר להעביר מגבלות שיפגעו בתעשיה הישראלית. לדעת נחום יש ללמוד את הנושא ולדרוש תיקונים בהסכם שבין שתי המדינות, כדי שלפחות היצוא הישראלי יזרום בצורה חופשית, כפי שחשבו אלה שרחפו לחתימות ההסכם.

חיים מרגלית

הישיבות יצטרכו להחזיר את הכסף

התקציב הממשלתי הניתן לכל תלמיד בישיבת הסדר עומד על 960 שקל לשנה, לעומת 4500 שקלים שמקבל סטודנט באוניברסיטה אשר לומד תלמוד — טען בשבוע שעבר חה"כ חיים דרוקמן (מפד"ל) בעת דיון על הודעת ראש הממשלה החדש יצחק שמיר. הרב דרוקמן בא לתבוע את עלבון ההסכם הקואליציוני, שלא קיימו אותו עד עתה. מה שקרה הוא לדבריו "עיוות הזועק עד לב השמיים". ולכן דרושה הקמת ועדה לתכנון ולתקצוב, כדומה לוועדה הפועלת במסגרת המועצה להשכלה גבוהה.

טעה ב־92%

אלא שהרב דרוקמן אינו מדייק. באוצר טוענים, שעלותו של סטודנט במדעי הרוח והחברה היא 1,600 דולר, שהם 2,400 ולא 4,500 שקל. מתוך סכום זה נדרש כל סטודנט לשלם בתשמ"ז 2,025 שקלים, שהם 1350 דולר. כלומר, הממשלה מסבסדת כל סטודנט במדעי הרוח והחברה בסכום של 375 שקל לשנה, שהם 8 אחוזים בלבד מן הסכום בו נקב דרוקמן. הוא טעה אם כן ב־92 אחוזים, שהם 4,175 שקלים לשנה בלבד.

ומאחר שהרב דרוקמן הוא חסיד של "תיקון עיוותים", מן הדין שיציע לישיבות ההסדר לוותר על ההפרש בין הסכום שמקבל תלמיד שלהן לבין מה שמקבל סטודנט כסובסידיה ממשלתית. תלמיד ישיבת הסדר מקבל 960, סטודנט מקבל 375 שקל. הישיבות צריכות איפוא להחזיר לאוצר 585 שקלים לכל תלמיד ישיבה לשנה.

יש להסדיר את הסובסידיה הממשלתית לישיבות הסדר. במיוחד נוכח העובדה שמדובר בחיילים קרביים, ולא במשתמטים. אלא שיש לעשות זאת לפי כללי המינהל התקין: מבקר המדינה יבדוק מי מעביר כספים, מצרכים או שירותים לישיבות אלה, וכמה. עליו להשיב לשאלה אילו סכומים מעבירים לישיבות משרדי הבטחון, הדתות, החינוך, הקליטה, הפנים והסוכנות. אגב, ישיבות ההסדר הן פנימיות לכל דבר, מה שאין כן האוניברסיטאות. השוואה בין שני הגופים אפשרית רק על בסיס של חישוב שכר הלימוד, ולא על בסיס הוצאה כוללת.

יצחק שור

מכתבים לעורך הכלכלי

הבלתי מועסקים אינם מובטלים

על רשימתו של רב פלג, ב"על המשמר" מיום 18.8.86 — השוללת את המסקנה של פ. סבר, הנכונה לדעתי לגופה, כי "האבטלה כמעט לא התרחבה והאינפלציה נפלה בלי שתהיה כרוכה במיתון" — היה בכוונתי, כדובר שירות התעסוקה, להעיר מספר הערות. דחיתי את המועד על מנת לראות מה יהיו נתוני התעסוקה בספטמבר. בינתיים הודחתי מתפקידי, לפי הוראות שר העבודה משה קצב, משום ש"הכפשתי", לדבריו, את שכנו משלא הכחשתי, בתגובה לשאלת עיתונאים, כי בשירות התעסוקה יש הדחות מתפקיד ומינויים מטעמים פוליטיים. אולם נושא האבטלה, אחריו עקבתי בתוקף תפקידי שנים רבות, הוא כה חשוב בעיני, הן לגופו והן כנושא במאבקים הפוליטיים, שאינני יכול שלא להביע את דעתי, גם אחרי פיטורי.

רב פלג טען, בניגוד למסקנתו של פ. סבר, כי האבטלה אכן הורחבה, שהרי שיעור הבלתי מועסקים, שעלה מ־5% בשנת 1982 ל־6.7% בשנת 1985 — שבה החלה למעשה הפעלת התוכנית הכלכלית — הגיע עד ל־7.3% באפריל 1986. שיעור דורשי העבודה באותם מועדים עלה מ־33.7% ל־42.6% ועד ל־47.2% באפריל 1986.

ראוי היה להוסיף להבהרת תמונת המצב, כי האבטלה הרשומה של דורשי עבודה, שבאו כחוק אל לשכות התעסוקה ולא קיבלו עבודה, הסתכמה באותם פרקי זמן ב־13,600 איש בממוצע לחודש בשנת 1982, עלתה ל־21,171 בממוצע לחודש בשנת 1985, נשארת 21,700 באפריל 1986 וירדה ל־19,000 בספטמבר 1986.

זוהי תמונת המצב הסטטיסטית, ואם רוצים זהו מחיר תוכנית ההבראה הכלכלית. מן הראוי להשיב גם על השאלה אם יש או אין משבר אבטלה חמור בישראל, כפי שטוענים המחמירים, לדעתי גם מנימוקים של אופוזיציה. אולם גם שר העבודה והרווחה טוען כך, ואינו מחמיץ שום הזדמנות כדי להצביע על אבטלה חמורה בכלל, ובערי הפיתוח בפרט. מאז הופעלה התוכנית הכלכלית קיימות איפוא שתי גישות: או שהאבטלה "כמעט לא התרחבה", כתיאורו של פ. סבר, או שהועמקה.

הח"מ, כדובר השירות שנים רבות, עשה מאמצים בלתי נלאים, בהצלחה מועטה, לא לנפח את נתוני האבטלה בישראל — לא על מנת להעלים את מחדלי הממשלה, ואף לא מפני החששות המטרידים שאבטלה מרתיעה עולים, גורמת ירידה וזורעת תסכול, אלא שלמיטב הבנתי זאת לא היתה האמת על מצב התעסוקה, והאמת קודמת אפילו לאופוזיציה. לאמיתו של דבר, לא היה חודש אחד בכל התקופה הגרועה שבו לא עלה מספר ההצעות לעובדים בכשליש על מספר דורשי העבודה שהיו מוכנים לצאת לעבודה הנדרשת. היתה רחיעה מעבודה, כי כבודה של העבודה ירד ונוצרה אפילו אופנה של העדפת דמי אבטלה.

מה זאת עבודה ומיהו "בלתי מועסק"

מן הראוי לפיכך להבהיר תחילה, מבחינה כלכלית וערכית גם יחד, מהי עבודה ומה בין "בלתי מועסקים" לבין "מובטלים". להבהרת המושג "עבודה" אפשר רק לשאול את השאלה הפשוטה, אם עבודה בבניין, בתעשייה, באירוח, בחקלאות, בשירותים, במשטרה, בבתי־חולים, בשכר מוסכם על דעת האיגוד המקצועי בהסכמי העבודה לפי רמות ההתמחות — היא אכן עבודה. אם יש ביקוש לעובדים בכוני העבודות האלה, כלום המשבר הוא בתעסוקה, או שנוצר משבר ערכים, העומד בסתירה מכרסמת לערכיה של תנועת העבודה הציונית־סוציאליסטית? מי צריך לעשות את העבודות האלה ביישובים שיש בהם מובטלים?

אשר לשאלה השנייה, יש צורך והצדקה להבדיל בין מובטלים לבין המכונים בסטטיסטיקה "בלתי מועסקים". גם כאשר שרר בארץ מחסור של כ־30,000 "מחפשי עבודה" נכללו בסקרי כוח האדם כ־40,000 "בלתי מועסקים", שבניהם אפשר למנות רבבות המחפשים רק עבודה נבחרת, קלה וקרובה. אם אין עבודה כזאת, יש להם ממה לחיות והם אינם מוכרחים לעבוד לצורך קיומם. בכללם בני זוג המודיעים שהם רוצים, ניסו אבל אינם מוכרחים לעבוד בעבודה המצויה במשק. יש צעירים לאחר לימודים ושירות צבאי המחפשים "עבודה מתאימה" בכוחות עצמם, ויש להם ממה להתקיים והיכן לגור בינתיים, ועדיין אין לראותם כמובטלים במובן הסוציאלי של המושג "מובטל", אם כי הם חסרים ללא ספק לשוק העבודה הפעיל, גם כשהמשק משווע לכוח עבודה.

יש גם מתפרנסים מרנטות, פיצויים וכו', שהם בבחינת "בלתי מועסקים", שלא תמיד נוח להם להגיד ל"סוקרים" שאינם מחפשים עבודה, ומבחינת שיעור המשתתפים בכוח העבודה, הנמוך מאד יחסית בישראל, אין ספק שיש אפילו יותר "בלתי מועסקים" משמגלים סקרי כוח האדם.

"מובטלים", לעומת בלתי מועסקים, במדינה שחוקקה חוק זיקת חובה ללשכות תעסוקה, הם אלה מבין מחפשי העבודה הבאים אל לשכות התעסוקה, והלשכות אינן יכולות לספק להם "עבודה מתאימה". השימוש במושג "דורשי עבודה" להגדרת מצב האבטלה מטעה, שכן חלק נכבד מאד מבין דורשי העבודה מופנה לעבודה ואיננו מובטל, ובהיקף ארצי מופנים לעבודה על־ידי לשכות התעסוקה כ־130,000 מדורשי העבודה, לעבודה קבועה או זמנית, מדי שנה.

בעיה נוספת שיש להבהירה לפני שקובעים אם יש או אין "משבר אבטלה" במשק היא, מהו מספר המובטלים והרשומים בישראל בתחום של אבטלה חיכוכית האופייני למשק של תעסוקה תקינה.

המודד של האבטלה החיכוכית בהיקף ארצי לא יהיה פחות מ־15,000 מובטלים רשומים (אחוז אחד מכוח העבודה) אם כי ההתפלגות של האבטלה הרשומה בין הישובים איננה, כמובן, פרופורציונאלית. בשירות התעסוקה נאמד הגידול הצפוי באבטלה בעקבות התוכנית הכלכלית עד ל־30,000, או 10,000 מובטלים יותר ממספרם ערב הפעלת עיסקת החבילה, לראשונה, ברביע האחרון של 1984. מספרם עלה לכ־22,000 עם הפעלת התוכנית הכלכלית, ביולי 1985, והוא התייצב למעשה מאז, בתנודות קלות. ה"מחיר" שולם בעד ההבראה הכלכלית, בעד ירידת האינפלציה. על השאלה אם מבחינה כלכלית היה זה מחיר כבד כל־כך המצדיק שימוש במלים משבר אבטלה, מיתון וכו', ענה פ. סבר תשובה נכונה.

זלמן דון

מפוף ומשם

מה הקשר

„מלודי מייקר" אוהב את חזה

מאת עופר ניר

עופרה חזה – עושה היסטוריה באנגליה

עופרה חזה עושה היסטוריה באנגליה. שבועון המוסיקה החשוב „מלודי מייקר", הקדיש לה כתבה, חודשים לא רבים לאחר שפירסם ביקורת טובה על תקליט „שירי תימן" שלה. הכתבה מתפרסמת בעקבות הוצאת גירסת הי12 אינץ' של השיר „גלבי", באנגליה.

התלהבותו של הכתב, דייויד סטובס, אינה יודעת גבול, כאשר הוא מגדיר את עופרה חזה „אחת מן הזמרות המוכשרות בעולם". הוא מאזכר את תחרות האירוויזיון, לפני שלוש שנים, בה ביצעה הזמרת את „חי" והגיעה למקום השני, וכותב: „הדבר הטוב יותר שיצא מתחרות משעממת והסרת-טעם זו, מאז להקת אבבא". בכתבה מצוטט גם יוהר אשדות, שעשה את המיקס לגירסת הדיסקו של „גלבי".

יופי עופרה!

בוי ג'ורג', עדיין לא נגמל

בוי ג'ורג' הופיע לא מכבר בבית-משפט בלונדון, למתן עדות בפרשת מותו של הקלידן האמריקני מייקל רודצקי, שנמצא מת, ממנת-יתר של סמים, בדירתו של ג'ורג'. ג'ורג' סיפר על השעות האחרונות בחייו של רודצקי. לדבריו, היה המוסיקאי האמריקני מטושטש ומנומנם. אולם, כאשר הציע להסיעו לרופא, סירב. ג'ורג' השאיר אותו בדירתו בהמפסטד והמשיך משם לדירתו האחרת. רודצקי נמצא, חסר רוח-חיים, על-ידי אחיו של ג'ורג', קאוין אודאוד. לדברי הזמר, ידע כי הקלידן היה מכור לסמים אולם האמין כי הצליח להיגמל. הוא תקף את אמו של רודצקי (שזמן קצר לאחר מותו של בנה, האשימה את ג'ורג' באחריות עקיפה למותו) ואמר כי היתה צריכה לספר לו כי לא נגמל והוא, ג'ורג', היה יכול להימנע משערוריה ציבורית חדשה הנוגעת לסמים. אגב כך, סיפר כי טרם הצליח להיגמל סופית מסמים, גם לאחר טיפול במרפאתה של הפסיכיאטרית מג פטרסון. טיפול בו תלו תקוות רבות. פטרסון הגיבה ואמרה כי אם לא נגמל, הרי זה משום שאין בו רצון עז מספיק לשם כך...

שני-שלישים ג'אם בהרכב חדש

ריק באקלר ובריס פוקסטון, שהיו, יחד עם פול וולר, חברי להקת „ג'אם", שבו לשתף-פעולה בהרכב חדש ושמו „שארפ". תקליט ראשון צפוי בשבועות הקרובים. „ריק ואני נהנים לעבוד יחד ואנו חשים שיש לנו הרבה להציע, מבחינה מוסיקלית, הסביר פוקסטון... להקת „מעמידי הפנים" (פריטנדרס) יוצאת בתקליט חדש, ראשון זה שנתיים, בהרכב חדש לחלוטין. כל חברי הלהקה, למעט הזמרת, כריסי היינד, אינם נמנים עם ההרכב המקורי והמצליח, שהוקם בשנת 1978. האלבום נקרא „התקרב" וחברי ההרכב הם: רובי מקינטוש בגיטרה, טי. אמ. סטיוונס בבאס והמתופף-לשעבר של להקת „תספורת המאה", בלייר קנינגהאם. מרטין צ'יימברס, המתופף המקורי, מופיע כאורח וכמוהו, שני מתופפים נוספים: מל גיינור ולהקת „מוחות פשוטים") וצ'וצ'ו מרשאן... „כשהרוח נושבת", זה שיר הנושא מתוך סרט מצויר חדש, בביצוע דייוויד בואי. הסרט, בעל מסר אנטי-גרעיני. משלב בפסקול שלו שמות ידועים נוספים כרוג'ר ווטרס ולהקת „גנסיס"... ידיעה עצובה לחובבי הקור-הכבד בכלל ולהקת „מטאליקה" בפרט. הבאסיסט קליף ברטון, נהרג בתאונת-דרכים בה היה מעורב האוטובוס של הלהקה, בדרך להופעה בקופנהגן...

תקליטים

חזית - הקול

בובי מקפרין, „המצאות-ספונטניות" ייבוא בית התקליט תל-אביב.

מאת יוסי ונונו

מקפרין הוא קוסם קולי. זו גם המגבלה שלו. ניסיתם פעם לראות קוסם דרך תקליט? קטעים שיפים להופעה חיה, בקוריוז או בביצוע האנרגטי של מקפרין, מאבדים את קסמם בתקליט. מקפרין נשמע בהם מוגבל. מיוגע. מקסימום אפשר לשמוע כבדרך אגב. לא קטעים שצריך לשבת איתם. בהופעה הוא שולף שפנים, מתנופף על הגוף. מתנועע עם הקול, משתף את הקהל — חיית במה אמיתית. קטעים משל ג'ון ארמטרדינג, לנון ומקארטני ושל מקפרין עצמו נשמעים כמו גירסה ארוכה של אותו שיר.

הקטעים האחרים, שבהם משתף מקפרין פעולה עם יוצרים אחרים, מצדיקים תקליט. הפוטנציאל הכמו מוגבל של מקפרין הופך לחגיגה של מוסיקה וקולות. הקטע הראשון נקרא „נעלי-צבים". מקפרין משתף פעול ה עם הרבי הנקוק, בקטע מקפיץ, משעשע. קטע אחר — „הולכים" עם ווין שורטר — מצויין. נגינת הסקספון והשירה מתחרות ביניהן ויוצרות דואט מוצלח. לקראת סוף הקטע קשה להפריד בין הקול של מקפרין לבין הסקספון.

קוע מלא הומור הוא הקטע „בוורלי הילס בלוז" יחד עם הוקליסט רובין וויליאמס. אבל הקטע שבשבילו שווה להאזין לתקליט הוא ביצוע רב-קולי ל„לילה בתוניסיה" של גילספי ופפרלי. מיטב הוקליסטים של הג'אז משתפים פעולה בקטע אחר — „מנהאטן — טרנספר, טים האוזר, ג'נים סינגל וקטע סולו מצויין של ג'ון הנדריקס מחווה של מקפרין ל„אבא" של ה„קוליים". צריך להקשיב, קטע שדורש הרחבה לתקליט שלם.

אני אחטא לתקליט אם לא אזכיר קטע של מקפרין לבד, למרות האמור למעלה. הקטע „חושב על גופך". תקשיבו לבד.

כמו החור בתקליט

ג'ורג' מייקל – קורע לבבות

מאת עמית רוט

אוספי התקליטים הם התגלית החד-שובה ביותר של חברות התקליטים הישראליות מאז הומצא החור בתקליט. כמו החורים, האוספים הללו הם בעצם בלום, אבל הם שמסובבים את התקליטים ונמכרים יותר מכמעט כל תקליט אחר. אחת לכמה זמן יוצאים האוספים האלה בבוחטות: כל חברה והתשובה הניצחת שלה להמצאות המתחכמות של החברה השנייה. התחכמה האחרונה הם אוספים שנועדו לריקוד במקום מסויים. כמו „שחור ולבן" של דיסקוטק הקולוסיאום, ו„סינרמה 1" של הסינרמה החדשה.

משהו כללי על אוספים: אני חייב לשמוע אותם — זאת עבודה שלי — גם אלה שמכירים את האוספים האלה בחברות התקליטים נענשים על כך מיידית וחייבים לשמוע אותם. אבל אתם יכולים לקנות את התקליטים המקוריים (שחתוכים ומודפסים הרבה יותר טוב) ולבחור לכם מכל תקליט את מה שאתם אוהבים. אז למה קונים אוספים כאלה? יש כמה סיבות. למשל:

● „מקסימום עשר" — העשירי מסדרת האוספים המצליחה ביותר של „הד ארצי" יחסוך לכם כסף. במחיר של תקליט אחד תקבלו את מדונה עם סטיוור ויווה, את פרינס עם „פרנקי הולך להוליווד" ורוברט פלמר. הצרה היא, שבאותה עיסקת חבילה אתם קונים גם את „בליריאנט", „סטייסי קיו" ו„ריצ'ארד סטריינג'". התקליט הזה נועד כמו כל קודמיו, למי שאינו יודע לבחור ולא מסוגל להחליט. בקרוב ייצא אוסף ריקודים חדש של אותה חברה „smash".

● „מאך 1" — ההוצאה החדשה של סי.בי.אס. שנועדה להכות את המתחרים ומכילה את הקצפת מתוך להיטי החברה בארץ. מי שיש לו רדיו לא צריך את זה. מספיק שיכוון לגלי צה"ל. „ג'נסיס" מיוצגים כאן עם „מגע בלתי-נראה", פיטר גבריאל עם „פטיש כבד" בוני טיילר, „פט-שופ בויס", סנדרה, סמנטה פוקס — כולם עם הלהיטים האחרונים שלהם. ג'ורג' מייקל קורע לבבות ב„פינה שונה", אוון פול בביצוע פושר לשיר נהדר של בט מידלר — „כזבוו הזמן המעורף שלי" והעיקר „Talk Talk", אחת הלהקות הכי טובות ומיוחדות שיש כיום — בביצוע נהדר ל„החיים זה מה שאתה עושה מהם". משה מורד ערך את „מאך 1", שבהחלט ניתן לשמיעה.

ו... לנציג של הדיסקוטקים:

● סינרמה אחד נערך בידי הליקון ומכיל אוסף לא כל-כך ברור של עשר גרסאות ריקודים ללהיטים עתיקים מהשנה שעברה, כמו „אמריאוס" של „פלקו" ולהיטים עכשוויים יותר כמו „מה עשית למעני לאחרונה" ו„נסוי" של ג'נט ג'קסון ו„מלים אדיבות" של ג'ואן ארמטריידינג. יש בתקליט כמה קטעים טובים שקשה להשיג בדרך אחרת, וביניהם שיר שנועד להנעים את הזמן לרוקדים שלחמו במלחמת לבנון — „החיים ממשיכים כרגיל", ששרה קרן ברק — שכמצפים חובה. בקרוב — תקליט „דיסקו — יום הדין", במלאות 13 שנה למלחמת יום כיפור.

עם אוספים כאלה לא פלא שהגענו לרוטציה.

אורחות

הדיסקו חוזר לתל-אביב

ס.סי. קטץ' תופיע בסינרמה וסיניטה בקולנוע דן

מאת עופר ניר

בתוך שבוע יופיעו בארץ שתי זמרות, סי.סי. קטץ' וסיניטה. המי-שותף לשתיהן: דיסקו או כפי שזה מוגדר כיום: היי אנרג'י. לסיניטה יש גם ביצועים אחרים. היא שיחקה במספר מחזות-זמר וממש עכשיו, מופיעה לצידו של דייוויד אסקס במחזמר „מרד", עליסי „המרד על הבאונטי". סיניטה תופיע בקולנוע דן. הופעת-יבוא ראשונה שם. זה זמן רב. התאריך: א בנובמבר. הופעה אחת בלבד. ס.סי.קטץ', שתי הופעות, במועדון הסינרמה. ב-11 וב-15 בנובמבר. מילת המפתח היא: אם-אם. אם יושגו הרשיונות, אם ייפתח המועדון, אם בכלל תגיע...

סי.סי. קטץ' – הופעה חד-פעמית

סי.סי. קטץ' היא תגליתו של דיטר בוהלן, אשף הדיסקו מגרמניה, הכוח המניע מאחורי הצמד המצליח „דיבור חדיש" (מודרן טוקינג), שכבר מכר יותר מ-10 מיליון תקליטים ברחבי העולם. בוהלן הפיק בעבורה את אלבום הבכורה שלה. הכולל להיטים. המוכרים היטב לצעירים חובבי המסיבות „משום שאתה צעיר", „אוכל לאבד את לבי הלילה" ו„זרים בלילה". כיום, מצליח להיט חדש שלה „מלון הלבבות הבודדים".

סי.סי. קטץ' הוא, מובן מאליו, שם-במה. שמה האמיתי הוא קרוליין-קתרין מילר והיא בת 22, ילידת הולנד שעובדת בעיקר בגרמניה. קרוב לבוהלן. הוא עצמו שם לב לצעירה המוכשרת רק לפני שנה משהו, אבל כבר הספיק להפוך אותה לכוכבת.

סיניטה צעירה מקרוליין-סי.סי. בשנ-תיים. אך בעלת ניסיון רב ועשיר. סיניטה מלון היא בת לאם שהיתה מעורה בשאו-ביזנס והתפרנסה כרקדנית. ילידת וושינגטון המתגוררת שנים רבות באנגליה. אף-על-פי-כן, עדיין „שפוטה" של אופרות-סבון אמריקניות ואומרת שהיתה נותנת הרבה... לקבל תפקיד טוב ב„דיינסטי".

בגיל 14 הופיעה לראשונה על במה מקצועית, במחזמר „הקוסם", המבוסס על „הקוסם מארץ עוץ". מאז הספיקה להופיע בעוד כמה מחזות כמו „חתולים" ו... הזוועות הקטנה. עדיין, היא מודה, יש לה פחד-במה. „בכל ערב, לפני שאני עולה להופיע, אני מרגישה צורך לחזור לשירותים או תופס אותי שיעול ספונטני". היא צוחקת. „אבל זה עובר, תיכף ומיד, ואני מרגישה בסדר גמור. מה שכן, אני מרבה לצחוק, גם כאשר התפקיד אינו דורש זאת ואפילו בסצינות רומנטיות..." את הסצינות האלה היא מעבירה, לאחרונה, עם דייוויד אסקס, שהיה כוכב רוק באמצע שנות ה-70 („המשך לרקוד רוק", „אני הבטחה, אעשה ממך כוכב" ועוד) והופיע בסרטי-קולנוע מצליחים. כיום הוא מנצל במה מבוקש.

במקביל להופעותיה בתיאטרון... חרי, הקליטה סיניטה שירי דיסקו כ„משוסטת" ו„כזה מאצ'ו". האחרון הגיע אותה לשלבים גבוהים במצעד הבריטי וזכה להצלחה גם במצעד הפזמונים של רשת גימל.

כדי להשתלב ברוח הלהיט... תתקיים, בצמוד להופעתה בקולנוע, תחרות בחירת המאצ'ו הישראלי. כל מישהו חושב שהוא מתאים, או... אפשר לנסות.

ג'אז

הנסיך החדש

וינטון מרסליס תקליט חדש— "J-MOOD" יבוא „בית התקליט" תל-אביב.

מאת יוסי ונונו

זה אפילו לא ניסיון להמליץ. העסק אבוד מראש. מרסליס יכול לסרוש. הוא כבר נכנס להסטוריה של הג'אז. חצוצרן צעיר, שתוך שנים ספורות כבש את הפיסגה ומאז כל תקליט תענוג. ההופעות שלו מבוקשות, מכורות מראש. לנו נתנה אפשרות לפגוש אותו. בתחילת דרכו בהרכב של וי.אס.או.פי. ביום, נדמה לי, קשה יותר להשיג אותו בהופעות.

„ילד פלא, וירטואוז, מכשף, מוסיקאי מחונן, אלו רק חלק מהתארים שהצמידו למרסליס. זה כנראה עובד ככה. אחת לכמה שנים מופיע מישהו, שמהר מאוד מגיע למעמד שהוא מעבר לכל ויכוח. J-MOOD או מצב רוח ג'אז — הוא נסיון מוצלח לגעת בג'אז עצמו. את הצליל שלו... מוסיקאלית ורוחנית (כן, מלה גסה) של הג'אז עצמו.

יש פה הכל, אמסטרונג, מונק, פארקר, גילספי ומעל לכל יש מרסליס. אפשר להכה לנגינה עצמה, למעברים, לשינויי הקצב... לאלתור, מיותר — צריך להקשיב ולהנות. הג'אז במיטבו הפסנתרן מרכוס רוברטס... לאזכור. הקטעים J-MOOD עם... עצובה של מרסליס והקטע AFTER... לטעמי הטובים בתקליט.

על עטיפת התקליט מצוטט נאום אחד של מרסליס, בין היתר "J'MOOD"... שמראה כמה בטוחה הנשמה של הג'אז כ... של חיינו.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח-תקוה
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1134/17", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת בינוי, אחוזי בניה, קוי בנין ומספר דירות.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4042 חלקות 48 (509) רחובות: גאולי תימן, ובקש שקריה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שיש — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 8.10.86

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
עמק חפר
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' עח/2/60", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: תוספת שטח לאזור התעשיה ע"י שינוי יעוד קרקע חקלאית. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7967, חלקות 71–67, 73, 74, 88–74, 91–88, 94 — המעפיל.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שיש, יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 8.10.86

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
„טובים"
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים" הוגשה ע"י אמיאל שלמה ושרון ואמיאל מאיר מרח' רמב"ם 14 ב' גבעת-מלאכי, בקשה למתן הקלה בשטח הבניה. בחריגה מתכנית מפורטת ג/122/03/8.
מהות הבקשה: בניית בית מגורים דו-משפחתי בשטח 285 מ"ר במקום 261 מ"ר המותר לפי התכנית.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה, ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית קרית-מלאכי.
כל הרואה עצמו נפגע ממתן ההקלה, רשאי להגיש לוועדה הנ"ל התנגדות לבקשה האמורה, תוך 14 יום מפרסום הודעה זו בעיתון.
י. כהן
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה - „טובים"

הוועדה המקומית
לתכנון ובניה
מטה אשר
הודעה לפי סעיף 149 א' לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ובניה מטה אשר מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להקלה של 6% מעל למותר לבניית קומה לבית מגורים קיים בגוש 18138 חלקה 17 בכפר מורשה.
כל מי שיש לו התנגדות להקלה זו, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת, — תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו לוועדה המקומית.
יחזקאל בריט
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ובניה מטה אשר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב התכנון המקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — 1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה משרדים בן שלוש קומות בתוך מבנה תעשיה ברח' החרושת אזור התעשיה בקרית ביאליק בגוש 10417 מגרש 277.
מהות הסטיה: הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה — קריות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 476 בגוש 8260, רחוב טשרניחובסקי, בחריגה בהקלה: עד 21% בנייה. 2 קומות 5.10 מ' בקיר אטום בקווי בניין צדדיים, 0.70 ס"מ בקווי בניין צדדיים. חניה בקווי 0 בקווי בניין צדדיים ואחוריים.
את התכנית מב 4850 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי —
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח-תקוה
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקוה, הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/2000/ג", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: קביעת שטחי בניה למרתפים באזורי בניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: מרחב תכנון פתח-תקוה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
דב שיש — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 7.10.86

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת-ים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשו לוועדת המשנה לתכנון ולבניה בת-ים בקשות למתן הקלות בניה: חלקה מס' 16 בגוש 7144 הנמצאת ברח' הרצל 45. לפי תכנית מפורטת מאושרת 39 להגדלת יחידת דיור באזור שיעודו מגורים ג' עם חזית מסחרית. מבקשים להתיר להם הקלה של הנ"ל יגיש התנגדותו לוועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.
אהוד קנמון — יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, בת-ים

ליי"א הנקודות
מיטב הברכות ביום חגן
חברת שוושני את וינשטיין בע"מ
● ייצור בזלת ומינרלים
● מוזאיקה
● בזלת לזלול ולבנין
● חומר שחיקה לרצפות תעשייה
● פלינטרון
מפרץ חיפה, רח' חלוצי התעשיה מס' 86
ת.ד. 10112 — טל' 04-721350 — מיקוד 26110

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 חשבון פשוט ד' — ראשונים ופריקים 08.40 כלי סודות — יס 09.00 אנגלית ח' 09.20 בתרגום לערבית — חשבון — ראשונים ופריקים 10.10 אנגלית ו' 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום 11.00 צרפתית על-יסודי 11.15 חשבון ה' — השבר מהות 11.30 ארץ מולדת — בין חומות ירושלים 12.00 גיאוגרפיה ו"ט — אנטארקטיקה 12.25 ספרות ועל יסודי — אמנות הבמה של שייקספיר 13.00 מוסיקה על-יסודי והעשרה — ליסט והסונטה ומשולשים מוסיקליים) 13.30 לשון ותקשורת — הילדים משכונת חיים — מסירת מידע 14.2 00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 קולונל נוקס — פרס קולנוע באורך מלא. 15.45 להקת „האיף" — להקת הג'אזרוק „האיף" בהופעה פומבית 16.10 שביל באמצע שביל בצד — מקורות הירקון — השבוע: מבצר אנטיפטרוס, מקורות הירקון, פארק הירקון. 16.20 בן גוריון חלק ב' — פרק שני ואחרון בסרט המתאר את חיי בן-גוריון עד 1948. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 „זנב לחדשות" — עם האריה רמו, הארכנת משי והקוף פיפס 18.00 „שכה של האנטילופה" — סדרת דרמה אנגלית בת 13 פרקים 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „קץ האימפריה" — פרק תשיעי. 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „חפש ת'סיפס" — סדרת שעשועונים תכנית שמינית בסדרה. בהנחיית דודו טופז ובהשתתפות שני מתחרים ושישה אנשי צוות. 20.30 „ויוה 2" — קומדיה מוסיקלית משעשעת בשני חלקים, עם הפנטומימאי ג'וליאן שגרן. 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני 22.20 „שיגעון ושמו פוקס" — הפרק החמישי 23.05 „פרדייז" — התכנית השנייה בסדרת תוכניות בידור, בהפקת הטלוויזיה האיטלקית. 24.00 פסוקו של מקום — מבט אל עוקה חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

00.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב" 07.30 „שחרית מוסיקלית" 09.30 „קונצרט בוקר" 11:57 „מגישים שיר" 12.05 „מוסיקה קאמרית" 13.00 „קונצרט צהריים" 15.00 „ממרף התקליטיה" 16.00 „קונצרט מנחה" 18.30 „אתנחתא" — שידור חוזר (5.6.86) שלישיית המיתרים הירושלמית. באך-מוצארט: פרלוד ופוגה במי במול מג'ור ק. 404 א'. א. גלברון: שלישיה (1945) פרנסה: שלישייה בטהובן: סרנדה ברה מג'ור, אופוס 8. 20.05 „ערב טוב" — טלמן: קונצ'רטו שני ברה מג'ור: אופנבאך: הפתיחה „הדוכסית הגדולה מג'רולשטיין". 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" 22.30 פעם ועוד — ווילאם אלברייט: ארבעה דמיונות (1979) תענגן פעמיים 22.30 „ברק הברוק ודסיסי רנסנס".

רשת א'

07.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חוגה" — עם בני הבדל 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — מגוון לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" - תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתיה"ס שידורים לחינוך המיוחד יועצת: כרמלה ארנון „אני ומשפחתי" — הטיפול באחים הצעירים 11.30 „השכלה ודעת לכל" „משה מונטפיורי" „תהליכי שינוי בבעלות על הקרקע בארץ-ישראל כרקע לפעילותו" ד"ר רות קרק 12.05 „מצלילי המזרח כבקשתך" 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) „טוב לי בקיבוץ" גשם גשם בא ב) „מלכיאל גמד היער" ג) „מסיפורי המושב" — „התרנגולת" 14.45 לילדים הגדולים „חתול בשק" — ילקוט כליבו „השכלה ודעת לכל" — „מרחבא" — ערבית מדוברת — מורה: ד"ר אביחי שבטיאל 15.55 „ספר חדש" — סקירה 16.05 „עולם יהודי" — „על חקר תולדות יהודי רומניה" משתתפים: ח"כ יצחק ארצי, ד"ר אריה אופיר רא.ג. יפה 17.19 „מגישים שיר". 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה" „יהדות ארצות-הברית כמאה העשרים" — „תולדות יהודי ניו-יורק" פרופ' מרטין פיינשטיין. 18.06 „מנחת ערב" 19.05 „שיעור בתלמוד" 22.05 „שנינו ביחד וכל אחד לחוד" — עורך ומנחה: יובב כץ — קו פתוח — עם נעמי מור וד"ר שלמה אריאל

רשת ב' — גל פתוח

07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „כוכב הבוקר" עם נאוה בלפנטה 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 „כל צבעי הקשת" — מגוון יומי 12.10 „אלף-אלף" ב„בית" — עם אהוד מנור 13.00 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.06 „כת צחוק" — הוי והומור 15.05 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ועניינים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה 18.06 שירים עבריים 18.45 היום בספורט 18.55 „היום חוזר" 19.55 „עולם חדש" — מגוון חדשותי לענייני הארץ ומכרזיה 20.05 פרקי חזנות „כבקשתך" 22.05 „עוד פעם אחת" — תכניות בשידור חוזר — „עד הנה" — חדוה ישכר משוחחת עם נינה ארמוני 23.05 „קפה ראש" — הידונים מנגנים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — דרמה יוונית — המיתוס. מרצה המשודר אהרון שבתאי. 06.30 „מוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום עם מירב אטיר 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.05 בוקר טוב ישראל שעת אקטואליה יומית 09.05 „אילה נוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 „המסקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 „כבון לעכשיו" — עם רפי רשף 12.05 „קשר רדיו" — עם אבי גלעד 14.05 „דו רת יומי" — עם דובי לנץ ודני קרמל 15.05 „פגישה יומית" — עם אורלי יניב 841. 16.05 נוסע צמונה

רשת ג'

06.11 „כחזרה לאושר" 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 „מה, כבר תשע?" — עם אבי אתגר 10.05 „רק מוסיקה" 11.05 „שעה תמימה" — עם מלאכי חוקיה 12.05 „שבעים מי יודע" 13.05 „רק כימי חולי" — עם מנחם פרי 14.06 „סומו חוזר" 15.05 „חדש, חריש, ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 „הצגה יומית" 18.06 „מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 „ארוס עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם מרים אלון 23.05 „פניני גאזי".

צפונה" — רומנדריו מאת איתמר לוי. ופרק שלישי) 16.16 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים. 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילה, יעל דן ונוני סביר 18.05 „עד משודר" — מגאזין לענייני צבא וביטחון 18.45 „משולש" — עימות יומי בעניני השעה, ח"כ דן מרידורח"כ יאיר צבן מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכלכם 20.05 „טופס טיולים" — תכנית שאלות ותשובות למשתחררים מצה"ל, והפעם על הכשרה ותעסוקה. (ש.ח.) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת — דרמה יוונית (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אהבים 23.05 „חצות הארץ" — פזמונים ישראלים. 23.55 „שיחת חצות" — עם הבמאי ומבקר התיאטרון אמיר אוריין 00.05 ציפורי לילה — עם יהונתן גפן. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

קולנוע

תל-אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הפיראטים 9.40 ,7.15 ,5
אילי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן-יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
הטוב הרע והלא נורא 9.45 ,7.45 ,5.45
סקס 12.00
דור: נסיקה נעימה 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל-אביב: „שואה"
לימור חדש: יוה דבש מכוכב
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: הג'יגולו האמריקאי 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: אני את ואני 9.30 ,7.15 ,2 ,11
בדרך דרומה 23.30
רביבה:
חן 1: שובו של הגוסס השמיני 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: רונה סלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת-גן
אואזיס: הפיראטים 9.30 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני 9.30 ,7.15
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.45 ,7.30 ,5
רב-חן:
חן 1: היהלום מגבולי הילס 9.40 ,7.20
• בעקבות הזהב הקטומה
חן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.20
• זאב צעיר
חן 3: כדום העף 9.40 ,7.20
• טרן וקרדת הקסמים
חן 4: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15
• מהרובים באהבה

ירושלים
אדיסון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורגיל: כולם נפלו על הראש 9 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
בית-ספר לטורים מתקדמים 16.00
מסע עסקים של אבא 17.45
הרומן שלי עם אני 20.00
9 וחצי שבועות של שכרון חושים 21.45
בית-ספר לטורים מתקדמים 24.00
בנייני האומה: אותלו 9.00 ,7.00
כסיר: צביטה בלב 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: ג'ושוע אתמול והיום 9.10 ,7.15 ,5
• טרן וקרדת הקסמים
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה
9.30 ,7.00
סמדר: נשיקת אשת העכביש 9.15 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון
אור 1: צרות בצ'יינה טאון 9.00 ,7.00 ,4.30 ,10.30
אור 3: ארבעת המקצוענים
בשליחות הקוברה 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: אהבה בשחקים 9.15 ,6.45 ,4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,7.00 ,4.10
חן: הפיראטים 9.00 ,6.00
עצמון: מונה ליזה 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המוזיאון: „שואה" א' 18.00
רון: צביטה בלב 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: הטוב הרע והלא נורא 9.15 ,7.00 ,4.30
אירלה: אותלו 9.15 ,7.00

נתניה
שרון: מונה ליזה 9.15 ,7 ,5
• שורר השתקים
• מהרובים באהבה

כטוריה: מסע עסקים של אבא 9.30 ,7.00
אנרת הדרקון מאנם האש 5.00 ,11.00

חולון
סבוי: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
• עליסה בארץ הפלאות
ארמון: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.45
• תקלה מופלאה

בת-ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון מגדל דניאל:
נכונות קצר 21.30 ,19.00

באר-שבע
חן: צביטה בלב 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח-תקוה
היכל 1: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30

עפולה
מסתרון: צביטה בלב 8.30
אוליבר טוויסט 4.00

רעננה
אירות: בעקבות אוצר הנילוס 9.00 ,7.15 ,4.10

גבעתיים
הדר: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 28.10
ג'ק למון בנוחזה
מסע ארוך אל תוך הלילה
בשעה 20.30
הדוד וניה: 20.30
בתיאטרון ירושלים

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג 28.10
עיון: ישראל רינג על
„מעמד האשה בהיסטוריה" (א)
בשעה 16.30
„רק שלום וללכת"
בשעה 21.00

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
מזור — הביבה רייק 20.
חולון
ד"ר חורי — סוקולוב 70.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
גבע — גבע 14.
פתח-תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת-גן
רמה — ז'בוטינסקי 65.
תל-אביב
בס — פרישמן 66.
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.
חיפה
שפרינצק — דרך צרפת 57.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש איכא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, א.א.ג.
שערי צדק - כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
ביקור חולים - פנימית, נשים.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—23.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 525566.
פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
הברוזא: פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריזנוף סנטר שער 3 (ליד המטבח) קומה א', טל': 285822, 294869-03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרענה/אזור השרון, טל' 052-32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

פילוק מיטרדים
מוקד עח"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב-08.00-20.00. ביום ו': 08.00-15.00.
טלפונים: 03-433100, 03-433100.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה — 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לחוזרים במצוקה בימי ב' ו-ד' - טל. 222732.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03-221680 (24 שעות)

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רעננה, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101. טל' 08-221022. עפולה טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלגון 04-931401. נהריה — טל' 04-923333. בת-ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

דרבי תל־אביבי: אין חדש

מי שציפה למאבק מרתק – טעה. למכבי אין בעיות עם הפועל, וההפרש הפעם 24 נקודות (72:96) ✦ כל הפייבוריטיות ניצחו: מכבי חיפה על הפועל רמת־גן, בלי ריי ריצ'ארדסון (92:103); אליצור נתניה בבירה מול הפועל ירושלים (85:92); הגליל העליון בגבת (75:88), וביתר תל־אביב, בבית, מול מכבי רמת־גן (82:85)

שישה בעקבות אחד. מימין לשמאל נראים דורון ג'מצ'י (מכבי), דון רבינזון (הפועל), עמוס פרישמן (הפועל), לי ג'ונסון (מכבי), גרג קורנליוס (מכבי) וג'ון ויליס (הפועל) עטים על כדור המשחק אמש בדרבי התל־אביבי, שהסתיים בנצחון מכבי 72:96. (צילם: אריה קנפר)

נבחרת המחזור

● פנחס חוזז (בית"ר ת"א)
● רולאנד יוסטון (הפועל חיפה)
● ג'ים ג'ונסטון (אליצור נתניה)
● קווין מאגי (מכבי ת"א)
● קרטיס ברי (הפ. גליל־עליון)

מלך הסלים

1.	דייויס (בית"ר ת"א)	165
2.	יוסטון (הפועל חיפה)	128
3.	גורן (מכבי רמת־גן)	127
4.	סימס (אליצ. נתניה)	125
5.	מאגי (מכבי ת"א)	120
6.	ברי (גליל־עליון)	117
7.	לאמר (הפועל י־ם)	116
8.	חזן (גליל עליון)	108
9.	ג'ונס (בית"א ת"א)	106
10.	שפע (מכבי חיפה)	105

מלך הנקודות

1.	גורן (מכבי ר"ג)	23
2.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	16
3.	קנז (הפועל ירושלים)	15
4.	יעקבי (הפועל חולון)	13
5.	ברקוביץ (מכבי ת"א)	11
".	דייויס (בית"ר ת"א)	11
".	נברסון (א. נתניה)	11
8.	דלזל (הפועל חיפה)	10
".	שפע (מכבי חיפה)	10

במחזור הבא

● שבת, 1 בנובמבר: הפועל חולון — בית"ר ת"א.
● ראשון, 2 בנובמבר: אליצור נתניה — הפועל הגליל־העליון.
● שני, 3 בנובמבר: מכבי חיפה — הפועל איתן גבת; הפועל ת"א — הפועל רמת־גן; מכבי רמת־גן — מכבי ת"א; הפועל ירושלים — הפועל חיפה.

כדורסל

מאת ישראל פז

בכדורגל ציפו לדרבי תל־אביבי מרתק — ותתאכזבו. בכדורסל היה ברור שמכבי ת"א תנצח, ואמנם היא זכתה בדרבי חד־צדדי — 72:96 על הפועל ת"א. אבל גם משחק זה, כולל יכולתה של מכבי ת"א המנצחת, היה רחוק מלשכנע. היה זה דרבי חד־צדדי נטול מתח ועניין.

במחזור ה־5 בליגה הלאומית בכדורסל עמד בסימן נצחונות הפייבוריטיות. אפילו לא הפתעה אחת לרפואה.

פסילתו של מייקל ריי ריצ'ארדסון, שהיה צריך להיות כוכב המחזור, ע"י פיב"א, גרמה שקבוצתו, הפועל רמת־גן, תפסיד בפעם החמישית ברציפות, הפעם במשחק ביתי ביהוד ע"י מכבי חיפה — 103:92.

שלוש קבוצות צמרת זכו בנצחונות־חוץ: הפועל חולון, שלשום ברוממה, על הפועל חיפה — 82:90; אליצור נתניה בבירה על הפועל ירושלים — 85:92 והפועל הגליל־העליון בגבת — 75:88.

המשחק השקול היחידי היה באולם הפועל ת"א, בו גברה בית"ר ת"א על מכבי רמת־גן — 82:85.

יש לקוות שהמחזורים הבאים יהיו מעניינים יותר.

טבלה לאומית

1.	מכבי תל־אביב	5	5	0	375–517	10
2.	הפועל חולון	5	4	1	396–453	9
3.	אליצור נתניה	5	4	1	448–489	9
4.	הגליל־העליון	5	4	1	443–487	9
5.	הפועל תל־אביב	5	3	2	394–380	8
6.	בית"ר תל־אביב	5	3	2	432–425	8
7.	מכבי חיפה	5	2	3	404–461	7
8.	מכבי רמת־גן	5	2	3	449–429	7
9.	הפועל חיפה	5	1	4	426–400	6
10.	הפועל ירושלים	5	1	4	462–430	6
11.	הפועל גבת	5	1	4	457–409	6
12.	הפועל רמת־גן	5	0	5	533–309	5

חד צדדי

מכבי ת"א — הפועל ת"א 72:96 (29:50)

עבודה טובה השקיע משה וינקרנץ כיום מאמן הפועל ת"א בשלוש שנותיו במכבי ת"א. בפעם הראשונה בו התמודד עם קבוצתו הנוכחית מול קבוצתו מהשנה שעברה, חזה כיצד מנחילים קווין מאגי, לי ג'ונסון ויתר חבריהם תבוסה ניצחת לאדומים — 72:96 (29:50).

שם המשחק של אלופת ישראל היה "הגנה". משחק ההגנה המשובח של קווין מאגי, שקלט 22 כדורים חוזרים (13 בהתקפה) ושל לי ג'ונסון (11 כדורים חוזרים), הוציאו את העוקץ ממשחקה של הפועל ת"א. שחקניה נראו אובדי עצות ולא מצאו את ידיהם בהיכל ביד אליהו שאיכלס 8,000 אוהדים נלהבים, רובם של מכבי ת"א.

בהפועל ת"א של אמש ניתן לציין רק את עמוס פרישמן בעיקר במחצית השניה. יתר חבריו, ובעיקר הזרים דון רובינזון ומייק לארגי, היו חלשים ביותר. לארגי גרם בדקות הסיום לחימום המשחק וטוב עשה מאמנו שהושיבו על הספסל, אחרת עלול היה המשחק לגלוש לפסים נוקשים.

כשאין מה להתייחס לאדומים נותרה רק מכבי ת"א על הפארקט. מאגי, בנוסף למשחק ההגנה המצויין שלו, היה הקלעי הבולט במשחק עם 29 נקודות. ג'ונסון סיים את המשחק עם 23 נקודות. חולשת מכבי אמש היתה מצד קלעי החוץ שלה. ברקוביץ קלע רק 10 נקודות וג'מצ'י 13 נקודות. מכבי פשוט לא נזקקה לשירותם המלא של שניים אלה.

הפתיחה הגרועה של הפועל ת"א איפשרה למכבי לברוח ליתרון — 8:23 כבר בדקה ה־7. בהמשך, עם יציאתו של מוטי ארואסטי שפתח בחמישיה והוחלף ע"י ליפין, הצליחה הפועל ת"א לצמק במעט — 35:25, אולם התאוששות מכבית גרמה להפרש — 21 נקודות במחצית (29:50).

במחצית השניה צמח יתרון מכבי ל־30 הפרש בדקה ה־27 (39:69). כאן איבד המשחק מערכו ומכבי שעטה לנצחון קל.

שפטו דוד מגן ורמי פישר.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 29, ג'ונסון 23, ג'מצ'י 13, ברקוביץ 10, קורנליוס 7, ארואסטי 6, לאסוף 4, ליפין 2 וארדיטי 2.

● קלעו להפועל ת"א: פרישמן 17, ויליס 13, מרסר 11, לארגי 11, רובינזון 10, דיקמן 4, קאליש 2, אמסלם 2 וגרוביס 2.

יצחק ויסהוף

חוזז: שומר וגם קולע

בית"ר ת"א — מכבי ר"ג 82:85 (45:48)

פנחס חוזז הפעיל אמש את מלוא ניסיונו על מנת להעניק לקבוצתו בית"ר ת"א, נצחון דחוק על מכבי ר"ג — 82:85.

הנצחון לבית"רים, אך חופן המחמאות לשחקני מכבי ר"ג הצעירים והנוססים שהפגינו משחק מצויין ומלא הקרבה וחרף העדרו של ג'ים תומאס הפצוע החזיקו ברסן המשחק, בעיקר במחצית השניה.

עמי נאורי, רועי שירלצקי ואמיר בינו התעלו בדקות רבות של המשחק לרמה גבוהה ואילצו את מוסקוביץ, חוזז ודייויס המנוסים מהם לחרוק שיניים ולנצח בסופו של המשחק.

400 הצופים שנכנסו למשחק ללא תשלום, חזו במשחק מרתק, מותח ומורט עצבים למן שריקת הפתיחה של אברהם זגול ונמרוד בירין. שחקני ר"ג הוליכו 0:6 ולאחר שיוויון ברוב שלבי המחצית הראשונה הוליכו הבית"רים 42:48. סל ממחצית המגרש של אור גורן קבע את תוצאת המחצית 45:48.

המחצית השניה נפתחה ביתרון בית"רי 51:56, אך בינו, נאורי וחבריהם הפכו את הקערה על פיה והוליכו — 67:71 (34). כאן התעלו רון דייויס ופנחס חוזז לפעולה והעניקו את הנצחון לבית"ר.

פנחס חוזז ראוי לציון מיוחד בעיקר בזכות משחק ההגנה המצויין שלו כאשר שיתק את אור גורן שקלע את רוב נקודותיו כאשר חוזז נח.

● קלעו לבית"ר ת"א: דייויס 32, חוזז 22, ג'ונס 14, הווארד 8, מוסקוביץ 7 וקולהאס 2.

● קלעו למכבי ר"ג: בינו 27, גיבסון 17, גורן 16, נאורי 12 ושירלצקי 10.

אריה גיטליס

שפע היה ריי

מכבי חיפה — הפועל ר"ג 92:103 (56:49)

למורת התיסכול מאי מתן האישור לכדורסלן מייקל ריי ריצ'ארדסון לשחק בשורות הפועל ר"ג, הצליחו חניכיו של אברהם חמו להחזיק מעמד במחצית הראשונה במשחקם נגד מכבי חיפה, ובתום 20 דקות הוליכו 49:56.

אולם משחק כדורסל נמשך 40 דקות ושחקני מכבי חיפה הצליחו במשחק לחימה מצויין בפתיחת המחצית השניה למחוק את הפיגור.

בזכות משחקו המצויין של הבינלאומי דורון שפע שקלע 26 נקודות, אין ספק שיציאתו של כוכב הפועל ר"ג, קיית בנט בעוון חמש עבירות בדקה ה־27 גרמה להתמוטטות הקבוצה הרמת־גנית.

מכבי חיפה הוליכה במחצית הראשונה 12:38, אולם משחק מצויין של קיית בנט שקלע במחצית הראשונה 17 מ־19 נקודותיו הוליכו את הפועל ר"ג ליתרון 49:56.

במחצית השניה עברה מכבי חיפה לשמירת לחץ ושחקניה הזר החדש ריצ'ארד ג'ונסון הצליח להשוות את התוצאה ל־57:57 בדקה ה־23. החל מדקה זו נכנס לפעולה דורון שפע שניצל את יציאתו של בנט והוליך את חבריו לנצחון — 92:103.

שפטו נפתלי עובדיה וזאב נוימן לעיני 200 צופים, באולם המתנ"ס ביהוד.

● קלעו למכבי חיפה: פלאורס 26, שפע 26, ג'ונסון 16, ארי רוזנברג 15, שטינאוהר 12 ושלכטר 8.

● קלעו להפועל רמת־גן: בנט 19, בארנר 19, ג'ונס 17, בן־ארי 14, זולדן 9, אסף כהן 8, פרידברג 4 ושפט 2.

יוסף חכם

וגם הדרבי הזה חלש

הפועל גליל עליון — הפועל איתן גבת 75:88 (33:44)

בדרבי התיישבות העובדת לא התקשתה הפועל הגליל העליון לגבור בגבת על הקבוצה המקומית הפועל איתן גבת 75:88.

המשחק שהיה חלש ברוב דקותיו, לווה בעצבנות מצידם של שחקני שתי הקבוצות עובדה שגרמה לאיבוד כדורים רב.

הפועל איתן גבת הצליחה לשמור על שוויון רק בדקה העשירית — 17:17, אולם מדקה זו יצרה הגליל העליון פער בן 10 נקודות אותו לא שמטה עד לסיום.

בשורות הצפוניים בלטו שני הזרים — קרטיס ברי וטרי וייט. וייט שלט מתחת לסלים כשקלט 21 כדורים חוזרים. שאר כוכבי הגליל שמואל ויסמן (שיחק חולה), ארז חזן וברוך ליף, היו חלשים.

בשורות איתן גבת ניתן לציין רק את הרכז אורן שמר. ריצ'ארד מאר נכשל במאבקים מתחת לסלים ואלון הררי לא שותף במשחק ההתקפה של הקבוצה.

שפטו במשחק אסא קמינר ושי שטירקס, לעיני 800 צופים, באולם בגבת.

● קלעו לגליל העליון: ברי 32, ליף 18, חזן 13, וייט 13, ויסמן 10 ומזרחי 2.

● קלעו לאיתן גבת: מאר 25, אורן שמר 19, הררי 19, ינאי 6 ואלון שמר 6.

שלמה גלזר

אלוזיה ירושלמית

אליצור נתניה — הפועל ירושלים 85:92 (34:53)

שלוש דקות ו־17 שניות לסיום המשחק בין אליצור נתניה והפועל ירושלים. עליו שחקני הפועל ירושלים. ביל מילר צימצם באותה דקה את התוצאה ל־81:88. אולם אז קלע גידנס סל שלוש נקודות, טרי סייר הוסיף סל ואליצור עלתה ליתרון 81:88 כשנותרו 90 שניות לסיום. ליותר מכך לא היו שחקני הפועל ירושלים מסוגלים ואליצור זכתה בנצחון — 85:92.

אליצור נתניה התאוששה מהפסדה נגד הפועל חולון לפני שבוע, 48 שעות לפני המשחק נגד קאורטה האיטלקית הציגו הנתנאים פתיחה מהממת בדקה ה־3 הוליכו 2.11.

אליצור שלטה בצורה מוחלטת מתחת לסלים. עובדה זו חייבה משחקני הפועל ירושלים להתקלות לסלים ומאידך גרמה לגידנס ולג'ונסון המצויינים לקלוע ללא הפרעה. עד בדקה ה־10 יצאו שחקני הפועל ירושלים מההלם הראשוני. רק בראון השתחרר לקליעות ויחד עם זאת שיפר את משחק ההגנה. עובדה זו גרמה למשחק להתקרב למאוזן, אולם אז יצא בראון לאחר שצבר 3 עבירות. קארל נברסון ניצל זאת וקלע 12 מ־20 נקודותיו במשחק ווילי סימס שקלע באמצע זו 18 מ־25 נקודותיו.

המחצית השניה נפתחה בתנופה ירושלמית, בזכות משחקו המצויין של ביל מילר. בדקה ה־29 הוליכה אליצור 68:71 ומדקה זו עד 3 דקות לסיום הוליכה אליצור ביתרון של בין 5 ל־9 נקודות.

שפטו ראובן וירוכניק ועופר עמר, לעיני 200 צופים, באולם מנו"ה בירושלים.

● קלעו לאליצור נתניה: ג'ונסטון 26, סימס 25, נברסון 20, גידנס 14, סייר 6 ומאהלברק 2.

● קלעו להפועל ירושלים: מילר 22, לאמאר הרד 16, בראון 15, קיי 14, בן־ארי 11, דניאלס 2, אפשטיין 2, ישראלי 2, ובלאנט 1.

נפתלי קרן

בורה סטנקוביץ פסל את ריי ריצ'ארדסון

ונדל אמש ביד אליהו: "החלטה צודקת" ● חמו שוקל לצאת למשרדי פיב"א ● צוות הטלוויזיה של האיי.בי.סי צילם אמש את השחקן ביהוד

מאת יצחק ויסהוף

"מאחר שמייקל ריי ריצ'ארדסון הורשע בליגת האנ.בי.איי בגלל שימוש בסמים, אין פיב"א מאשרת את שיתופו של הכדורסלן במסגרת קבוצות המשחקות במסגרת ההתאחדות האירופית" — זהו נוסח המברק שהגיע אתמול ממשרדי פיב"א במינכן המונע את שיתופו של הכדורסלן בליגה הישראלית.

אחד מראשי פיב"א הנמצא כיום בישראל, היהודי־הבלגי ליאון ואנדל אמר אמש ביד־אליהו כי ההחלטה של פיב"א היא נכונה ואסור לשתף את הכדורסלן בליגה הישראלית.

אתמול בשעות הצהריים לאחר שהגיע המברק מפיב"א שמנע מריצ'ארדסון להופיע במשחק קבוצתו נגד מכבי חיפה במסגרת הליגה הלאומית, התקשר הכדורסלן האמריקני לסגן נשיא ליגת האנ.בי.איי וביקש את עזרתו.

מאמן הפועל ר"ג אברהם חמו, אמר אתמול כי הוא וקבוצתו לא מוותרים על האפשרות לשתף את ריצ'ארדסון בליגה הישראלית: "נלך בכמה כיוונים, שוחחנו עם מזכ"ל פיב"א לאחר שהמברק התקבל בארץ ואנו מתכוונים להמשיך ולשוחח עימו. מטון דיבורו של סטנקוביץ התברר לי, כי הוא לא ידע על הכוונה שלי לשקם את השחקן".

יו"ר הפועל ר"ג וכיום גם מנהל הקבוצה, אברהם חמו, הוסיף כי איי.בי.סי מארה"ב התקשרה עם סטנקוביץ והביעה פליאה על מה להעניק לריצ'ארדסון אישור לשחק בישראל. "כל הדברים הללו עומדים כי תקווה כי מזכ"ל פיב"א יענה בדעתו" אמר אברהם חמו.

חמו הודיע אמש כי הוא עומד לצאת למשרדי פיב"א בגרמניה בנסות לשכנע את מזכ"ל פיב"א סטנקוביץ באופן אישי.

ישראלים, המכירים את עבודתו של סטנקוביץ, ציינו כי לגביו מברק כמו זה "הוא מילה אחרונה".

כתבנו יוסף חכם שנכח אמש במשחק בין הפועל ר"ג למכבי חיפה (103:92) מדווח כי צוות האיי.בי.סי מארה"ב צילם את ריי ריצ'ארדסון שישב על הספסל הרמת־גני לצידו של המאמן אברהם חמו.

קומץ מאוהדי ר"ג האשימו את התקשורת בכך שהם מנעו מהכדורסלן לשחק בישראל שהתייחסו לעניינו בצורה שלילית. אוהדי הקבוצה אסרו על ריצ'ארדסון לשוחח עם העתונאים.

פטרוביץ חתם בריאל

כוכב הכדורסל היוגוסלבי, דראזן פטרוביץ בן ה־22 מציבונה זאגרב, חתם אתמול חוזה בן ארבע שנים עם ריאל מדריד, אבל יוכל לשחק בשורותיה רק לאחר המשחקים האולימפיים ב־1988 בסיאול.

ריאל קיבלה מן הרשויות היוגוסלביות היתר מיוחד לשחרורו של פטרוביץ', בטרם שימלאו לו 28, כפי שנקבע בתקנון.

פטרוביץ' יהיה איפוא הכדורסלן היוגוסלבי הראשון שיופיע בחו"ל בטרם ימלאו לו 28.

ריאל, שטרם קבעה את הסכום שישולם עבורו, החתימה שני אמריקנים לעונה הנוכחית, את לארי ספריגנס משורות אלופת האנ.בי.איי. ואת בראד בראסון שהגיע מבראסיה שבאיטליה. שניהם הותחמו לשנה.

נחנכו מגרשים בכפר־סמיר

טניס

מאת יוסף גלזר

ששה מגרשי טניס חדשים נחנכו אתמול במרכז הטניס של חיפה בכפר־סמיר. עם חנוכתם בולל המרכז 20 מגרשים ומהווה את מרכז הטניס השני בגודלו במדינת אחרי רמת־השרון.

חנוכת המגרשים החדשים התקיימה במעמד ראש עיריית חיפה אריה גוראל, היו"ר הבין־לאומי של מרכזי הטניס בישראל ביל ליפי מארה"ב, ראש התורמים מחו"ל רוני ג'ונס, נשיא מרכזי הטניס בישראל ד"ר איאן פרומן ויו"ר הנהלת מרכז הטניס בחיפה אהרון שפירא. המרכז נחנך במופע ראווה מרהיב של ילדי מרכז הטניס בחיפה.

סמוך למרכז הטניס הונחה אתמול אבן הפינה למרכז הספורט והנופש בכפר סמיר שיוקם על שטח של 26 דונם אשר הוקצה לשם כך על־ידי עיריית חיפה וייבנה על־ידי היזמים "קורקס — חברה לניהול והשקעות".

בטקס הנחת אבן הפינה השתתפו ראש העיר אריה גוראל, נציג המשקיעים גדי גולן ויועץ ראש העיר לפיתוח כלכלי אהרון שפירא. המרכז יכלול ברכות שחיה ומגרשי כדורסל, כדורעף, טניס ובדומה.

הערב זה מתחיל: הפועל חולון נגד וילרבאן הצרפתית

קאנטו ווארזה — ב"מהדורת קוראץ'"

שתי הקבוצות האיטלקיות הוותיקות, שזכו בעבר פעמים רבות בגביעי־אירופה, הסתערו בדרך־כלל על מכבי ת"א, אבל הפעם יסתפקו באליצור נתניה והפועל ת"א ★ צפויים מאבקים מסקרנים ★ חולון חייבת לרכוש מקדמה רצינית הערב מול וילרבאן לקראת הגומלין בליון

מאת ישראל פז

הערב זה יתחיל. ערב־ערב משחקים בגביעי־אירופה בכדורסל. ראשונה תיכנס לסיבוב השני בגביע־אירופה למחזיקות־גביע קבוצת הפועל חולון, שתארח ב־8.30 את הקבוצה הצרפתית הוותיקה, וילרבאן.

וילרבאן היא היחידה מבין ארבע הקבוצות שיופיעו השבוע, בישראל, שלא זכתה עדיין בתואר אירופי כלשהו. האחרות, וארזה וקאנטו האיטלקיות, וספרטה פראג הצ'כית, שתתמודד עם נשות אליצור ת"א, כבר טעמו טעם זכייה בגביע אירופי. במיוחד כשמדובר בשתי הקבוצות האיטלקיות, אלופות ותיקות, בעלות ההישגים הטובים ביותר בגביעי־אירופה.

אסור לזלזל בוילרבאן. זו קבוצה הצועדת בצמרת הליגה הצרפתית. יש בשורותיה מספיק כדורסלנים טובים, בראשותו של שחקן הנבחרת הלאומית, אריק בניו. בקבוצה גם שני אמריקנים, וילי רדין (2.10) ונוריס בל (2.04).

רק לפני שנתיים התמודדה וילרבאן עם הפועל ת"א בגביע־המחזיקות. היא ניצחה פעמיים הרכב ישראלי חזק — 79:83 ו־82:95.

וילרבאן תשתדל להציג את הכדורסל הצרפתי התכליתי והנמרץ ותעשה כל מאמץ להקשות על הפועל חולון, החייבת לרכוש הערב יתרון גדול ככל האפשר לקראת הגומלין בשבוע הבא בליון. מעניין יהיה לראות את קני ("ההיה") בניסטר מתאקלם, לראשונה לאחר שעזב את ליגת האנ.בי.איי., בזירה האירופית.

ריקה ומרזורטי

את קאנטו אנו מכירים שנים רבות. קאנטו, על גלגוליה השונים, זכתה בכל הגביעים האירופיים. פעמיים בגביע־האלופות (1982, 1982), ארבע פעמים בגביע למחזיקות־גביע (1977, 1978, 1979, 1981) ושלוש פעמים בגביע־קוראץ' (1973, 1974, 1975)!

קאנטו, שנחלשה במקצת בשנים האחרונות, היא עדיין קבוצה חזקה ומנוסה. העובדה שתשחק מחר ביד־אליהו בגביע־קוראץ' עם קבוצה רעננה וחדשה בזירה האירופית, אליצור נתניה, מעניקה מימד חדש למיפגש.

בקאנטו מופיע אחד הקלעים הטובים באירופה, ריקה. לידו משחק ברכזו הוותיק והמנוסה מרזורטי. שני האמריקנים של קאנטו הם: צ'ארלס וג'יי.

קאנטו שיחקה בעונת 1985 בפעם האחרונה בישראל. פעמיים גברה בקוראץ' על הפועל חיפה — 85:104 ברוממה ו־87:122 באיטליה. שנה קודם־לכן התמודדה בגביע־האלופות בבית־הגמר עם מכבי ת"א. היא הפסידה ביד־אליהו 79:77 וניצחה בקאנטו — 65:74.

גם להפועל ת"א צפוי קרב קשה בסיבוב השני בקוראץ', כשתתמודד ביום חמישי באולמה עם אחת הקבוצות בעלות העבר המגוון ביותר באירופה, וארזה האיטלקית.

מי אינו זוכר את וארזה? יריבה ותיקה של מכבי ת"א. חמש פעמים זכתה, עם בוב מורס הגדול, בגביע־האלופות (1970, 1972, 1973, 1975, 1976). ב־1977, בבלגראד, גברה עליה בגמר מכבי ת"א — 77:78.

וארזה זכתה גם פעמיים בגביע למחזיקות־גביע. ב־1967 גברה בגמר על מכבי ת"א, וכן נטלה את הגביע ב־1980.

לפני שנתיים נוצחה בגמר גביע־קוראץ' ע"י סימאק מילאנו, בבריסל — 91:78.

כוכבי וארזה: האמריקנים תומפסון ופיקמן והאיטלקי החביב עלי במיוחד, סאקטי.

יריב קל

באותו ליל חמישי תתמודד מכבי ת"א בסיבוב השני בגביע־האלופות בפינלנד עם קבוצת טורפאן. בעונת 1982 ניצחה מכבי ת"א בקלות את טורפאן־פויאט הפינית — 79:117 ביד אליהו ו־95:121 בהלסינקי. אין להניח שהפינים התקדמו מאז עד כדי כך שיוכלו לאיים על מכבי ת"א.

מצב הפוך אצל הנשים: אליצור ת"א תארח ביום חמישי באוניברסיטת ת"א (6.30) את הקבוצה הצ'כית המצויינת, ספרטה פראג. סיכויים? קלושים, אם בכלל ישנם.

בשבוע שעבר ניצחה איטליה את ישראל 85:92 בקאורטה, במשחק בין־ארצי. השבוע יבואו האיטלקים עם שתי קבוצות לשחק בישראל. נעשה כל מאמץ לגמול להם. אם־כי זו משימה קשה ביותר.

תמו השבועיים, שוב בעיות עם "שירים ושערים"

ההתאחדות לכדורגל לא תמהר לאשר את התכנית "שירים ושערים" בשבת הקרובה עד אשר יושג הסדר כספי בין ההתאחדות לכדורגל ורשות השידור, כך אמר אתמול מנהל ההתאחדות יעקב הראל שציין שההתאחדות התירה שידור המשחקים בשני המחזורים האחרונים כמצוות של השופט, שוב כלפי ח"כ מנחם גולדשמיד שהוא יו"ר ועדת הספורט של הכנסת.

נתן ושמואלי גם בעתודה

נבחרת העתודה של ישראל תתכנס היום שוב באיצטדיון רמת־גן, לראשונה מזה מספר חודשים, והיא תתאמן תחת שרביטו של המאמן הלאומי החדש מילאנקו מחייץ.

המאמן זימן 25 כדורגלנים ובהם שני השחקנים שהופיעו בשבוע שעבר באימון הנבחרת הלאומית, אלון נתן ממכבי תל־אביב ואופיר שמואלי מבית"ר ירושלים.

מיחייץ יגיש ביום שני הבא את תכנית העבודה שלו בפני ראשי ההתאחדות לכדורגל בכל הקשור לנבחרת הלאומית והעתודה שתייצג את ישראל במשחקים הקדם־אולימפיים.

הצרפתים מוכנים להתפשר על הפסד 12 נקודות

מאת יוסי חן

"באנו לישראל במטרה לעשות תוצאה טובה. אם ננוצח בהפרש של עד 12 נקודות אראה בכך הישג" כך אמר אתמול אלן זיל מאמנה של קבוצת וילרבאן מצרפת שתתמודד הערב, ב־8.30 במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע נגד הפועל חולון.

המאמן הצרפתי שערך אמש אימון לחניכיו אמר לאחריו: "שמעתי על קני בניסטר, החיזוק של הפועל חולון, ראיתי אותו בטלוויזיה הצרפתית ולדעתי זה עדיין לא התאקלם בהפועל חולון והוא מסוגל להרבה יותר. כמו כן אני מכיר את דייוי בורמור ששיחק באנטיב. אין ספק כי חולון קבוצה טובה" אמר זיל.

וילרבאן הנמצאת במקום הראשון בבית שלה (יש שלושה בתים בליגה הצרפתית) תופיע למשחק עם שני שחקנים אמריקנים. ווילי רדין (2.10) שנפצע קלות אך ישחק הערב, ונוריס בל קלעי בחסר המשחק גם כרכז. יתר ישלימו את החמישיה הצרפתית ונסון קולט. הבין לאומי אריק בניו (200 הופעות בנבחרת) שהצטרף העונה לוילרבאן (ממונקו) ופסטרס דמי (אף הוא בין לאומי).

הפועל חולון תופיע למשחק במוראל גבוה עקב נצחונותיה האחרונים בליגה על אליצור נתניה והפועל חיפה. המאמן מולי קצורין מקווה כי שחקניו יצליחו לנצח בהפרש שיספיק להם במשחק הגומלין בצרפת. חולון תפתח בחמישיה שתכלול את בניסטר, בורמור, טרי, אלימלך ובוגין.

המשחק יועבר בשידור ישיר לליאון ע"י שדר רדיו הצרפתי.

ישפטו במשחק זואר (אנגליה) וקפנלי (טורקיה).

רעיית המאמן הלאומי בכדורסל מצוית בכושר גבוה

רונית שרף שיחקה שבע פי שלוש

מאת יוסף חכם

אלופת הנשים בכדורסל קבוצת אליצור תל־אביב וסגניתה קבוצת מכבי תל־אביב עברו אמש במשחקי המחזור השלישי בליגה הלאומית את מחסום 100 נקודות.

● באולם האוניברסיטה ברמת־אביב ניצחה אליצור תל־אביב את אליצור ראשון־לציון 35:111 (22:51). לאליצור תל־אביב הירבו לקלוע: גרוסמן 29, ורדייגור 27.

● באולם בכפר הירוק ניצחה מכבי תל־אביב את אס"א ירושלים 47:112 לאחר 24:51 במחצית. למכבי תל־אביב הירבו לקלוע: רונית שרף 24 (7 סלי שלוש נקודות), ג'יוסטר 22, קסטן 18, לב 16 ואנאי 15. לאס"א ירושלים: נאוה צבי 21.

● באולם ביה"ס אונים בכפר סבא ניצחה הפועל תל־אביב את מכבי רמת־חן 42:72 (12:42). הירבו לקלוע להפועל תל־אביב: גת 18, וולף 15 וקיצפולסקי 12. למכבי רמת־חן: גורס 18 וויצמן 12.

● באולם רוממה בחיפה ניצחה קבוצת הפועל המקומית את מכבי דרום רמת־חן 35:66 (15:35). כתבנו יוסף גלזר מדווח שלהפועל חיפה הירבו לקלוע: יערי 20, דינרמן 13, מוסקוביץ 13 ואלברט 13. שפטו הורנבורג ואלעד.

● בירושלים גברה קבוצת הפועל ירושלים על הפועל גלבוע 63:76. הירבו לקלוע לירושלים בירקן 22, קוטינסקי 21 ומושיוב 17.

● בירושלים גברה קבוצת הפועל ירושלים על הפועל גלבוע 63:76. הירבו לקלוע לירושלים בירקן 22, קוטינסקי 21 ומושיוב 17.

הליגה בנשים

(אחרי שלושה מחזורים)

1.	אליצור ת"א	155–286	6
2.	הפ. גבעת חיים	163–221	6
3.	מכבי ת"א	201–268	5
4.	הפועל ת"א	142–186	5
5.	הפועל חיפה	165–195	5
6.	הפועל ירושלים	191–189	5
7.	מכבי דרום	206–186	4
8.	מכבי רמת־חן	235–188	4
9.	אליצ. ראשל"צ	248–175	4
10.	בני יהודה	135–160	4
11.	הפועל גלבוע	214–170	3
12.	אסא ירושלים	258–172	3

טילינגר ישפוט בנתניה

גם נבחרת יוון תשתתף בטורניר הנערים

מאת יוסף חכם

השופט יאיר טילינגר ינהל בשבת הקרובה את המשחק המרכזי בליגה הלאומית בין מכבי נתניה והפועל תל־אביב.

שאר שופטי השבת: עובדיה בן יצחק (מכבי יבנה — מכבי תל־אביב), גבי לוי (הפועל פתח־תקווה — הפועל כפר סבא), עובדיה צבי יצחק בן יצחק (מכבי חיפה — הפועל לוד), צבי שריד (בית"ר ירושלים — בית"ר נתניה), יוסף דיאמנט (שמשון תל־אביב — בית"ר תל־אביב), דאוד סוחיל (מכבי פתח־תקווה — הפועל באר־שבע).

את המשחק המרכזי בליגה הארצית בין הפועל יהוד ומכבי שעריים ינהל יוסף שועי.

נבחרת הנערים של יוון תשתתף בטורניר הנערים שיתקיים בסוף חודש דצמבר בישראל.

היא תצטרף לנבחרות מלטה, דנמרק ורומניה שבצוותא עם ישראל יקיימו טורניר בן ארבעה ימים במקביל לטורניר הנוער המסורתי שמתקיים מדי שנה.

יתכן כי גם נבחרת הונגריה תגיע לישראל. מגעים עם ראשי ההתאחדות ההונגרית נוצרו עוד מהשנה שעברה.

● השופט הבינלאומי משה אשכנזי ינהל בחודש הבא באיטליה משחק בין־ארצי בין נבחרות איטליה לאוסטריה עד גיל 21.

תחרויות גביעי־אירופה דחו משחקי המוקד – הערב

שני המשחקים המסקרנים במחזור ה־7 בליגה הלאומית בכדורעף נדחו בגלל יציאתן של קבוצות הפועל בת־ים (עמדה להתמודד עם הפועל מטה־אשר), והפועל קרית־אתא (עמדה לשחק עם הפועל המעפיל), למשחקי גביעי־אירופה. המשחקים יתקיימו ב־18 בנובמבר.

האלופה, הפועל בת־ים, תתמודד בגביע־אירופה לאלופות בלוכסמבורג, נגד קבוצת ממרה, והפועל קרית־אתא תשחק בגביע הפדרציה האירופית עם אוניברסיטת לוזאן משוויץ.

הערב ייערכו רק שלושה משחקים. הפועל כפר־סבא חופשית.

● הפועל העמקים/שריד — הפועל העוגן (ש: פיני שמפלינר, ני לוטון). המארחים מהעמק, שגילו העונה יכולת טובה, ינצלו את ביתיותם וינצחו את היריב מהעוגן, שינסה להפתיע.

● הפועל רמת־אביב — מכבי תל־אביב (ש: עזרא כהן, גבי קראוס). דרבי תל־אביבי אחרי הכדורגל והכדורסל. רמת־אביב עדיין ללא נצחון. ספק אם תזכה בו גם הערב מול קבוצה יציבה יותר כמכבי ת"א.

● אליצור ת"א — מכבי חיפה (תל־גיבורים. (ש: דודו רוזנגל, הלל רז). גם אליצור ת"א עדיין לא ניצחה במשחקיה העונה. הפעם תנסה לנצל את אולמה ולהכניע את מכבי חיפה. משימה בהחלט אפשרית.

דוד כפרי, המאמן הפורש של האלופה ומחזיקת הגביע:

בבת־ים לא אוהבים כל־כך להתאמץ...

לאלופה מספיק שחקנים טובים כדי לשמור על ההישגים ★ כגן חייב לקחת עצמו בידיים ★ הפליי־אוף — כורח המציאות ★ העוגן דוגמא להתפתחות לכוון בלתי־רצוי

כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

לאחר 33 שנים רצופות, בהן שיחק ואימן כדורעף, נטל מאמן האלופה ומחזיקת הגביע מהשנה שעברה, הפועל בת־ים, דוד כפרי, פסק־זמן מאימון, לדבריו "למילוי המצברים".

כפרי לא נטש לגמרי את הכדורעף. משש מחזורי הליגה שנערכו עד כה צפה בחמישה משחקים ושלושה מהם של קבוצתו בעונה שעברה, הפועל בת־ים. הוא מכיר היטב את הליגה שלנו.

לכפרי הוצע לאמן את נבחרת הנוער של ישראל, לאחר שמאמן הנבחרת הנוכחי, יוסי גלוזברג, עומד להתמנות לתפקיד בכיר באיגוד טניס־השולחן. כפרי לא השיב עדיין להצעה זו, על־אף שהיא מחמיאה לו מאד. במשך שנים רבות אימן בעבר את נבחרת הנוער, והגיע עמה להישג מרשים בנצחון על נבחרת צ'כוסלובקיה. "האהבה הגדולה שלי היא עבודה עם נוער ולהכשיר שחקנים. כיום יש בנבחרת הלאומית 6־7 שחקנים שאני "עשיתי" אותם. במידה שכל הסידורים הטכניים לגבי ישלמו אשקול בחיוב קדנציה נוספת עם נבחרת הנוער".

השם לא מספיק

כפרי עוקב אחרי הליגה הלאומית והוא מאוכזב: "עד היום קשה לומר שיש שינוי משמעותי. הבינוניות ממשיכה לשלוט ואין הפתעות".

כפרי, שליווה מקרוב את הפועל בת־ים במשך שלוש שנים, ובשנה שעברה הגיע עם הקבוצה לשיא כשזכה בדאבל אומר: "הפועל בת־ים היא ההפתעה הגדולה שלי. קשה לי לענות בצורה אובייקטיבית על מה שקורה שם. זה דבר עדין. ההפסדים של הפועל בת־ים בעונה הנוכחית לא היו מחוייבי המציאות. אני מכיר היטב את השחקנים, ואני יכול לומר כיום כי החומר שיש לבת־ים מסוגל לשמור על ההישגים מהעונה שעברה. לא נראה לי שיש להאשים מישהו באופן אישי. חושבני כי השחקנים, וכל מי שסובב את הקבוצה, סבור שכדי לשמור על המקום הראשון בטבלה מספיק רק השם. אם אני רשאי לייעץ להפועל בת־ים הרי שעל ראשיה ושחקניה להבין שכדי להישאר בצמרת צריך להשקיע הרבה מאמץ, יזע ודמעות. ואת זה לא כל כך אוהבים בבת־ים. עזיבתו של אורי חבר היא לא גורם שצריך היה להפריע. יש לזכור כי בעונת האליפות והגביע היה אורי פצוע במרבית שלבי העונה. בבת־ים יש מספיק שחקנים צעירים טובים. די אם אזכיר את צחי אלבז, שבהחלט מפגין יכולת מצויינת, ואם ידעו לנצלו כראוי ויחדירו בו רצינות, משמעת וחשיבות על שחקן הרכב ראשון בקבוצה, יוכל למלא בהצלחה את מקומו של אורי חבר".

על שובו של אליעזר כגן להפועל המעפיל אומר דוד כפרי: "אין ספק כי כגן מוסיף להפועל המעפיל את שהיה חסר לה בעונה שעברה. אני טוען כי בעונה שעברה נחלשה המעפיל מבחינה מוראלית בגלל עזיבתו של כגן. המיקום שלה לא היה ריאלי. שובו של כגן להמעפיל הוא בעיקר תרומה מוראלית. אינני יודע מה קרה לו באיטליה. אנחנו שלחנו אותו לשם שחקן גדול, והוא חזר אלינו שחקן בינוני. לעתים עצוב לראות כיצד הוא משחק כיום. אני מקווה כי כגן יקח את עצמו בידיים: לא ינוח על זרי־הדפנה של איטליה, ויחזור ליכולת הטובה אותה הציג בעבר".

"לגבי הפועל המעפיל בכלל צריך לדעת כי חשובה מאד יכולתו של אבישי קרפוכסקי יותר מכל שחקן אחר. היעדרו מפתיחת העונה בגלל שירות מילואים פגמה ביכולת הקבוצה כולה. כאשר אבישי יחזור לכושר תשוב הקבוצה לעצמה, ותתפקד לפי מסורת המעפיל. בנוסף לכך כושר טוב של אליעזר כגן, וכן של הצעיר יניב בר־ינצר, המשתפר כל הזמן ושל שמאי גלזר, יגרום לכך שהמעפיל תנגן כינור ראשון בליגה והיא המועמדת לאליפות."

בנוסף להפועל המעפיל רואה דוד כפרי עוד קבוצות מועמדות לכתר: "הפועל קרית־אתא היא קבוצה מגובשת ביותר. קבוצה בעלת תיאום רב בין השחקנים, רוח לחימה ומשחק ההגנה הטוב ביותר בליגה. יכולתם של עוזר שפאק (שחקן הליגה הטוב ביותר), עמיחי ברס וירון טרייבנר הצעיר בהחלט מספיקים כדי להצעיד את קבוצתם לצמרת."

"גם הפועל כפר־סבא, שלכאורה נחלשה בגלל עזיבתו של אמיר אקרמן, יצרה איזון בין כל אנשי הקבוצה. איזון זה יוצר קבוצה הומוגנית שהעומס מתחלק בין כל השחקנים וקבוצה זו מסוגלת להפיק תוצאות טובות גם העונה".

"להפועל מטה־אשר מאגר השחקנים הגדול והטוב ביותר בארץ. חמישה מהם שחקני סגל הנבחרת הלאומית. היתר שחקני סגל נבחרת הנוער. אם קבוצה זו תדע לנצל את הפוטנציאל הטמון בה, ולתרגם אותו למשחק קבוצתי לאורך־זמן, היא בהחלט מסוגלת לזכות באליפות".

לדעתו של דוד כפרי משחקי הפליי־אוף הם כורח־המציאות. "חבל רק שהאיגוד אישר תוכנית חלקית לעונה זו בלבד. ואני תקווה כי משחקי הפליי־אוף יימשכו גם בעונה הבאה. אבל חייבים להחשיב את המשחקים שלפני הפליי־אוף מבחינת הניקוד או להעניק לקבוצות בונוס אחר. המשחקים בין קבוצות הצמרת יתרמו להעלאת רמת השחקנים באופן אישי וליכולת הקבוצתית. כיום רוב השחקנים הטובים משתייכים לקבוצות הצמרת, ולפיכך צפויים מאבקים מעניינים ברמה גבוהה.

על התחתית אין כפרי מעוניין להרחיב את הדיבור: "בתחתית אף פעם לא מעניין. רמה נמוכה של קבוצות המשחקות בטכניקה של שנות ה־60, ואולי ה־70. שחקנים עם פוטנציאל טוב הולכים לאיבוד, והמראה שם עגום. אני יכול להביא דוגמא את הפועל רמת־אביב. שבשורותיה שחקנים כמו עמי וייס ויוסי ליפשיץ, היכולים להשתלב בכל קבוצת צמרת. אולם ברמת־אביב הם מגלים יכולת אפסית. אני מניח כי קבוצות כמו הפועל רמת־אביב, מכבי חיפה ואליצור ת"א יאבקו נגד הירידה".

"דוגמא יוצאת־דופן בכדורעף הישראלי, שהיא לצערי מאכזבת, גלומה בהפועל העוגן. קבוצה זו החזירה לשורותיה 4־5 שחקנים ותיקים כמו אלדר שלם, מיכאל עזר, עמי פלר ומישי הלמן. הקבוצה הזו מתפקדת יפה ועוד עשויה להפתיע העונה. במידה שהקבוצה תצליח לשכנע את הכוכב הגדול שלה, עמרם גלילי, לחזור ולשחק, ולא רק במשחקי הבית, אני צופה כי העוגן תצליח להשתלב במשחקי הפליי־אוף. לצערי, זה הסימן שהכדורעף בישראל אינו מתפתח בכיוון הנכון כדי להשיג את הפער בינינו לבין מדינות מערב־אירופה".

לדוד כפרי חסר כיום מגרש הכדורעף: "לא עזבתי לגמרי את הענף. אני פעיל בועדה המקצועית של איגוד הכדורעף, ומקווה לתרום מנסיוני ויכולתי לשפר כמה שיותר מהדברים שמניתי".

שישיית המחזור ה־6

★ דני אורן (הפועל כפר־סבא)
★ פנחס דקל (הפועל כפר־סבא)
★ אליעזר כגן (הפועל המעפיל)
★ יגאל קליינר (הפועל שריד/העמקים)
★ אורן שור (הפועל מטה אשר)
★ מיכאל עזר (הפועל העוגן)

הטבלה

1.	הפ. קרית־אתא	6	6–18	12
2.	הפועל המעפיל	6	4–17	11
3.	הפ. כפר־סבא	6	10–17	11
4.	הפ. מטה־אשר	5	1–15	10
5.	שריד/העמקים	5	9–9	8
6.	הפועל בת־ים	5	10–10	7
7.	הפועל העוגן	5	11–6	7
8.	מכבי חיפה	6	17–6	7
9.	מכבי ת"א	5	14–5	6
10.	אליצור ת"א	6	18–7	6
11.	הפ. רמת־אביב	6	15–4	5

העיתונאים מעמידים לדין את הפועל ומכבי ת"א

קבוצות הכדורגל של הפועל ומכבי תל־אביב יועמדו לדין בפני ההתאחדות לכדורגל לאחר שלא איפשרו לעיתונאים להיכנס למשחק הדרבי. שחקנים בשכת מכרו שתי האגודות כרטיסים למקומות שנועדו לעיתונאים.

הסובייטים לאדלשטיין: בלי רעש, אחרת...

מאת יוסף גלילי,
כתב „על המשמר"

טניה אדלשטיין, רעייתו של אסיר-ציון יולי אדלשטיין, נקראה בסוף השבוע לשיחה במשרד הפנים במוסקווה ושם הזהירו אותה שני אנשים בלתי מזוהים כי „התנהגותה גורמת נזק לבעלה, בכך שהיא מרעישה את העולם כולו בענייניו".

טניה נתבקשה לחתום על התחייבות שלא ליצור מגע עם המערב, אם היא אכן רוצה את טובתו של בעלה. אם תסכים לכך, אמרו, יטיסו את יולי למחנה בקרבת מוסקווה, ויתנו לו עבודה קלה. טניה סרבה לעסקות כלשהן, בנימוק ש„אינה מקימה רעש בלתי מוצדק ואין הגיון להסכמה כזו".

מייד לאחר מכן פנתה טניה למנהל המחוזי של משרד הפנים, שם נאמר לה כי „בעלה הבריא וניתן להעבירו לעבודות כלליות", כלומר — למחנה עבודה רגיל. כאשר הזכירה כי בעלה נכה ענו לה: „העבודה תרפא את כולם".

מידע זה העביר פעיל עלייה ממוסקווה בשיחה עם אחד מפעילי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

היום בעזה האזכרה לחיים עזרן ז"ל

שלטונות צה"ל אישרו לערוך היום בעזה את האזכרה לחיים עזרן ז"ל, מאשקלון, שנרצח לפני חודש בעזה.

האזכרה תיערך במקום הרצח ב„שוק הזהב", הוא שוק החלפנים העירוני, וחיילים יאבטחו את משתתפי הטקס.

משפחת עזרן מאשקלון ביקשה עזרה מאת המועצה האיזורית גוש קטיף ומאת ועד מתיישבי חבל עזה, בארגון האזכרה. אלה נענו בחיוב, ובקשה לאישור האזכרה בעזה הועברה לאלוף פיקוד הדרום, אלוף יצחק מרדכי. את הבקשה העביר בשם יישובי חבל עזה אבי פרחאן מהיישוב אלי סיני. המועצה האיזורית גוש קטיף הסכימה לתת סיוע לוגיסטי לאזכרה.

היום בשעה 1100 ייאספו כל הבאים במחסום ארז בצפון הרצועה. משם ייצאו כולם יחד, עם ליווי של משטרה וצה"ל, לעבר „שוק זהב", הוא שוק החלפנים בעזה, שם נרצח עזרן.
(עתי"ם)

בית-הספר תרם 200 מנות-דם לתלמידה

בעוד חולה הלוקמיה (סרטן-הדם) מיכאל שירמן ממתין לאחותו, האמורה לתרום למענו מח-עצמות לאחר שקיבלה אשרת יציאה מברית-המועצות, נעשה בסוף השבוע בבית-החולים הדסה בירושלים ניתוח דומה בשתי אחיות תושבות הוד-השרון: האחות הצעירה, בת 11, תרמה מח-עצמות לאחותה, בת 15.

לקראת ניתוח זה התנהל מסע נדיר ויוצא-דופן של התרמת-דם, שבמהלכו התגייס בית-ספר שלם למען מטרה זו ונאספו בו כ-200 מנות דם. מורי בית-הספר, הורים, תלמידי בית-הספר התיכון „מוסינזון" ותורמים מרחבי הארץ, ששמעו על המקרה באמצעי התיקשורת, התייצבו ותרמו דם. ידידי המשפחה ארגנו בנעות את מיבצע ההתרמה, ללא התייעצות עם ההורים. ביום ההתרמה, סיפרה האם למנהל בית-הספר כי בנותיה התרגשו ובכו נוכח גילויי ההתנדבות.

האחיות מחלימות עתה והתורמת תשוב לבית-הספר בימים הקרובים.
(עתי"ם)

סיום עונת הרחצה: חמישה-עשר טובעים

מאת ירון אליוסף,
כתב „על המשמר"

עם סיום עונת הרחצה, פרסמה עיריית ת"א דו"ח ממנו עולה כי שישה רוחצים טבעו השנה בחופים המוכרזים של ת"א ותישעה נוספים טבעו בחופים לא מוכרזים. המצילים הצילו השנה 93 טובעים.

בעונת הרחצה הקודמת טבעו בת"א שמונה אנשים בחופים מוכרזים ותישעה בחופים לא מוכרזים. 144 טובעים ניצלו.

6 מיליון איש ביקרו בחופי ת"א, בעונת הרחצה 1986, ירידה של כ-25% לעומת עונת הרחצה הקודמת.

בשנת הפעילות הראשונה של הסיירת למניעת בריונות וגניבות שהקימה עיריית ת"א, נרשמה ירידה של 15% במספר הדיווחים על גניבות ועלייה של 30% במספר התפיסות.

סכסוך העבודה עם המצילים שגרם לסגירת תחנות ההצלה בעונת הרחצה נמצא כיום בשלב בוררות וצפוי שיסתיים בשבועות הקרובים. במהלך החורף יפעלו בחופי ת"א 3 תחנות הצלה: בחופי גורדון, שרתון ופרישמן, בין השעות 07.30-14.30.

מהבטן עד לגן — תוכנית לימוד חדשה

מאת ירון אליוסף,
כתב „על המשמר"

תוכנית לימודים דו-שנתית, ראשונה מסוגה בארץ, בנושא ההתפתחות התקינה של הילד בגיל הרך, תיפתח היום במרכז להדרכה ולהשתלמות עובדי חינוך בביה"ס לחינוך באוניברסיטת ת"א במעמד שר העבודה והרווחה משה קצב.

התוכנית היא רב-תחומית: ברפואה, בעבודה סוציאלית, בפסיכולוגיה, בחינוך ובתנועה. היא תעסוק בהתפתחות הכוללת של הילד, החל מהיותו עובר ועד להגיעו לגיל 5.

תוכנית הלימודים החדשה מיועדת לבוגרי תואר ראשון העובדים כרופאי ילדים, פסיכולוגים, אחיות טיפת חלב, עובדים סוציאליים, קלינאי תקשורת ואנשי חינוך. בוגרי התכנית יוכשרו לשמש כמנחים למטפלים בילד במסגרות שונות: משפחה, טיפת חלב, מעונות יום וגני ילדים.

בראש התוכנית יעמדו פרופ' סידני שטראוס מביה"ס לחינוך וד"ר שאול הראל מביה"ס לרפואה.

ישיבת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת בנושא האחיות. משמאל: פרופ' חיים דורון, יו"ר „קופת-חולים", שושנה ארבלי-אלמוזלינו, שרת הבריאות, וח"כ אורה נמיר, יו"ר הוועדה. (צילום: יצחק הררי)

שרת הבריאות מזמנת כל הגורמים

(סוף מעמוד ראשון)

ערב. אחיות יישארו במחלקות יונקים, פגים, דיאליזה וגריאטריה, כן ישהו שם צוותי חירום. נטישה זו באה אחרי העדרות בת 24 שעות, אתמול, כמהלכה נמסר על מקרי התעלמות מהוראת מטה השביתה והופעת אחיות במחלקות, מהן במדים ומהן בלא מדים.

במטה השביתה התייחסו בביטול להצעות שנמסרו אתמול בבוקר. אין בהצעות אלה משהו חדש, נאמר לנו, ואין בהן כדי לענות על התביעות בנושא תקנים, תנאים פיסיים, מעונות ילדים או תמריצים.

רשימת תביעות

היום אמורות האחיות להגיש רשימת תביעות לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת; במקביל יגיש האוצר רשימת ההטבות שהוא מוכן להעניק לאחיות. כל זה בהתאם לסיכום שהושג אתמול בתום ישיבת ועדת העבודה בהשתתפות שרת הבריאות.

כ-150—200 אחיות הפגינו אתמול מול משכן הכנסת.

בכמה בתי-חולים במרכז הארץ מקבלים רק מקרים קשים ביותר, כשקיימת סכנת חיים ממש — וגם זה, כשלצד החולה בן משפחה המתחייב לסעוד את קרובו, או אחות פרטית צמודה.

אי-אמון של מפ"ם וחד"ש

מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת מוסר:

סיעות מפ"ם וחד"ש יביעו מחר אי-אמון בממשלה בשל המשבר הנמשך במערכת הבריאות.

בדברי ההסבר להצעתה קובעת מפ"ם, כי המשבר הוא פועל יוצא מהמדיניות החברתית-כלכלית של הממשלה, אשר אינה מודעת למחיר הכבד שיש לצעדיה. חד"ש מאשימה את הממשלה במדיניות מכוונת נגד הדרישות הצודקות של האחיות.

לעומת זאת החליטו אתמול סיעות הליכוד והמפד"ל בכנסת, כי הן תומכות בעמדת הממשלה בסכסוך עם האחיות. שתי הסיעות קראו לשובתות לחזור לאלתר לעבודה תקינה.

אתמול קיימה ועדת העבודה והרווחה ישיבה ראשונה עם שרת הבריאות החדשה שושנה ארבלי-אלמוזלינו, אשר קראה לאחיות לבוא לקראת הממשלה ולהיכנס למו"מ איתה, על בסיס ההצעה האחרונה של ההסתדרות. השרה הדגישה, כי המשך העיצומים יביא להרס מערכת הסיעוד בארץ.

נציגת האחיות, אילנה כהן, טענה, כי לא תהיה פריצת דרך במו"מ, כל עוד שני הצדדים ממשיכים לדבר בשתי שפות שונות. עדיף לתת כבר היום, מה שממילא יסכימו לתת מחר. נציגה אחרת של השובתות, בלה סופרין, הדגישה כי לחברותיה יש חוסר אמון מוחלט בדרך ניהול המו"מ ע"י המדינה.

פיקניק בכנסת

האחיות השובתות ערכו אתמול פיקניק המוני בגן הכנסת בירושלים. הן הגיעו לבירה בשעות הבוקר כדי להפגין מול משכן הכנסת, הפותח את מושב החורף שלו. האחיות ענדו לזרועו סרט ארום ובו נאמר: „נמאס מהאדישות כלפינו".

הן הציבו שלטים כדוגמת „ממשלה חולה איננה אוהבת חלשים", „לא אכפת לאף אחד". אל האחיות הצטרפו עובדים מבתי החולים שהביעו הזדהות עמן.

ההפגנה התנהלה בשקט, ללא צורך בהתערבות משטרתית. בשיחה עם כתבנו ציינו האחיות כי „לו היינו גברים ולא נשים, היינו נראים אחרת". משלחת מקרב האחיות נכנסה למשכן כדי להיפגש עם ועדת העבודה של הכנסת, אל השובתות יצא ח"כ שבח וייס (עבודה) שהביע הזדהות עם מאבקן, אך הסביר כי הכנסת איננה הקוצב משכורות.

מצוד אחר דני כץ

(המשך מעמוד ראשון)

הישתחל בין גדרות התייל וקפץ לצידה השני של החומה. מתברר כי בני משפחתו של דניאל כץ, שהמתינו כדי לערוך ביקור אצלו, ראוהו עולה על מונית ונעלם.

דניאל כץ הוא בן 36, גובהו 1.78, פניו מוארכים ולו תלתלים שחורים. היום תיפעל המשטרה להסרת צו איסור פירסום תמונתו, על-מנת שתוכל לפרסמה בכלי-התקשורת וברבים כדי להיעזר בציבור בחיפוש אחריו. בעת בריחתו לבש האנס מרמת-גן טרנינג שחור-כחול ונעל נעלי התעמלות. במשטרה במחוז תל-אביב התמנה קצין בודק כדי לברר את נסיבות הבריחה.

כזכור, הוגש בשבוע שעבר כתב אישום נגד דניאל כץ העצור מזה חודש ספטמבר. מכתב האישום עולה כי הוא ביצע שני מעשי אונס בנסיבות מחמירות ושלושה נסיונות לאונס. כמו כן הואשם בפריצה לדירה, בגניבה ובהחזקת סם מסוכן. הנאשם נהג לעקוב אחר קורבנותיו לאחר שהיה מסיים את עבודתו בתיאטרון; הוא היה בוחר לקורבן אשה שהיתה חולפת על פניו במכוניתו, היה עוקב אחריה עד לביתה במכוניתו. בעת שהיתה מחנה את המכונית ופונה לעבר ביתה היה מתגנב מאחוריה ובאיומי סכין היה מבצע את האונס.

כאמור, ערוכת המשטרה כעת ומתוגברים חיפושים אחר הנמלט.

כשל כוח הסבל

(סוף מעמוד ראשון)

כן ישוחררו כל הרופאים אחרי התורניות. מנהלי המחלקות חייבים לדרוש שכירת שירותי סיעוד חלופיים כשאין אחיות.

„בשל כוח הסבל" — כך אמרו רופאי בית-החולים „סורוקה" בבאר-שבע.

נציגי הרופאים מ-ג החטיבות הגדולות של בית-החולים — החטיבה הכירורגית, הפנימית, ומיילדות וגינקולוגיה — כינסו אתמול את העיתונאים ואמרו, כי המערכת בבית-החולים עומדת בפני התמוטטות.

„הילד פשוט יילך"

ד"ר מרק גלזרמן, מנהל מחלקת מיילדות וגינקולוגיה, אמר, כי בבית-החולים סורוקה יש 9000 לידות בשנה, מהן 5 אחוז „לידות דרך", בשל המרחקים הגדולים. „אם לא תהיה מיילדת שתעמוד בחוץ ותחכה לרכב שמגיע עם היולדת — הילד פשוט יילך".

„לא בלתי אפשרי שגרמנו למות בגלל נזק מצטבר", אמרו הרופאים. „הנזק הוא כבד, לטווח ארוך, ויהיה לו ביטוי אפילו בעוד שנתיים. לא יהיה לנזק הזה הד תקשורתי, ואי-אפשר יהיה למדוד אותו".

ד"ר מייק אלקן מהמחלקה הפנימית, אמר, כי הגיעו מים עד נפש וכי בקרב הרופאים קיימת תחושה קשה שהמצב עלול להימשך עוד ועוד. „אין לנו טענות אל האחיות. להיפך. אנחנו מחזקים אותן ורואים עצמנו בני-ברית שלהן. מצבן הוא בלתי-אפשרי. גם כעת, בזמן השביתה, הן לא מבלות ולא עושות קניות, אלא מסתובבות פה בפנים נפולות. המערכת כאן עומדת בפני התמוטטות. ובבית-החולים „סורוקה" זה חמור מבכל מקום אחר — משום שכאן לא תהיה לחולים שום אלטרנטיבה".

לא רוצים אחריות

מנהלי המחלקות בבית-החולים „רוטשילד" בחיפה פנו אתמול בקריאה למשרד הבריאות לפתור לאלתר את שביתת האחיות וקראו לתושבי חיפה המסוגלים לסייע לבית החולים בדרך כלשהי להתנדב ולהגיע לחדר המיון של בית-החולים לסיוע.

„די לנו מהמצב אליו נקלענו. איננו מעוניינים לקחת יותר אחריות במצב העניינים שנוצר ומי שמנצח כי מערכת הבריאות ממשיכה לפעול אינו אלא שקרן", אמרה אתמול ד"ר גלדיס שור, יו"ר ועד רופאי בית-החולים רוטשילד.

לדברי ד"ר שור, יש פגיעה בחיי אדם עקב שביתת האחיות. „זוהי פגיעה לטווח הארוך והיא לא ניתנת למדידה מדוייקת אולם אין כל ספק שיש פגיעה ואלה שטוענים כי אין פגיעה כזו אינם אומרים אמת". היא אמרה עוד כי הרופאים תפקדו עד היום כי אינם מסוגלים לנקוט עמדה מסוימת, אולם „הגענו עד קצה היכולת. הרופאים כאן עובדים סביב השעון ויכולתם נפגעת עקב כך" — אמרה ד"ר שור.

רופאי בית-החולים „כרמל" בחיפה החליטו אתמול, בתום כינוס חירום, כי בית-החולים יקבל חולים רק במצבי חירום רפואיים ביותר. כן הודיעו הרופאים, כי גם כך יקבלו רק חולים שיגיעו עם מלווה צמוד וכוח-עזר סיעודי.

לא מחזיקים מעמד

רופאים בבית-החולים הממשלתי בנהריה מסרו, שאינם יודעים עד מתי יוכלו להחזיק מעמד. בבית החולים נותרו 80 אחוז מהחולים, כי מצבם אינו מאפשר פינוי.

מנהל בית-החולים, ד"ר אליעזר חוני, אמר, כי המצב קשה במיוחד בנהריה, מכיוון שבמקום אין כוחות סיעוד של חיילות וכוחות עזר אחרים.

ההשתלה תושלם הבוקר

(המשך מעמוד ראשון)

ולהפסקת הדימום. סגן מנהל בית-החולים ד"ר צבי בן-ישי, אמר אתמול, כי תחילת ניתוחו של אליהו שרייר התנהלה על-פי המתוכנן וללא בעיות מיוחדות, אלא שבשעות הבוקר החלה הידרדרות לאחר שלחץ הדם שלו ירד והוא דימם ללא אפשרות לעצור את הדם.

„קורה שלא ניתן לעצור דימומים בניתוחים גדולים" – אמר ד"ר יגאל קם – „ואז יש צורך לעצור את הדימום בדרך מיכנית. מתגברים על הבעיה על-ידי החדרת חומרי קרישה לבטן בלחץ גדול, וזה מה שעשינו. אחרי שמצבו של שרייר יתייצב נמשיך את הניתוח".

ד"ר מייר זינגר מחדר ההתאוששות אמר אמש, כי צוות הרופאים ממתין להתייצבות נוספת במצבו של מושתל הכבד וכשזו תבוא – יימשך הניתוח. „כרגע הוא נושם טוב יותר. לחץ הדם טוב יותר ויש גם קרישה טובה יותר". אמר הד"ר זינגר.

ממד"א נמסר אתמול, כי בנק הדם של מגן-דוד אדום סיפק לבית-החולים עד שעות הצהריים, 150 מנות דם ו-300 תחליפי דם. לצורך ניתוח השתלת הכבד.

שעה קלה לאחר שהופסק אתמול ניתוח השתלת הכבד של אליהו שרייר נערכו בבית-החולים „רמב"ם" שני ניתוחים להשתלת כליות. מושתלי הכליות – גאלי איזנובר, 30, משפרעם ועמוס מזרחי, 36, מחיפה – הועברו בתום הניתוחים במצב יציב למחלקה הנפרולוגית. הכליות נלקחו מגופתו של תורם הכבד.

במצבה של מושתלת הכבד הראשונה, מירה שיכמנטר, חל אתמול שיפור נוסף והיא שוחחה ארוכות עם בני משפחתה. נראה שאם יימשך השיפור במצבה של המנותחת גם בימים הקרובים, היא תעזוב בקרוב את מחלקת ההתאוששות ותועבר למחלקה סדירה בבית-החולים, שם היא מאושפזת כעת.

מועצת הפועלים באופקים מנעה פיטורים ב„גלסר"

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

פיטורי עובדים במפעל „גלסר" באופקים, נמנעו אתמול בעקבות התערבות מועצת הפועלים בעיר. גם שני עובדים שכבר פוטרו — הוחזרו לעבודתם.

בשבועות האחרונים, התחלפו במפעל המייצר גלשנים — ההנהלה והמנכ"ל. סמוך לחילופין פוטרו גם שני חברי ועד עובדים, לאחר שהשביתו את המפעל למשך מספר שעות. ההשבתה באה לאחר מספר איחורים בתשלום המשכורות לעובדים.

באחרונה הודיעה ההנהלה על כוונתה לפטר 7 עובדים נוספים,

צרפת גרמניה ויוון סיכלו הזדהות אירופה עם בריטניה

ארה"ב משאירה פתוחה את האפשרות לסנקציות כלכליות

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת
ואב בלייזר כתבנו בארה"ב

פאריס. — שרי-החוץ האירופים התקשו אמש להשיג אפילו נוסח הצהרת הזדהות משותפת עם בריטניה ופעולתה להענשת סוריה במדינת טרור. צרפת, גרמניה ויוון סיכלו גיבוש אמצעים נוספים נגד סוריה.

כינוס שרי-החוץ של 12 מדינות השוק בלוקסמבורג התנהל באווירה קשה. יוון הביעה התנגדות חריפה לאיזכור שמה של סוריה בהצהרה. שר-החוץ הבריטי ג'פרי האו הציג את הראיות המרשיעות נגד סוריה, שהתבססו על האזנה אלקטרונית לשדרים מוצפנים מדמשק לשגרירות בלונדון ומורים לשגריר לסייע להינדאווי. אף אחד לא יוכל להפריך את ההוכחות שהציג האו נגד סוריה.

האו אמר, כי אינו מסתפק בהצהרת הזדהות מוראלית, אלא תבע גיבוש סדרת אמצעים נגד סוריה, כגון הפסקת כל משלוחי הנשק אליה, השעיית ההסכם הכלכלי בין השוק לדמשק, ביטול חילופי ביקורים, הגבלת תנועת הדיפלומטים הסורים באירופה.

הצרפתים הביעו התנגדות לכל צעדים מעשיים. הם הציעו הצהרת תמיכה מילולית בלונדון. הם לא טרחו אפילו לשגר לכנס את שר החוץ, היוונים התנגדו לאיזכור שם סוריה בהצהרה, מה שפוצץ כמעט את הכינוס.

בשעות הערב הופסקה הישיבה, כדי לאפשר התייעצויות.

רדיו „אירופה אחת" דיווח על אווירת משבר בין ה-12. גם הגרמנים מתנגדים לכל סנקציות משיקולים עסקיים. הצרפתים מגלים יחס מתנשא כלפי הבריטים. פקידים צרפתים צוטטו לאמור, כי פעולת התגמול הבריטית נגד סוריה היא תמומת מוח. „מן הבטן", בעוד „אנו שומרים על קור רוח ופועלים עם השכל". הם אמרו, כי סוריה היא גורם חשוב מדי בפתרון הסכסוך במזרח-התיכון. מכדי שאירופה תטיל עליה חרם.

בפאריס הצדיקו חוגים בשלטון הימני את עמדת צרפת, ביחסם את ההפוגה בפיגועי הטרור למחוות הצרפתיות כלפי אסד. בשלטון לא מסתירים אפילו, כי אינטרסים ציניים מנחים את הסירוב הצרפתי.

בשעת הכינוס נועדו שיראק וקוהל לפסגה גרמנית-צרפתית לדון במלווה המשותף בסך מיליארד דולר לדמשק. פקידים ציטטו את דה-גול שאמר: „לצרפת אין ידידים במזרח-התיכון, אלא רק אינטרסים".

אישים יהודים בפאריס קבלו, כי התנהגות צרפת וגרמניה מזמינה פעולות סחטנות טרור נוספות. הן מראות כי הטרור משתלם כאמצעי להשיג כסף ותמיכה דיפלומטית. מנהיגים סוציאליסטים הביעו התנגדות לעסקת הנשק.

צרפת עדיין נערכת לחתימת עסקת נשק חשאית עם סוריה. רדיו „אירופה אחת" הביא אתמול פרטים חדשים על העסקה. הוא דיווח על אספקת טילי קרקע-קרקע, מסוקי תקיפה „גאזל" חמושים בטילי „הוט" נגד טנקים.

אמצעי קיצוני

מימשל רייגן הדגיש אמש, כי החלטתו להחזיר את השגריר האמריקני מדמשק היתה בגדר „אמצעי רציני וקיצוני, אות לאי-שביעות רצון דיפלומטי רבה ביותר" ממדיניותה של סוריה.

פקידי הבית הלבן ומחלקת המדינה עדיין משאירים פתוחה את האפשרות לצעדים כלכליים ודיפלומטיים נגד דמשק, לאור הרשעתו של הינדאווי. דובר מחלקת המדינה אמר, כי מתנהל עתה תהליך של התייעצות עם מדינות מערב-אירופה באשר לאמצעים אלה.

יותר מ-20 סינאטורים פנו למימשל בתביעה לנתק את כל הקשרים הדיפלומטיים עם סוריה כפי שעשתה בריטניה. אולם במימשל אומרים, כי ממתינים לתוצאות הכנס האירופי בלוקסמבורג.

ממשלת אוסטרליה הודיעה אמש כי היא שוקלת עתה באיזה צעדים לנקוט.

5 יהודים נעצרו במוסקווה בעת ביקורו של אלי ויזל

גורבצ'וב התנצל על שלא נפגש עם ויזל ומקווה לראותו

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

חמישה צעירים יהודים נעצרו במוסקבה בליל שמחת-תורה, בתום הופעתו של חתן פרס נובל אלי ויזל בבית-הכנסת הגדול ברחוב ארכיפובה בעיר. הם הועברו לתחנת המשטרה באיזור קלינין ואמורים להישפט בבית-משפט אזורי „באשמת חוליגאניזם". אף שלא התנגדו למעצרם.

פעיל עלייה ממוסקבה סיפר בשיחה טלפונית עם פעיל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בתל-אביב, כי הצעירים נעצרו על-ידי אנשים ללא מדים. כאשר ביקשו עזרתו של שוטר במדים, השיב להם: „חבל שאין לי תת מקלע, הייתי בעצמי יורה בהם".

שליט בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, הודיע כי הוא מעוניין להיפגש „מוקדם ככל האפשר" עם הסופר היהודי אלי ויזל בעל פרס נובל לשלום — הודיע אתמול עסקן יהודי בנורווגיה.

ויזל, שלא אחת מתח ביקורת על הממשלה הסובייטית המטילה מגבלות על הגירת יהודים, ביקש להיפגש הן עם גורבצ'וב והן עם חברו לפרס נובל, אנדריי סאחארוב, בביקורו בבריה"מ.

הרב מיכאל מלכיור מאוסלו שנלווה אלי ויזל בביקורו במוסקווה, אמר כי גורבצ'וב שלח הודעה לויזל ביום ראשון בה הוא מתנצל על שלא יכול היה לפגוש אותו הפעם.

„אולם גורבצ'וב הביע הערצה ליצירתו של ויזל והביע תקווה כי ויזל יחזור למוסקווה בקרוב". אמר.

מהומות בשלושה מכרות זהב בדרום-אפריקה

30 אלף כורים שחורים תובעים תוספת שכר

יוהנסבורג. — מהומות פרצו אתמול בשלושה מכרות זהב בדרום-אפריקה, לאחר ש-30,000 כורים שחורים פתחו בשביתה על רקע סכסוך בענייני שכר.

חברת הענק „גולד פילדס מייניגג" מסרה, כי המהומות פרצו במכרות הזהב באיזור יוהנסבורג לאחר שהכורים סירבו לרדת אל מתחת לפני הקרקע ולהתחיל בעבודה.

אנשי הבטחון בשדה ירו כדורי גומי והפעילו רימוני גאז נגד הכורים השובתים בשני מכרות. נמסר כי הכורים העלו באש מחסן באיזור המכרה.

חברת המכרות הגדולה היא אחת משתי חברות המסרבות להמשיך במו"מ עם האיגוד המקצועי של הכורים השחורים על תביעות השכר שהם מציגים.

ארבע חברות אחרות הגישו הצעות להעלאות שכר, אולם המו"מ עימן עדיין נמשך. (ע"צ)

ה„ביג באנג" החל ברגל שמאל

כניסתה של הבורסה הלונדונית לעידן המחשב אתמול רשמית לוותה תקלה – ועצבנות. המסחר שותק באופן מוחלט למשך 13 דקות

עידן המחשב נכנס גם לבורסה השמרנית של לונדון. באמצעות עשרות מסכים המפוזרים ברחבי אזור העסקים של העיר. (צילום אי.פי)

לונדון. — כניסתה של לונדון לעולם החדש של שוק המניות הממוחשב החשוף לתחרות קשה החלה אתמול „ברגל שמאל". לאחר שתוך שעה קלה מאז הפעלת המערכת הממוחשבת חל שיתוק במסירת המידע על שערי הבורסה באמצעות הצגים של מאות המחשבים במערכת החדשה.

עברה יותר משעה עד אשר תוקן השיבוש במערכת החדשה של המסחר המחסל נהגי המסחר של מאות שנים, והמחירים החדשים שוב הוזנו לתוך המערכת. בעת השיבוש חל שיתוק מוחלט במעילות הבורסה הלונדונית, דבר שהגדיל את עצבנות הברוקרים.

המדובר במערכת חדשה של מסחר בשוק ההון הלונדוני, המתבצעת כולה באמצעות מחשבים. מעתה ואילך לא ייהלכו יותר ברוקרים על ריצפת הבורסה ב„סיטי" של לונדון, וכל המסחר נעשה באמצעות המחשבים כשהוא מסתמך על מערכת מידע ודיווח על תנודות השערים בעת ובעונה אחת אצל כל הגורמים השותפים למסחר.

הפעלת המערכת החדשה, שקיבלה כבר לפני חודשים רבים את הכינוי „ביג באנג" (המפץ הגדול) שותקה למשך 13 דקות לפני השעה 9 כאשר המסחר עמד להתחיל. המערכת הופעלה החל מ-8 בבוקר כדי להריץ את כל הפעולות לקראת הפתיחה הזאת ב-27 באוקטובר שתוכננה שנים רבות והושקעו בה מאות מיליוני לירות שטרלינג.

המערכת מתבססת על שורה של מחשבים מתקדמים ותוכנה מסובכת וכפי שהראה השיבוש מיד עם הפתיחה ההיסטורית — כל תקלה עלולה לשתק את המערכת כולה.

לקראת הפעלת שיטת המסחר הממוחשבת, פתחו חברות ברוקרים גדולות מארה"ב, מיפאן וממדינות אחרות משרדים בלונדון, כדי להשתתף במסחר שם, בתקווה להפיק רווחים. הנהגת השיטה הופכת, למעשה, את הסחר בניירות הערך לפעולה רצופה של 24 שעות.
(ע"ר)

שלום ליום אחד

לוחמי גרילה ב-11 מדינות לפחות, הפסיקו אתמול את מעשי האלימות תוך היענות לפניית האפיפיור יוחנן פאולוס השני. ראש הכנסיה הקאתולית הציע לקיים שביתת-נשק ביום שהוכרז על-ידו כיום תפילה למען השלום בהשתתפות בני כל הדתות.

דובר הוותיקן אמר, כי כל תנועות הגרילה באמריקה הלאטינית, פרט לארגון המאואיסטי „הנתיב הזוהר" הודיעו על הצטרפותם למבצע הפסקת האש.

בלבנון הפסיקו התותחים לירות לאורך קו החזית של ביירות, כאשר לוחמים נוצריים ומוסלמיים נענו לפנייתו של האפיפיור.

הקבינט הישראלי פירסם אתמול הצהרה, שבה הודיע כי הוא מצדד בפנייתו של ראש הכנסיה הקאתולית.
(צילום: אי.פי.)

מפלגות האופוזיציה במצרים דוחות את תוצאות הבחירות

קאהיר. — חמש מפלגות האופוזיציה במצרים החליטו להגיש תביעה לבית-המשפט נגד תוצאות הבחירות שהתקיימו החודש למחצית חברי הבית העליון בפרלמנט.

מפלגות האופוזיציה טוענות בהודעה שפרסמו, כי התוצאות זויפו והסיכומים הרשמיים על מספר המצביעים עלו בהרבה על סך-הכל בעלי זכות הבחירה במצרים.

בבחירות שהתקיימו ב-1 באוקטובר זכתה המפלגה הדמוקרטית הלאומית, מפלגתו של הנשיא מובארק בניצחון מוחץ. מפלגות האופוזיציה החרימו בחירות אלה במחאה על שיטת הבחירות.
(ע"ר וע"צ)

אש"ף-צרפת: קיפאון ומתיחות

אבו-דאבי. — העיתון „אלבאן" מוסר מפי מקור פלשתיני מהימן בפאריס, כי היחסים הפלשתינאיים-צרפתיים נמצאים במצב של קיפאון ואפילו של מתיחות.

לדברי המקור, ביקורו של אבו-איאד בפאריס לפני שבועות מספר לא הביא להפשרת האווירה. אותו מקור מייחס את הכשלון לאי-רצונו של אבו-איאד להעניק שירותים בטחוניים הקשורים באנשים ששיתפו פעולה עם ההתנגדות הפלשתינית.

המקור הפלשתינאי הדגיש, כי לאחר ביקורו של האחראי הפלשתיני בפאריס, ניסו השלטונות ל„משש את הדופק" של לשכת אש"ף בפאריס ביחס לאפשרות של עריכת חיפוש בטחוני בלשכה בתואנה שדבר-מה מתרחש מאחורי הקלעים.

מצרים דנה בצעדים כלכליים

כווית. — מצרים דנה בצעדים כלכליים לאחר שנכשלו מאמציה להשיג דחיית חובות או עזרה אחרת בארצות-הברית.

העיתון „אל-ראי אל עאם" הכוויתי מוסר, כי חברי המשלחת המצרית ששבו לאחרונה מוושינגטון דיווחו על סירובו של המימשל האמריקני לבצע קונסולידציה בחובות הצבאיים של מצרים בשלב הנוכחי.
(ע"מ)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 27.10.86

מטבע	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.4791	1.4974	1.4870
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4818	1.5002	1.4895
מרק גרמני	1	0.71	0.75	0.7274	0.7365	0.7312
לירה שטרלינג	1	2.05	2.14	2.0819	2.1078	2.0962
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2224	0.2252	0.2237
ין יפני	100	0.91	0.95	0.9241	0.9356	0.9289
גילדן הולנדי	1	0.63	0.66	0.6439	0.6519	0.6473
פרנק שוויצרי	1	0.86	0.93	0.8502	0.8911	0.8852
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2125	0.2151	0.2137
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1990	0.2015	0.2001
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1931	0.1955	0.1943
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.2986	0.3023	0.3002
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0683	1.0816	1.0730
דולר אוסטרלי	1	0.92	0.99	0.9511	0.9629	0.9553
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6508	0.6589	0.6540
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3505	0.3548	0.3522
שילינג אוסטרי	10	1.01	1.06	1.0327	1.0456	1.0390
לירה איטלקית	1,000	1.03	1.10	1.0515	1.0647	1.0576

צה"ל החל לאמן את מערך החיילות בקרב־מגע נגד תקיפתן בדרכים. (צילום: דובר צה"ל)

„יד חזקה" נגד דרוזים שהשתלטו על אדמות מדינה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כוחות גדולים של המשטרה ומשמר־הגבול סייעו אתמול לאנשי מינהל מקרקעי ישראל לתפוס מחדש אדמות עליהן השתלטו תושבי הכפר בוקעתה ברמת־הגולן.

אחת המשפחות במקום השתלטה על שבעה דונמים, שכבר הוחל בהכנתם לעיבודים חקלאיים, בכלל זה הקמת מאגר מים גדול. אתמול הובאו למקום שני טרקטורים גדולים של מינהל המקרקעין, אשר בחיפוי המשטרה ומשמר־הגבול החלו ביישור את השטח ולהרוס את מאגר המים שנבנה על שטחי המדינה.

לאחר יישור השטח, גודרו שבעה הדונמים והוצב עליהם שילוט המעיד שמדובר באדמות המדינה. אחד מבני־המשפחה שפלשו לאדמות, השתולל במקום. וככל הנראה, הטיח אבן בראשו שלו ונזקק לטיפול רפואי.

כץ־עוז: ממשלת האחדות תיבחן בצמיחה והשקעות

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

מבחנה של ממשלת האחדות הלאומית בשנתיים הבאות ייקבע על־ידי יכולתה להצעיר את המשק לצמיחה ולהשקעות בייצור ליצוא, במטרה להגדיל את היצוא הכולל של המדינה ב־10 אחוז לשנה — אמר אתמול סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ־עוז, בהרצאה בעיר.

כץ־עוז מנה את הקריטריונים שיקבעו את עתידה של הממשלה לשבט או לחסד: יכולתה להמשיך את המשא־ומתן לקראת הסדר שלום בינינו לבין ירדן, תוך שמירת מעמדה הבינלאומי של ישראל ששופר בשנתיים האחרונות; שינוי בהקצאת המשאבים בתוך מדינת ישראל והגדלה מסיבית של ההשקעות בנגב ובגליל על פני יהודה ושומרון; שינוי בפערי השכר על־ידי מיסוי פרוגרסיבי.

מספנות "ישראל" לא ייסגרו

יו"ר ועד הפועלים, מישל אלמליח, אולץ לפרוש מתפקידו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מספנות־ישראל לא יפורקו ולא ייסגרו, אולם יו"ר ועד פועלי המספנה, מישל אלמליח, אולץ לפרוש מתפקיד יו"ר הוועד. ובתמורה על כך ויתר כונס הנכסים, עו"ד עמרם בלום, על דרישתו לפיטוריו של אלמליח.

בקשת פירוק המספנה בוטלה אתמול על־ידי כונס הנכסים הרשמי לא לפני שמועצת פועלי חיפה נאלצה להסכים לתיקון להסכם העבודה הקיבוצי של עובדי מספנות ישראל, לפיו כל עובד שישבות או יסית לשביתה בניגוד לעמדת ההסתדרות ובניגוד לחוק, יהיה צפוי לפיטורים ללא פיצויים וללא הודעה מוקדמת.

עם זאת, הסכים כונס הנכסים, עו"ד בלום, לכלול סעיף כי עובד שיפוטר יהיה רשאי לערער על פיטוריו בפני ועדה המורכבת מנציגי הנהלת המספנה, נציגי מועצת פועלי חיפה ומשופט בדימוס. ועדה זו תשמע את הראיות ותוכל להחליט על ביטול הפיטורים או על תשלום פיצויים.

מחזיק תיק המספנה, [illegible] אמר אתמול [illegible] המשפטי כי מועצת פועלי [illegible] תעשה הכל כדי שהמצב [illegible] רגוע. ההסכם עם כונס הנכסים [illegible] הפוגע בזכויות העובדים, [illegible] כברכת מזכיר מועצת פועלי [illegible]

ראשי הרשויות הערביות: אם לא נקבל המענק המובטח — נתפטר

מנכ"ל משרד הפנים — טלפונית: הסכומים יוזרמו תוך ימים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ראשי הרשויות המקומיות הערביות מאיימים להגיש התפטרות קולקטיבית ולהחזיר את המפתחות למשרד הפנים, אם תוך חודש לא תיענה דרישתם לקבל את המענק המיוחד בסך 14 מיליון שקלים שהובטח להם לפני חודשיים.

על כך הוחלט בכנס החירום הכללי של ראשי הרשויות הערביות שהתקיים אתמול בשפרעם.

הכנס החליט להשבית ב־6 בנובמבר את כל השירותים ביישובים הערביים, כולל שירותי הניקיון ומערכת החינוך כצעד ראשון במאבק.

הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות שיתכנס באותו יום לישיבת חירום הוסמך להכריז על שביתה כללית של כל המגזר הערבי אם עד אז לא יוזרמו הסכומים הדרושים.

בכנס החירום שהתקיים בהשתתפות 41 ראשי רשויות הושמעו טענות קשות נגד משרד הפנים. רוב ראשי הרשויות הערביות רואים בסחבת בה נוהג משרד הפנים זלזול בהם כנציגי ציבור.

מנכ"ל משרד הפנים, [illegible] דרעי, התקשר אתמול [illegible] ראשי הרשויות הערביות [illegible] הוועד הארצי, איברהים [illegible] בניסיון לשדלו לדחות [illegible] צעדים תוך הבטחה [illegible] הדרושים יוזרמו לקופות [illegible] הערביות תוך ימים ספורים.

הסיעות החילוניות בעיריית ת"א ימנו נציגות לבחירת רב אשכנזי

מאת ירון אליוסף

סיעות „העבודה", מפ"ם, ליבראלים, ל"ע, ו„שינוי" בעיריית ת"א, מסכימות למנות נשים מטעמן לגוף הבוחר את הרב האשכנזי של העיר.

בעקבות פנייה של נעמ"ת לסיעת העבודה בעיריית ת"א, בחרה הסיעה את עו"ד חביבה אבגיל, יו"ר הוועדה למעמד האשה בנעמ"ת ומחזיקת תיק הבריאות בעירייה ואת לילי מנחם, פעילת נעמ"ת, כנציגות הסיעה לגוף הבוחר את הרב האשכנזי. בעקבות החלטת סיעת „העבודה", ניהל ח"כ דב בן־מאיר מו"מ עם סיעות אחרות והוסכם עם הסיעות החילוניות האחרות, כי גם הן ישלחו נשים לגוף הבוחר. הסיעות החילוניות משגרות לגוף הבוחר 20 מבין 32 נציגי העירייה.

סיעת „העבודה" בעיריית ת"א אף קיבלה את הצעתה של עו"ד אבגיל, לפיה תזמן הסיעה את המועמדים לתפקיד הרב העירוני לפגישה עם הסיעה והם יתבקשו להשיב על שאלות בקשר לתפקיד, ובפרט לגבי עמדותיהם בנושא שיתוף נשים במועצה הדתית והתייחסותם לפתרון בעיות בדיני אישות, מהן סובלות בעיקר נשים.

נעמ"ת־ת"א פתחה אתמול במבצע החתמה המוני על עצומה, הקוראת לראש העירייה לשתף נשים בגוף הבוחר את הרב האשכנזי. דוכני ההחתמה יוצבו עד סוף השבוע על רחבת בית העירייה, מול משרדי הרבנות בת"א, בכיכר דיזנגוף ובלב־דיזנגוף. נעמ"ת־ת"א פירסמה הודעה בה נאמר, כי לא יתכן שדעתן של נשים לא תישמע כשמדובר בבחירת ממלא תפקיד ציבורי המשמש גם אב בית־הדין הרבני בת"א, שלהחלטותיו השפעה רבה על נשים, במיוחד בענייני אישות. מזכירת נעמ"ת בת"א, ערה רבון, אמרה כי מדיניות שתחילתה באי־שיתוף נשים בגוף הבוחר את הרב העירוני ממשיכה בהפרדה בין המינים בקו האוטובוס 14 — סופה שתביא ליצירת חברה חומייניסטית.

● סימפוזיון על שימוש בטכניקות אמנותיות שונות ככלים להפעלה קהילתית ייערך ב־26 באוקטובר באולם מסקין בבית־הבימה, מטעם המרכז הישראלי של „אינטר־אקשן", אירגון בינלאומי שמרכזו בלונדון, מיסודו של אד ברמן.

שר המשפטים והתיירות, אברהם שריר, מתחבק עם חבר הפרלמנט האירופי, אריק בלומנפלד, העושה עתה בישראל. (צילום: [illegible])

ועדה תבדוק הרופא הצבאי שעתר נגד הצגתו כחולה־נפש

רופא צבאי, בדרגת סגן, שטען בעתירה לבג"ץ כי לאחר שהתלונן על אי־סדרים בכלא צבאי בו שירת כרופא, ניסו להציגו כחולה־נפש ולשחררו מצה"ל בפרופיל רפואי 21 — הסכים אתמול להיבדק בפני ועדה של שלושה פסיכיאטרים המשרתים בשירות מילואים בחיל הרפואה.

הבדיקה נועדה לגיבוש חוות־דעת מלאה של חיל־הרפואה על אודות מצבו של הקצין, לצורך קבלת החלטות בשאלת המשך שירותו הצבאי. נציגי חיל הרפואה הודיעו לבית־המשפט, כי מרשם הסכים לבדיקות, מתוך הנחה שיופרכו ע"י כך הטענות בדבר מצבו הרפואי.

לפני כשבועיים עתר הרופא לבג"ץ והשופטת שושנה נתניהו הוציאה צו ביניים האוסר על קצין הרפואה הראשי לשלוח את הרופא לבדיקה פסיכיאטרית. העותר טען באמצעות נציגיו, עוה"ד רנאטו יאראק [illegible]: „ידועה היטב רגישותן של מערכות היראכיות לגורמים בתוכן המעוררים פגמים בתיפקודן ומתלוננים, והיו דברים מעולם שמערכות אלו עשו כל אשר לאל ידן כדי להיפטר מ„טרדן" שכזה ולערער את אמינותו".

העותר טען עוד, כי הוא חש שהמערכת נגדה התלונן מנסה להשתיק [illegible] ומתלונותיו ולכסות על מחדלים ומעשים שלא ייעשו, [illegible] אמינותו והצגתו כחולה נפש. (עתים)

שיטת מחקר חדשה בתחום הגיאוגרפיה המרחבית

הבוחרים של להט מעדיפים קונצרט על פינוי אשפה

התמיכה בראש עיריית ת"א מתבססת פחות על איכות השירותים ויותר על „פעילות למען הכלל"

מאת ירון אליוסף

שיטת מחקר חדשה בתחום הגיאוגרפיה המרחבית פותחה באחרונה על־ידי פרופ' אבי דגני מאוניברסיטת תל־אביב — מוסר בתב־ידיעות של האוניברסיטה.

שיטת המחקר החדשה מזהה ומאתרת תופעות מקומיות וקובעת את גבולותיהם. השיטה מאפשרת למקבלי ההחלטות לקבל נתונים על תופעות סוציולוגיות מקומיות, עד לרמת „מיקרו אנליזה אורבנית" התוחמת באופן מדויק תופעות בשכונות העיר.

במסגרת מחקר שנערך בשיטה זו התברר, כי התמיכה בשלמה להט, ראש העירייה, נובעת מפעולותיו בתחום הכלל (כמו הקונצרטים בפארק הירקון) ואין היא מתבססת על איכות השירותים היום־יומיים כמו פינוי אשפה וכו'. עוד התברר, כי בדרך־כלל, מרוצים תושבי ת"א מרמת השירותים בעירם. אך עם זאת, גם אנשים שאינם שבעי־רצון מגורמים שונים, כמו תיפקוד בית־הספר בסביבתם וכו' — הצביעו בכל זאת בעבור צ'יץ.

המחקר בדק גם את תפיסת האנשים את איזור מגוריהם (תפיסה עצמית) כנגד הדרך בה הם תופסים אזורים אחרים של העיר וכיצד נתפס איזור מגוריהם על־ידי תושבי אזורים אחרים (תפיסה חיצונית). האזורים בת"א בהם היתה התאמה בין התפיסה החיצונית והפנימית הם: רמת־אביב, צפון ת"א, שכונת פלורנטין ושדרות ירושלים ביפו.

לעומת זאת, נמצאה ההערכה העצמית של תושבי שכונת התקווה גבוהה ב־15 אחוז מההערכה החיצונית לשכונה. תושבי שכונת נחלת־יצחק ומונטיפיורי העריכו עצמם הערכה גבוהה ב־25 אחוז וב־35 אחוז מההערכה החיצונית. הסיבה לכך היא, כנראה, ששכונות אלו, שעברו שיקום לאחרונה, עדיין נתפסות כשכונות־פיתוח. מצב הפוך שורר בשכונת תל־כביר: השכונה עברה שיקום באחרונה, שיקום פיזי בלבד ונראית יפה מבחינה חיצונית, וההערכה החיצונית של תושבי העיר לשכונה גבוהה ב־33 אחוז מההערכה העצמית של תושבי השכונה. עורכי המחקר טוענים, כי זו סטירת־לחי לתפיסה הגורסת כי שיקום פירושו שיקום פיזי בלבד.

גם תושבי כיכר המדינה, איזור יוקרה של ת"א, מעריכים עצמם ב־15 אחוז פחות מההערכה החיצונית בעיר.

ממצאי הדו"ח יעובדו ויפורסמו באטלס אנליטי של ת"א שיראה־אור בשנה הבאה.

בג"ץ הורה לנמק אי־העברת חומר החקירה לדוד בלס

בית־המשפט הגבוה לצדק הוציא אתמול צו על תנאי המורה לפרקליט מחוז תל־אביב לנמק בתוך 10 ימים מדוע אין פרקליטות מחוז תל־אביב מעבירה לבאי־כוחו של איש העסקים דוד בלס את כל חומר החקירה במשפט שתלוי ועומד נגדו.

צו בית־המשפט הגבוה לצדק הוצא לעתירתו של איש העסקים דוד בלס, שנגדו תלוי ועומד כתב־אישום בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. דוד בלס עתר לבג"ץ בפעם השלישית בתוך שלושת החודשים האחרונים והפעם בטענה, כי למרות החלטת בג"ץ, המחייבת את הפרקליטות להעביר לרשותו ולרשות באי־כוחו את כל חומר החקירה נגדו, אין עושה זאת הפרקליטות.

העותר, באמצעות בא־כוחו עו"ד ד"ר יעקב ויינרוט, טען בעתירה, כי ב־10 בספטמבר הורה בית־המשפט הגבוה לצדק, בעקבות שתי עתירות קודמות שלו, לפרקליט מחוז ת"א להעמיד לרשותו את כל חומר החקירה בעניינו. מדובר בחומר חקירה המתייחס לחקירתו של רב־פקד פרידמן, קלסרים חשבונאים של ארגון הקניות של התק"ם „עש"ת־כספים" ותמלילי שיחות טלפון שקיים בלס, שיחות שלהן האזינה והקליטה המשטרה.

בלס, הנתון עתה במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מואשם כי הוציא כספים במירמה בניגוד להסדר שהיה בינו לבין „עש"ת־כספים" ובנק דיסקונט. עורך־דינו ד"ר ויינרוט טוען, כי חומר החקירה חשוב ביותר לשם ניהול ההגנה במשפט ובלעדיו תיפגע ההגנה.

עוד נטען בעתירה, כי „השאלה אם רב־פקד פרידמן, ראש צוות החקירה הראשון שדן בעניינו של בלס והמליץ לסגור את תיק החקירה, נהג במירמה או לא, היא בנפשו של בלס וחשובה ביותר לניהול ההגנה".

המדובר בחקירה שערך סגן־ניצב ונטורה בקשר לרב־פקד פרידמן, לאחר שצוות החקירה השני שמונה לבדוק חשדות נגד בלס, המליץ להעמידו לדין בניגוד להמלצת צוות החקירה הראשון בראשותו של רב־פקד פרידמן.

השופט התורן בבג"ץ, יעקב מלץ, הוציא צו על תנאי המורה, כאמור, לפרקליט מחוז ת"א לנמק בתוך 10 ימים ולהשיב על הטענות שהועלו בעתירה.

(עתים)

„התייר ונהגו" הפילו בפח עשרות אורחים תמימים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

[illegible]

את עצמו כתייר שנקלע למצב של חוסר מזומנים, כך שאין ביכולתו לשלם את דמי הנסיעה לנהג, ואילו הנהג היה דורש במפגיע את כספו.

דין ודברים מבויים זה הניע את האנשים שצפו מן הצד לסייע „בפתרון המחלוקת". התייר היה מציע נכונות לקבל הלוואה לפרק זמן קצר מידי הצופה מן הצד, תמורת הפקדת שעון זהב או תכשיט זהב יקר־ערך.

לאחר מכן היו השניים נעלמים. מן האופק והאנשים הטובים נוכחו לדעת כי נפלו קורבן למעשה תרמית, וכי השעונים והתכשיטים שהופקדו בידיהם הם חסרי ערך.

להערכת המשטרה נפלו אנשים רבים נוספים, שטרם התלוננו, קורבן לתרמית זו. אנשים אלה מתבקשים להתקשר אל מחלק החונאות של משטרת חיפה לשם הגשת תלונותיהם.

טלקס

● 540 נרקומנים מטופלים בבתי־הסוהר

שר־המשטרה, חיים בר־לב, ערך אתמול סיור במערך הרפואי של כלא איילון ברמלה ושמע סקירות מראש מחלקת האסיר בשירות בתי־הסוהר, תת־גונדר משה יפת, ראש מחלקת רפואה בשירות ד"ר יעקב זינגלבוים, ומנהל מחלקת בריאות הנפש.

השר סייר במרכז הגמילה מסמים בכלא ומסר, כי בשירות בתי־הסוהר מטופלים 540 מכורים לסמים, 80 מהם בתנאי אישפוז.

כן ביקר השר במרכז לבריאות הנפש ואמר, כי בבתי־הכלא בארץ מאושפזים 90 אסירים המוגדרים כחולי נפש.

זהבה מוזס

● המטיילים לא הלכו לאיבוד בסוכות

חול המועד סוכות היה החג הראשון מזה מספר שנים שבמהלכו לא תעו מטיילים בדרכם. לא נפצעו, ולא נזקקו לחילוץ, כך מסר אתמול מנהל רשות שמורות הטבע במחוז הדרום, שמוליק שפירא.

שפירא אמר, כי למעלה מ־50,000 מטיילים היו בנגב במהלך החג. חלקם הגיעו למקומות נידחים ומבודדים המוגדרים כ„מסלולים מיטיבי לכת". גם טיולי הג'יפים והאופנועים במדבר הפכו לתופעה נפוצה.

שפירא אמר, כי העובדה שבמהלך החג לא תעה איש בדרכו היא ציון לשבח למטייל הישראלי, שכפי הנראה למד להתארגן כהלכה ולא לסכן עצמו שלא לצורך.

שלי יחימוביץ'

● בערוץ השני אין זכויות יוצרים

שר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, פנה אתמול לשר־התקשורת, אמנון רובינשטיין, ולשר־המשפטים, אברהם שריר, וביקשם לפעול למען הבטחת זכויות היוצרים במסגרת חוק הטלוויזיה בכבלים וחוק הערוץ השני.

נבון פנה לשני עמיתיו לפי בקשת אגודת הקומפוזיטורים, המחברים והמו"לים למוסיקה (אקו"ם). לדברי מנכ"ל אקו"ם, רן קידר, מקבלים סופרים ומלחינים תמלוגים תמורת שידור יצירותיהם בטלוויזיה, ואילו הצעת החוק החדשה איננה מבטיחה את זכויותיהם.

פנייה זו סותרת אמנה בינלאומית שישראל חתומה עליה.

יצחק שור

● להוציא החלשים מתוכניות הקיצוצים

הקיצוצים שנעשו בשנתיים האחרונות בתחומים החברתיים לא תרמו מאומה להבראת הכלכלה – אמר אתמול שר־העבודה־והרווחה, משה קצב, בדיון במשרדו על הקיצוצים הצפויים.

לדבריו, לא תרמו השכבות המבוססות מאומה להבראה הכלכלית ואיש מהם לא הוריד את רמת חייו. השכבות החלשות צריכות להימצא מחוץ לקיצוצים – אמר השר קצב.

יצחק שור

מרחב תכנון מקומי השומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965. כי הוגשה בקשה מס' 1877/ז ע"י עירית וכחד אשטיין מזכרון יעקב. באישורה יש משום הקלה לענין אחוזי בנייה מעל המותר: 2.12% למגורים ו־0.8% למבני עזר על מגרש 258 בתכנית ש/22 בזכרון יעקב.

התנגדות מנומקת בכתב, יש להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לוועדה המקומית השומרון (ת"ד 58 זכרון יעקב 30900).

שלום ברזילי
יו"ר הוועדה המקומית השומרון
תאריך: 28.9.86

שודדי מפעל „טמפו" בחולון — לתשע ולשש שנות מאסר

„אין לי צל של ספק שמדובר בשוד נועז שתוכנן היטב ובקפידה, החל בהצטיידות בסכין וכלה בהבטחת דרכי הנסיגה" — אמרה אתמול השופטת המחוזית שושנה ברזמן בתל־אביב, בהטילה מאסרים כבדים על שני אחים מלוד שנמצאו אשמים בקשירת קשר לבצע מעשה שוד במפעל „טמפו" בחולון.

ראדי אלולו נידון למאסר 9 שנים בפועל ושנתיים על תנאי למשך שלוש שנים. ואחיו סעדיה נידון למאסר 6 שנים בפועל ושנתיים על תנאי לשלוש שנים.

התובעת, עו"ד רות פרידמן, האשימה אותם, כי ב־22 במאי קשרו קשר יחד עם אחר לשדוד את כספי הפדיון היומי של המפעל.

בהרשיעה אותם לפי הודאתם אמרה השופטת, כי הם ידעו שבתום יום העבודה מרכזים המחלקים את פדיונם היומי בידי מנהל החשבונות והעוזרת לקופאי.

שני אלה מעבירים את הכספים בסוף היום למכונית, ומפקידים אותם בכספת, המצוייה בבניין אחר בשטח המפעל. שני הנאשמים ערכו תצפית במשך ימים מספר ועקבו בהתעניינות אחרי פעולת המתלוננים, וכך תיכננו גם את דרך כניסתם למפעל. ביום המקרה, סמוך ל־9.30 בלילה, הגיעו שני הנאשמים עם אחר למפעל „טמפו" בחולון. הנאשם ראדי אלולו היה חמוש בסכין, בהסכמת חבריו, כדי לתקוף את הנשדדים.

להלן נאמר בהכרעת הדין, כי השניים חדרו למפעל, ניתקו כבלים וחוטים במכונית של מנהל החשבונות כדי לשתקה, והאדם הנוסף המתין להם במכוניתו מחוץ למפעל. כאשר יצאו המתלוננים וכספי הפדיון בידיהם התנפלו עליהם שני הנאשמים וחטפו מידי עוזרת הקופאי מעטפה ובה 22 אלף ש"ח. ראדי אלולו התנפל על הקופאי, דקרו בבטנו ופצעו, והוא נזקק לאישפוז. לאחר מכן נמלטו שני הנאשמים עם הכסף.

הסניגור, עו"ד צבי לידסקי, טען, כי מדובר ב„שוד כפרי ופרימיטיבי" וביקש להביא בחשבון גם את ההודאה באשמה.

השופטת קבעה בגזר־הדין, כי אין גם להמעיט בעניין הסכין, ובמיוחד כאשר שליפת סכינים ואולרים למיניהם הפכה כיום לתופעה נפוצה.

(עתים)

● עיריית עכו והחברה לפיתוח עכו העתיקה סיכמו על ביצוע מספר פרוייקטים תיירותיים בעכו העתיקה.

בפלילים

26 עצורים — „שלל" מיבצע נגד סמים בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

26 חשודים בעבירות סמים, מהם דמויות מוכרות למשטרה, נעצרו אתמול על־ידי בלשי היחידה המרכזית בתל־אביב.

במיבצע, שכונה „אוהלי תורה", נטלו חלק שר המשטרה, המפכ"ל ומפקד המחוז. המבצע נערך בעקבות מירע שהגיע מסוכן משטרתי שפעל באיזור במשך השנה האחרונה.

צוותי הבלשים פשטו השכם בבוקר על בתי חשודים באיזור תל־אביב וגוש דן וביצעו מעצרים.

בין העצורים גם אסיר ברישיון שנתפס לפני שנתיים עם חצי ק"ג קוקאין וחושב קיראון שהחוקים הצליחו לעצור אותו ברגע שבו השליך לאסלת הנוחיות מזרק וכן סמים. כן נעצרה תושבת רמת־גן החשודה בסחר בסמים. בביתו של אחד העצורים נמצאו 2000 דולר.

צעירה נדקרה בצווארה על רקע רומנטי

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

צעירה נדקרה אתמול בצווארה בבית־מלון בתל־אביב במהלך ויכוח על רקע רומנטי.

הצעירה, איריס וקנין בת 24 מאבן־יהודה, מתגוררת זה כחודש במלון „קרלטון" בתל־אביב. אתמול בשעות הצהריים הגיע לחדרה שבמלון חברה לשעבר בן 32 מרמת־גן בלווית אחיו הצעיר. בין השניים התפתח ויכוח במהלכו שלף הצעיר סכין ושרט אותה קלות בצווארה. אחיו הצליח להפריד בין השניים. הפצועה הועברה לטיפול בבית־החולים „רוקח" ואילו החבר לשעבר ואחיו נמלטו מהמקום.

זוג נכים חשודים בגניבות מבתי־עסק

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

זוג נכים, תושבי הרצליה וחולון, הרתוקים לכסאות גלגלים ממונעים, נעצרו אתמול על־ידי צוות בילוש של מרחב דן כחשודים בגניבות מחנויות באיזור הקניון ברמת־גן ובראשון־לציון.

השניים נעצרו בעקבות הסדר שעוררו בקצין ביטחון של [illegible] בקניון ברמת־גן.

קצין הביטחון ראה את הצעירה בכסא הגלגלים כשעל ברכיה מונח רדיו־טייפ דיסק משוכלל ועליו תווית המחיר — 900 ש"ח.

הוא חקר את הבחורה למקור המכשיר והיא נבוכה ולבסוף אמרה, כי חברה, אף הוא נכה שהיה בקרבת מקום, רכש את המוצר בחנות בקניון.

בירור נוסף העלה כי המקלט נגנב מן החנות.

בלשי מרחב דן שהוזעקו למקום עצרו את השניים וכחיפוש שנערך ברכבם נמצאו 7 חליפות טרנינג חדשות. בחיפוש שנערך בבתיהם נתפסו פריטי לבוש נוספים ומוצרי חשמל בשווי של עשרות אלפי שקלים. כן נמצאו במקום חותמות השייכות לביטוח הלאומי.

הנכדות הבינו שלא מדובר בלטיפות־חיבה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

קשיש בן 70 מקרית־שמונה נעצר אתמול על־ידי המשטרה בחשד לביצוע מעשים מגונים בשלוש נכדותיו בנות 10, 11 ו־12.

הנכדות, ששהו אצל סבן בקרית־שמונה, התארחו בבית סבן בחג הסוכות.

[illegible]

למשקה ויצחק פטיש והמשפחה
משתתפים באבלכם על מות
האם
גבעת־חביבה

לחברתנו מלי צלרינג והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האח
ישעיהו ליבוביץ
קיבוץ שמיר

לחברתנו בלקה גל ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות האח
צבי שפירא ז"ל
קיבוץ עין־המפרץ

לאלכס ולמשפחה
משתתפים בצערכם על מות
אביך
עובדי וחניכי מוסד מבואות עירון

למירי צבר
אתך באבלך במות האב
אביגדור
קיבוץ מגן

במלאת 13 שנה לנפילת בננו היקר
איתן פלונסקי
במלחמת יום הכיפורים
נעלה לקברו ביום רביעי, 29.10.86, בשעה 3.30
מוקירי זכרו מוזמנים
המשפחה וקיבוץ מגידו